Rick Sky

Spectacolul trebuie să continue

(The Show must go on, 1992)

Capitolul 1
SFIRSITUL UNEI LEGENDE

Ultimele clipe ale lui Freddie Mercury

"Dacă mor mîine, nu-mi pare rău.
Am trăit cu adevărat"

Freddie zăcea întins sub cearşafurile albe de saten, în patul cu baldachin cu care se mîndrea altădată, spunînd că şase persoane ar putea dormi în el fără să se stingherească; era, în sfîrşit, împăcat cu lumea. Pisicile persane, pe care le mai mîngîiase cu cîteva ore în urmă, se furişaseră abătute afară. Plecaseră şi ultimii prieteni apropiaţi ce-i mai rămăseseră credincioşi şi care îl vizitaseră în ultimele săptămîni; în urmă cu o oră se retrăseseră şi medicii. Prima lui prietenă, Mary Austin, al cărei fiu, Ricky, de aproape doi ani, fusese botezat de Freddie, plecase şi ea. Cu lacrimi în ochi, îl sărutase pe obraz şi ieşise în grabă din magnifica locuinţă, pierzîndu-se în noaptea londoneză.

Dincolo de zidurile înalte ce străjuiau casa din Kensington — care valora patru milioane de lire sterline şi care devenise refugiul lui Freddie — nenumăraţi fani, ziarişti şi cameramani aşteptau deznodămîntul. Gordon Atkinson, unul dintre medicii lui Freddie, le-a spus insistenţilor reporteri, în timp ce părăsea casa, că artistul adormise.

Nu trecuseră decît douăzeci şi patru de ore de cînd cea mai strălucitoare stea de pe firmamentul rock-ului anunţase că este bolnav de SIDA. Mercury păstrase cu grijă acest secret mai bine de cinci ani.

Zăcea nemişcat, cu capul pe pernă, iar faţa suptă, lividă nu mai păstra nici urmă din fascinanta frumuseţe pe care şi-o afişase, mîndru, în milioane de postere. Respira lent şi ochii lui căprui zăreau ca prin ceaţă lucrurile din imensul dormitor. Lîngă el, ţinîndu-i mîna cu duioşie, şedea unul dintre cei mai devotaţi prieteni, idolul muzicii pop din anii '60, Dave Clark. Trupul măcinat de boală nu mai avea nimic din înfăţişarea de altădată, cînd Freddie, în slip, apărea pe scenă în faţa publicului care îl adora.

Mercury uitase toate acestea. În ultimele două zile nu mai mîncase nimic, abia putea să vorbească şi părea că nici nu mai vede. Zăcea acolo, deja desprins de minunatele lui antichităţi, de stampele japoneze, de tablourile impresioniştilor francezi, de toate acele minunăţii pe care cheltuise mii de lire de-a lungul anilor, făurindu-şi o colecţie demnă de invidiat de către orice iubitor de artă. Desprins era acum şi de miile de scrisori primite de la admiratorii săi, care-i mărturiseau cît de mult le îmbogăţea viaţa muzica lui şi cum se gîndesc şi se roagă acum pentru el. Departe era în aceste clipe chiar şi de declaraţia făcută, prin intermediul agentului său de publicitate, doar cu douăzeci şi patru de ore în urmă, cînd se hotărîse să destrame vălul de tăcere ce-l înconjura. Declaraţia era simplă: "Doresc să confirm că, în urma testului HIV, s-a constatat că sînt seropozitiv şi bolnav de SIDA. Am considerat că este corect să ţin secret acest lucru pentru a-i proteja pe cei din jurul meu. Dar a sosit momentul ca toţi prietenii şi fanii mei din lumea întreagă să cunoască adevărul. Sper ca toţi să fie alături de mine, de medicii mei, în lupta împotriva acestei cumplite boli".

Totuşi, cînd sfîrşitul inevitabil s-a produs, a fost ca un trăsnet. Prietenii lui sperau că o s-o mai ducă cel puţin cîteva zile. Dar totul s-a petrecut atît de repede, încît nici părinţii lui, Jer şi Bomi Bulsara, nu au ajuns să-l mai găsească în viaţă, deşi părăsiseră în mare grabă casa lor din Feltham.

La 24 noiembrie, în acea tristă seară de duminică, la orele 19, viaţa şi cariera lui Freddie Mercury luaseră sfîrsit şi lumea rock-ului devenea mult mai mică şi mai rece. La miezul nopţii, printr-un scurt comunicat, a fost anunţat decesul: "În noaptea aceasta, Freddie Mercury a murit la reşedinţa sa. Sfîrşitul a intervenit în urma unei bronho-pneumonii declanşată de SIDA". Cîteva zile mai tîrziu, Dave Clark asigura lumea că artistul a murit fericit: "N-a spus nimic. A părăsit acest tărîm în somn, împăcat cu sine. A fost un om deosebit, unic în felul lui. Sînt convins că a plecat într-un loc mai bun".

Cu cîteva săptămîni înainte de a muri, cînd Mercury se lupta cu pneumonia care l-a răpus, prietenii apropiaţi au venit să-l asigure de dragostea şi respectul lor. Printre ei, Elton John, disc-jockey-ul Kenny Everett şi cei trei parteneri din Queen.

În fiecare zi îl vizita fosta sa prietenă, Mary Austin, căreia îi cumpărase un apartament luxos la numai cinci minute distanţă de propria sa casă. "Freddie ştia că i se apropie sfîrşitul, a declarat ea printre lacrimi, dar şi-a păstrat simţul umorului pînă la capăt. În ultimele zile a avut dureri mari şi a suferit mult. N-a putut mînca şi a fost sedat puternic. Totuşi, în ciuda stării îngrozitoare în care se găsea, mi-a mărturisit că nu regretă nimic.

Cînd am plecat de lîngă patul lui, l-am sărutat pe obraz, l-am ţinut de mînă şi i-am spus că l-am iubit foarte mult. Dar suferinţa întipărită pe chipul său nu doresc să o mai văd vreodată."

După ce Mercury a murit, la numai 45 de ani, florile, scrisorile şi telegramele de condoleanţe au început să curgă, venind de la mai toţi marii corifei ai rock-ului din lumea întreagă. Cel mai mişcător omagiu i l-au adus cei trei parteneri ai săi: Brian May, Roger Taylor şi John Deacon, care anunţau lumii: "Am pierdut pe cel mai mare şi mai iubit membru al familiei noastre. Sîntem copleşiţi de durere, dar mîndri de felul curajos în care a trăit şi a murit. A fost un privilegiu pentru noi să împărţim cu el acest timp mirific".

Mercury, cunoscut pentru generozitatea sa, a fost de o mare corectitudine pînă în ultima clipă a vieţii. La cîteva zile după dispariţia lui, s-a anunţat că a donat drepturile celui mai popular cîntec al formaţiei Queen, şi anume *Bohemian Rhapsody,* centrului de tratament SIDA — 'Terrence Higgins Trust". Cîntecul avea să fie reeditat în mare grabă, pînă la Crăciun, şi cunoscătorii apreciau că va fi cu siguranţă unul din cele mai mari single-uri ale tuturor timpurilor.

Funeraliile lui Mercury au avut loc la patru zile după moarte, la Crematoriul de pe Harrow Road, în vestul Londrei, unde au sosit enorm de multe flori.

Ca şi cum Mercury însuşi ar fi petrecut săptămîni întregi pentru a plănui meticulos acest eveniment, ceremonia a fost un strălucit amestec de spectacol şi de mare discreţie, mărturie a interferenţei a două lumi foarte diferite — lumea modernă a muzicii rock şi lumea ancestrală a religiei zoroastre în care Mercury se născuse şi crescuse.

Aceasta este una din cele mai vechi şi mai exclusiviste religii. Fondată de profetul Zoroastru (sau Zarathustra) în anul 1500 înainte de Hristos, numără 120 000 de adpţi în lumea întreagă şi doar şase mii în Anglia. Prin prisma acestor două religii, lumea apare ca o luptă între două spirite: Spenta Mainyu (spiritul generos) şi Angra Mainya (spiritul distructiv). Spiritul care determină viaţa unui credincios zoroastrian hotărăşte şi locul unde va merge el după moarte. Locul de odihnă veşnică în credinţa zoroastriană este echivalent cu Raiul sau cu Iadul creştin.

În jurul sicriului de stejar al lui Mercury, depus în capelă, acoperit cu saten alb, peste care era pus doar un trandafir roşu, preoţii zoroaştri, în rase albe, cu glugă, rosteau rugăciuni tradiţionale către Anhura Mazda pentru salvarea sufletului celui piecat. Douăzeci şi cinci de minute, cît a durat serviciul divin, preoţii au folosit străvechea limbă Aveston şi doar cînd cereau asistenţei să se ridice sau să se aşeze, foloseau limba engleză.

Mercury dorise ca funeraliile să fie discrete, iar la ceremonie să participe numai familia şi prietenii apropiaţi. Părinţii lui, Bomi şi Jer Bulsara, au plîns tot timpul, ca şi Mary Austin şi Elton John. Printre persoanele îndurerate se numărau şi Dave Clark, celebrul baterist al anilor '60, acum impresar, cei trei membri ai formaţiei Oueen şi Anita Dobson, prietena lui Brian May.

În dimineaţa rece de noiembrie, după ora nouă, Rolls Royce-ul negru, purtînd sicriul în care se afla trupul neînsufleţit al lui Freddie Mercury, a pornit încet către Crematoriul Kensal Rise de pe Harrow Road, în partea de vest a Londrei. El era urmat de alte cinci limuzine funerare Daimler, purtînd florile împreună cu mesajele de condoleanţe. În sfîrşit, încă şapte limuzine Mercedes, în care se aflau cei care veniseră să-i aducă un ultim omagiu lui Mercury, încheiau convoiul.

Muzica, cea care îl transformase pe Freddie Mercury dintr-un sfios student la Arte într-una din cele mai adulate stele ale rock-ului, a constituit, desigur, o parte însemnată a acestei ceremonii. Cînd sicriul a fost purtat în capelă, s-a auzit vocea Arethei Franklin, una din cîntăreţele lui favorite, interpretînd *Precious Lord, Take My Hand,* voce amplificată printr-un sistem stereo. A urmat un alt cîntec al solistei, *You've Got A Friend,* una dintre cele mai sensibile melodii înregistrate vreodată. Spre finalul ceremoniei, după slujba religioasă, muzica a crescut în intensitate şi s-a auzit o arie dintr-o operă de Verdi, o altă preferinţă a lui Mercury. Ea avea o semnificaţie deosebită, întrucît era interpretată de distinsa lui prietenă, cîntăreaţa spaniolă Monserrat Caballé, cea cu care cîntase duetul *Barcelona* la Jocurile Olimpice din oraşul cu acelaşi nume.

În timp ce procesiunea funerară trecea prin faţa coroanelor, jerbelor şi aranjamentelor florale, mulţi se opreau să citească inscripţiile. Vedete precum David Bowie, U2 şi Gary Glitter trimiseseră ofrande de flori. Din partea lui Glitter sosise o stea enormă din garoafe albe, ca un simbol a ceea ce însemnase Mercury pentru el, împreună cu o telegramă: "Freddie, o pierdere grea. Nu te voi uita niciodată". Mary Austin trimisese o jerbă din trandafiri albi şi galbeni, însoţită de cuvintele: "Pentru cea mai nepreţuită şi adevărată dragoste a mea, dintotdeauna, a ta credincioasă". Omagiul lui Dave Clark era tot atît de sensibil: "Viaţa este veşnică, iubitul meu prieten. Contribuţia ta pe această lume va dăinui". Elton John scrisese un mesaj simplu alături de aranjamentul în formă de inimă făcut din trandafiri roz-portocalii: "Îţi mulţumesc că mi-ai fost prieten. Te voi iubi mereu". De la Boy George, un alt admirator, venise de asemenea un mesaj: "Dragă Freddie, te iubesc". Dar cel mai impresionant era acela al părinţilor, atît de apropiaţi de unicul lor fiu, în ciuda zvonurilor că ar fi fost supăraţi pentru felul lui de viaţă. Scriseseră simplu şi emoţionant: "Scumpului nostru fiu, Freddie. Te vom iubi mereu. Mama şi Tata".

Capitolul 2
ÎNCEPUTURILE

Din Zanzibar la Londra

"Cel mai mare şi mai bun — în toate"

Farokh Bulsara şi-a trăit primii paisprezece ani ai vieţii într-unul din cele mai pitoreşti locuri din lume. A fost ca o avanpremieră pentru cel care, în evoluţia lui ulterioară, sub pseudonimul de Freddie Mercury, avea să devină strălucitul interpret al rock-ului.

Mercury şi-a petrecut copilăria pe două insule idilice: Zanzibar şi Pemba, situate în Oceanul Indian, pe coasta de est a Africii. Amîndouă insulele, apropiate, sînt locuite de comunităţi paşnice, şi Mercury se juca cu ceilalţi copii în deplină siguranţă, bucurîndu-se de marea caldă, de întinsele plaje aurii şi de lungile ore însorite. Pemba, îndeosebi, este atît de izolată, încîtpe vremea cînd familia lui Mercury locuia acolo nu exista nici electricitate. Pentru a primi veşti din lumea de afară, tatăl lui, Bomi, trebuia să se ducă pînă la casa unui prieten şi să încerce să ia legătura cu World Service prin radiotelegraful acestuia.

Pînă la şapte ani, cînd s-a născut Kashmira, sora lui, Freddie (traducerea englezească pentru Farokh) a fost singur la părinţi şi lumina ochilor lor. Aveau destul timp să-l răsfeţe, pentru că viaţa pe insule era calmă şi relaxată. Domnul Bulsaro era funcţionar în administraţie şi termina în fiecare zi slujba la ora unu şi jumătate cînd, împreună cu soţia, Jer, se duceau cu fiul lor pe plajă, unde îl lăsau să se bălăcească în apă sau îl învăţau să înoate. Din cînd în cînd, îl luau la plimbare în grădinile ce aparţineau Muzeului din Zanzibar, locul în care părinţii tineri îşi duceau de preferinţă odraslele.

Întorşi acasă, îi citeau poveşti minunate, poveşti cu spiriduşi, cu prinţi şi piraţi care, în decorul acela exotic, trebuie să-i fi părut lui Freddie cu atît mai adevărate. Una din cărţile care l-au impresionat în mod deosebit a fost *O mie şi una de nopţi,* ai cărei eroi erau persani ca şi el. Niciodată n-a dus lipsă de cineva care să se joace cu el sau să-i citească poveşti, cîtă vreme familia era destul de bogată, după cum se lăuda el mai tîrziu, pentru a avea slujitori gata să-i satisfacă orice capriciu.

Cînd avea cinci ani, Freddie a fost dus în alt loc pitoresc, în bogatul oraş Bombay, cu pieţele sale zgomotoase şi cu bazarurile multicolore. Iniţial, familia lui venise în Zanzibar din Bombay, care, la fel ca şi Pemba şi Zanzibar, era o parte a imensului si puternicului Imperiu Britanic. Acum, tatăl lui Freddie hotărîse că fiul său trebuie să trăiască la Bombay, deoarece aici se aflau cîteva din cele mai bune şcoli dîn această parte a lumii.

Părinţii lui Mercury erau amîndoi parşi, adepţi ai religiei zoroastriene, iar în Bombay trăia cea mai mare comunitate de parşi existentă în lume. În secolul al X-lea, după invazia islamică în Persia, parşii au emigrat în India, unde erau liberi să-şi practice religia. India avea reputaţia de a fi una din ţările cele mai tolerante din lume cînd era vorba de religie, iar în Bombay, cu populaţia lui poliglotă, trăiau în bună înţelegere cele mai diverse grupuri religioase din lume: hinduşi, musulmani, creştini, sikşi, jaim şi zoroastrieni.

Parşii alcătuiau una din comunităţile prospere din Bombay. La început, ei au adoptat limba şi îmbrăcămintea populaţiei celei mai numeroase ca religie — cea a hinduşilor, dar mai tîrziu au trecut la felul de viaţă al coloniştilor britanici. Aşa că tînărul Freddie avea să primească o educaţie potrivit şcolii publice britanice, chiar dacă asta se petrecea la mii de mile distanţă de Harrow şi Eton.

Cînd tînărul Mercury sosise în îndia, aceasta avea o populaţie de patru sute de milioane de locuitori, Bombay fiind cel mai mare oraş al său şi al şaptelea ca mărime din lume. Port aşezat pe coasta vestică a Mării Arabe, centru financiar şi comercial al ţării, Bombay era un loc fantastic, în care Freddie avea să crească. Îi plăcea să se joace pe străzile înguste şi întortocheate şi să se plimbe prin superbele Grădini Suspendate din bogata zonă Malabar Hill, în vecinătatea Spitalului Pars. Îi plăcea de asemenea să se ducă în Bazar, să privească îmblînzitorii de şerpi care cîntau din fluiere melodii misterioase, hipnotice, ori să se minuneze dinaintea fachirilor. În pieţele aglomerate, se uita la vînzătorii celor mai exotice mărfuri, ospătîndu-se între timp cu mango, nuci de cocos şi fructe uscate. După-amiaza se ducea în port şi admira vapoarele încărcate cu cele mai diferite mărfuri — ceai, bumbac, orez —, gata să ridice ancora pentru călătorii îndepărtate.

Mercury era fericit să meargă şi la şcoală. Avea rezultate excelente în sport, îndeosebi la cricket, box şi tenis de masă. Rapiditatea, pasele agresive de la masa de tenis — amestec de viteză şi îndemînare — au făcut din el unul din campionii şcolii la acest sport. Tot la şcoala din Bombay a început el lecţiile de pian care aveau să fie hotărîtoare pentru grandioasele sale compoziţii de mai tîrziu, care au adus faima formaţiei Queen. Oraşul era un adevărat creuzet al muzicii, în care elevul de unsprezece ani făcea cunoştinţă, rînd pe rînd, cu muzica clasică şi de operă, pentru care părinţii lui Freddie aveau un adevărat cult, cu ritmurile unduitoare şi romantice ale cîntecelor indiene şi cu farmecul acelui fenomen relativ nou, "rock and roll", care începea să cucerească treptat lumea.

Religia juca, de asemenea, un rol important în viaţa lui Mercury. Se ducea împreună cu alţi tineri zoroastrieni în templele focului, unde se aflau zeii parşi. Focurile sacre sînt de o mare însemnătate în această religie, iar rugăciunile se fac dinaintea lor, ca o mărturisire a credinţei individului. Ele ard continuu — în unele părţi din Iran sînt focuri aprinse de două mii de ani —, iar preoţii templului le alimentează de cinci ori pe zi.

La vîrsta de opt ani, Freddie a fost admis membru deplin al religiei zoroastriene, în cadrul maiestuoasei ceremonii Navzote. El a fost iniţiat prin baia purificatoare, în murmurul rugăciunilor preotului principal. (Baia simbolizează curăţenia fizică pe care credincioşii o consideră esenţială pentru purificarea minţii şi a sufletului.) Apoi, dinaintea unuia dintre focurile veşnice, a repetat

rugăciunile preoților, recunoscînd religia zoroastriană ca fiind revelată lui Zoroastru de Ahura Mazda, şi a primit *sudreh*-ul, o cămaşă din muselină albă, simbol al nevinovăției şi purității. După aceasta, preotul i-a legat în jurul taliei un şnur — *kusti* — făcut din cea mai fină lînă albă de miel, simbolizînd învestirea cu putere spre a servi umanității. *Kusti* îi fusese înfăşurat de trei ori în jurul taliei pentru a-i aminti tînărului cele trei ipostaze ale lui Ahura Mazda — creator, păstrător şi reconstructor — şi era de presupus că cel inițiat avea să poarte acest şnur toată viața. În cele din urmă, Mercury a fost supus unei "ploi" cu boabe de orez, petale de trandafir, nuci de cocos şi rodii, a" îmbrăcat cu haine noi. Rusi Dalai, un prieten al familiei lui Mercury, spune despre ceremonia Navzote: "Este unul dintre cele mai importante evenimente în cadrul religiei şi toată lumea din comunitatea parşă este invitată. Constituie un eveniment foarte sărbătoresc a" fericit".

Mai tîrziu, Freddie avea să vorbească cu mult drag despre anii petrecuți în şcoală. Multe stele ale muzicii pop îşi amintesc de zilele acelea ca de o perioadă îngrozitoare, perioadă pe care abia aşteptau s-o termine, dar nu la fel s-a întîmplat şi cu Mercury: "Îmi petreceam timpul foarte plăcut la şcoală. Unul dintre preceptele însuşite în şcoală este cum te îngrijeşti de tine însuți, şi eu am început asta foarte devreme. Şcoala m-a ajutat să devin independent şi m-a deprins să nu am încredere în nimeni altcineva decît în mine însumi.

Învățam de toate la şcoală, dar cel mai mult îmi plăceau arta şi literatura. Se punea mare accent pe sport, iar eu am sfîrşit prin a le practica pe toate. Am făcut box, cricket, tenis de masă, la care eram într-adevăr bun".

A urmat lecțiile de pian pînă cînd a luat examenul de clasa a cincea. "Am studiat pianul la şcoală şi mi-a plăcut cu adevărat, spunea el. Era dorința mamei mele. Ea dorea să fie sigură că sînt perseverent. La început urmam lecțiile pentru că ştiam că ea voia acest lucru, dar apoi, pur şi simplu, mă bucuram să cînt la pian."

Unul dintre oamenii cărora Freddie le-a vorbit despre anii de şcoală din India a fost întemeietorul fan-clubului Queen, Jacky Gunn, care remarca: "Din felul cum o descria Freddie, şcoala aceea din India a fost minunată. Se pare că acolo şi-a însuşit multiple cunoştințe şi şi-a făcut nenumărați prieteni, petrecîndu-şi timpul cu folos".

Şi totuşi, lumea lui Mercury s-a întors pe dos cînd, la paisprezece ani, a trebuit să se mute cu părinții în Anglia. Aveau să se instaleze într-o casă modestă din Feltham, Middlesex, departe de lumea cu care era obişnuit — de zilele lipsite de griji, de orele pline de soare, bazarurile colorate, viața străzii, servitori. În anul 1959, modestul Feltham cu greu putea constitui o atracție pentru băiatul de paisprezece ani, îndrăgostit de culorile vii ale Orientului. În fiecare zi Mercury avea să se alăture mulțimii cenuşii de pasageri care aşteptau, la coadă, omnibuzul roşu ce trebuia să-l ducă la şcoală în Isleworth, unde ceilalți copii se distrau pe seama privirii ciudate a ochilor lui negri şi a accentului colonial sacadat. În primele lui interviuri, Mercury nu s-a referit niciodată la perioada anilor de liceu, dar cu siguranță că monotonia, cenuşiul şi conservatorismul lor nu-i fuseseră pe plac. Instrucția lui a avut de suferit şi, cînd a părăsit şcoala din Isleworth, singurul obiect la care excela într-adevăr era arta.

Pe cînd împlinea nouăsprezece ani, în Anglia se percepeau deja primele ecouri a ceea ce avea să fie cunoscut mai tîrziu ca "generația swing a anilor '60". Adolescenții din toată țara, chiar şi din Feltham, începeau să renege vechile valori morale şi stilul de viață al părinților, dorind o existență diferită, bazată pe propria lor modă, muzică şi bani. Era perioada "Mod", un cult al adolescenților pentru îmbrăcăminte (adoptînd în special îndrăzneață modă italiană), pentru ritmul de "blues" al negrilor americani sau muzica "soul" şi nu se gîndeau decît să-şi cheltuie salariul pe-o săptămînă pe astfel de lucruri, esențiale pentru ei. Era, de asemenea, epoca Beatles şi Rolling Stone. În 1965, trei formații se aflau în competiție pentru supremație în clasament. Beatles cîştigase de trei ori locul 1 în top cu hiturile: *I Feel Fine, Ticket To Ride* şi *Day Tripper,* urmați îndeaproape de Rolling Stone, cu alte trei piese din propriul repertoriu: *The Last Time, Satisfaction* şi *Get Off My Cloud.*

Şi muzica neagră "soul" urca în clasamente. Otis Readding realiza un mare hit cu *My Girl,* iar Vilson Pickett cu melodia *In The Midnight Hour,* care intrase de patru ori în top. Dar cel mai grozav hit al anului fusese cel al formației Supremes, cu cîntecul Stop *In The Nome Of Love.*

Acum apare şi noul grup londonez "Who", care îşi face loc în clasament cu melodia *I Can't Explain.* Îmbrăcămintea lor țipătoare şi ritmul năvalnic, precum şi sunetele bazate pe "blues" i-au făcut să fie rapid îndrăgiți de fanii "Mod". Piesa ghitaristului Pete Townshed, *My Generation,* oglindea cam tot ceea ce însemna să fii adolescent în Londra acelor vremuri captivante.

Era timpul cînd muzica pop încerca să sfarme tiparele strimte in care fusese încorsetată şi să arate că poate fi mai mult decît o bucățică de zahăr bună de aruncat adolescenților îndrăgostiți. Capul de afiş al acestui nou val "inteligent" al rock-ului era fostul trubadur folk, Robert Zimmerman, cunoscut sub numele de Bob Dylan, al cărui album, *Bringing All Back Home,* a influențat mii de autori lirici din toată lumea şi a schimbat cursul muzicii rock pentru totdeauna.

Anul 1965 a fost începutul mişcării de protest a tinerei generații şi al experimentării drogurilor. În America, mii de tineri îşi ardeau cărțile de identitate în semn de protest împotriva războiului din Vietnam, în timp ce esteticianul Ken Kessey inaugura o serie de experimente cu acidul lysergic, pe atunci încă legal admis.

În Anglia, cei mai mulți inovatori în domeniul modei şi al rock-ului erau produsul universităților umaniste. Marea majoritate a membrilor formației Stones, cea mai rebelă din cîte văzuse lumea pînă

atunci, provenea de acolo. Svengali, unul dintre membrii formației Who, era şi el umanist. Tot aşa şi chitaristul Pete Townshend, care se hotărîse să-şi alcătuiască formația în timpul perioadei petrecute la Ealing Art School, colegiul spre care se va îndrepta şi tînărul de nouăsprezece ani, Freddie Mercury. Şcolile umaniste însemnau libertate, creativitate şi şansa pentru studenții ce le urmau cursurile de a face ceea ce le place. Părinții lui Mercury nu au fost încîntați ca unicul lor fiu să urmeze o astfel de şcoală, dar neînduplecatul Freddie şi-a ales propriul drum. El spera că în felul acesta va recupera o parte din magia, din coloritul şi din încîntarea pe care le lăsase-n urmă, în Zanzibar şi India.

Studenții din preajma lui Frederick Bulsara, cel cu pantalonii de catifea, erau preocupați să deseneze un nou ambalaj pentru detergent. Dar Freddie, la douăzeci de ani ai lui, mîzgălea cîteva linii pe caiet, apoi se lăsa purtat de vise cu ochii deschişi. El nu se vedea trăind din încercarea de a-i face pe oameni să cumpere fulgi de săpun. Visa la ziua în care avea să le vîndă ceva mult mai valoros şi magic... pe el însuşi, ca super-star al rock-ului.

Încet, el se înălța pe pantofii cu talpă groasă cu care obişnuia să umble şi apuca rigla de treizeci de centimetri cu amîndouă mîinile. Cu mîna dreaptă apăsa capătul riglei de plastic în partea de jos a abdomenului. Cu stînga făcea mişcări largi în sus şi în jos, cîntînd o serie de note imaginare, iar fața lui cu ten neted, smeadă se schimonosea urmărind să exprime extazul. Deschidea gura cu dinții din față lungi, ca de iepure, şi cînta *Purple Haze all in my Brain...* melodie de top a lui Jimi Hendrix. Mercury era pur şi simplu înnebunit de coafura rebelă, de viața boemă a chitaristului din Seattle, care îşi stabilise reşedința în capitala engleză, socotită la acea vreme placa turnantă a stilurilor.

Obsedat de tot ceea ce era în legătură cu Hendrix — de la cămăşile de mătase în culorile curcubeului şi eşarfele lui, la stilul coafurii, care îl făcea să arate ca după o serie de şocuri electrice — artistul pe jumătate indian cherokee însemna pentru Mercury tot ce putea fi mai excitant, mai riscant şi pasionant în statutul unui tînăr. La Şcoala de Arte, şi-ar fi petrecut cea mai mare parte a timpului desenîndu-l pe extravagantul chitarist; desenul lui favorit îl arăta pe Hendrix îmbrăcat ca un filfizon, după moda secolului optsprezece. Mai tîrziu, în interviurile sale, Mercury declara că s-a aflat sub influența combinată a două vedete, Hendrix şi Lisa Minelli.

Şase ani mai tîrziu, el avea să folosească un microfon portabil în locul liniei de plastic, cîntînd cu el ca la o chitară imaginară şi făcînd mii de fani să țipe pentru a-l îndemna să continue. Dar, deocamdată, performanțele lui nu se întrezăresc încă. "Stai jos, Bulsara, că te prosteşti ! Nu poți cînta de capul tău şi să mai fi şi piua-ntîi", îl zeflemisea cîte un student. Şi nu era singurul care avea această părere. Jerry Hibbert, coleg de studenție, acum directorul unei companii, îşi aminteşte: "Freddie era cel mai tăcut băiat din Şcoala de Arte. A fost realmente o mare surpriză cînd s-a dovedit o mare stea. Aveam alți colegi în facultate care erau mult mai vioi şi mai extravaganți decît el". Şi Graham Collis, regizor de filme acum, îşi aminteşte de Mercury ca de un papă-lapte. "Era mai degrabă un tont şi chicotea ca o şcolăriță. Noi nu credeam că ar avea vreun talent deosebit. Obişnuia să se ridice şi să-l imite pe Jimi Hendrix. Atunci noi strigam la el, spunîndu-i: 'Stai jos, Freddie, n-o să ai succes niciodată!' " Graham Rose, care frecventa aceeaşi clasă de grafică cu Freddie, îşi aminteşte că viitorul stil vestimentar al cîntărețului — maioul de balet, pelerina cu hermină, hainele extravagante — nu se întrevedea deloc. "Freddie nu era o persoană extravagantă şi nici sclipitoare. Era slab ca o grisină şi obişnuia să poarte jeansi strîmți sau pantaloni de catifea reiată, care îl făceau şi mai slab. Hainele pe care le purta nu difereau de cele cu care umblam cu toții la vremea aceea. În mare, era un tip tăcut, cu toate că avea tendința să chicotească tot timpul. Şi cînd o făcea, îşi ducea mîna dreaptă la gură pentru a-şi acoperi dinții foarte mari. Îmi amintesc de el ca de un băiat de treabă, foarte simpatic şi curtenitor. Nu avea apucături rele... Mulți dintre noi am fost încîntați cînd a devenit un cîntăreț de mare succes."

Dar viața tumultuoasă şi pasiunile pe care le-a trăit Mercury dt timp formația Queen a deținut supremația în lumea muzicii uşoare nu se întrezăreau deloc în anii petrecuți la colegiu. Prietenii lui de la Ealing îşi amintesc doar de cîteva iubite, dar în nici un caz de iubiți. Fosta lui colegă de clasă, Rosemary Collis, a făcut un curs de modă pe care l-a urmat şi Freddie vreme de un an. "Nu-mi amintesc despre el să fi fost prea atras de fete." Şi, desigur, el nu i-a făcut o impresie deosebită. "Freddie era retras pentru că era unul din cei doi băieți, singurii din clasa noastră. Era grozav de tăcut şi modest. Cu siguranță nu avea nimic scandalos în purtare", spunea ea.

Mercury era de-a dreptul distant față de zgomotoşii lui colegi, după cum declara şi un fost profesor de la Ealing College of Art. În timpul orelor, atmosfera devenea absolut infernală, dar cîntărețul de mai tîrziu nu era niciodată turbulent, spune profesorul de desen Peter Daglish: "Freddie părea întotdeauna puțin mai retras față de ceilalți. Însingurat. Am impresia că se simțea uşor diferit, probabil din cauza înfățişării sale străine. Dar cu siguranță nu se poate spune că se izola de ceilalți.

La vremea aceea, studenții se comportau ca nişte adevărate hoarde dezlănțuite, spune Daglish, dar Mercury nu se amesteca cu ei. Odată am fost pus chiar în fața unui act de rebeliune. Era într-o după-amiază. Nu ştiu dacă băuseră la cîrciumă sau ce îi exaltase pînă într-atît, dar erau foarte gălăgioşi. Cei mai zgomotoşi din grupul acela erau Tim Staffell şi Graham Rose.

O mulțime de studenți erau preocupați de muzică. Graham Rose obişnuia să cînte cu voce tare, plin de entuziasm, şi Tim Staffell era un clovn. Mai aveau încă o oarecare mentalitate de şcolari, dar pînă la un punct. Uneori erau foarte turbulenți şi mergeau cu obrăznicia pînă la a-i insulta pe profesori, dar în fond erau inofensivi. Singura dată cînd mi-l amintesc pe Freddie făcînd o poznă, adaugă Daglish, a fost atunci cînd l-am găsit stînd în fundul clasei şi imitîndu-l pe Jimi Hendrix, cu

un teu în loc de microfon. Am fost cît se poate de surprins cînd Freddie a devenit o asemenea celebritate."

Potrivit părerii lui Daglish, cursurile facultăţii aveau o bună reputaţie şi erau destul de greu de absolvit. Cei mai mulţi studenţi aveau să reuşească într-o mare gamă de activităţi, şi anume: producţie de filme, reclamă, design, grafică, pictură, fotografie. "Se poate spune că erau cursuri care deschideau foarte multe perspective. Toţi profesorii de la cursurile de bază practicau disciplinele respective. Mai existau şi alte cursuri similare, dar nu aveau acelaşi dinamism. Era o mare experienţă să predai acolo, şi anul lui Freddie era format din studenţi foarte talentaţi. Cunoştinţele pe care le primeau stimulau creativitatea. Noi le dădeam studenţilor o idee şi ei trebuiau să găsească repede o soluţie, contribuind în acelaşi timp cu toată inventivitatea de care erau capabili."

Printre lecţiile practice pe care le-a făcut clasa lui Mercury a fost şi una numită "The Queen's Garden Party". Studenţii trebuiau să creeze oaspeţi imaginari pentru petrecere şi apoi să le facă portretul. A fost prima petrecere "Queen" în care a fost implicat Mercury şi — deşi nu-şi dădea seama pe vremea aceea — poate o prevestire a ceea ce avea să urmeze.

Capitolul 3
"SMILE"

Începuturile formaţiei Queen şi ale unui stil muzical unic

"Dacă n-aş fi făcut asta, n-aş fi făcut nimic altceva. Nu ştiu să gătesc şi nu sînt bun de menajeră"

Formaţia se simţea marginalizată, aşa cum se simţeau şi multe altele. Prima tentativă a grupului de a păşi în lumea rock-ului s-a petrecut cu mult timp în urmă, în 1968, dar au fost nevoiţi să lupte încă şase ani pentru a fi recunoscuţi, şi a trebuit să înfrunte criticile potrivnice înainte ca succesul să se întrevadă. Cariera lor a început pe coridoarele Colegiului "London Imperial", unde Brian May era student la fizică şi încerca să-şi alcătuiască o formaţie. Fostul student la Stomatologie, Roger Taylor, şi studentul la Arte, Tim Staffell, i s-au alăturat repede şi s-au intitulat Smile (zîmbet). Au semnat un contract cu o reprezentanţă americană şi noua formaţie părea să fi dat marea lovitură.

Primul single, de altfel şi ultimul al formaţiei Smile, a fost un eşec total, în parte şi pentru că se editase în Statele Unite, fără sprijinul vreunui grup sau case de discuri. În 1970, Staffell i-a părăsit pentru a-şi încerca norocul cu altă formaţie, numită Humpy Bong, care, credea el, avea ceea ce îi trebuia pentru a reuşi. El s-a străduit să-l convingă pe fostul lui camarad de la Arte, Freddie Mercury, să se alăture formaţiei Smile. Mercury mai cîntase cu două formaţii necunoscute, Wreckage şi Sour Milk Sea. Astfel că cei trei, plus cei care li s-au alăturat pe rînd ca basişti, s-au îmbarcat în anul acela pentru un tur al colegiilor şi cluburilor din Anglia.

După ce au mers pe această linie care s-a soldat cu un eşec, schimbînd şase basişti, în 1971, ei l-au admis pe John Deacon ca cel de-al patrulea membru al formaţiei. Grupul a primit un nou nume — Queen, gîndit de Mercury cu cîţiva ani în urmă. Şi explica el: "Nu-i decît un nume, dar este evident regal şi sună frumos. Este un nume puternic, universal şi cu efect imediat".

Marele succes al lui Queen a venit în 1972 şi este rezultatul indirect al mai multor probe pe care le-au făcut în studiourile "De Lane Lea", unde testau echipamentul în schimbul unui timp nelimitat de înregistrare. La început, aceste benzi au fost respinse de mai multe case de discuri, dar cîntînd în diferite localuri şi cluburi londoneze, formaţia a atras atenţia şefilor executivi de la Trident Audio Productions. Aceştia supervizau toate activităţile de publicitate, producţie şi management şi se subordonau, la rîndul lor, companiei gigant EMI. Acum, în sfîrşit, Queen se afla în drum spre glorie — chiar dacă în acest stadiu ei nu aveau habar de aşa ceva. Au debutat cu single-ul *Keep Yourself Alive.* Dar acuzîndu-i că ar fi hipi, Radio One a refuzat să-i includă în topul său, astfel încît n-au figurat în clasament. Debutul albumului a dat greş şi cu concursul numeroşilor critici care le-au consacrat comentarii răutăcioase ("hîrdău de urină" — i-a calificat Nick Kent de la NME), dar în anul următor, după succesul celui de-al doilea LP, *Queen II,* a devenit un hit.

A urmat o serie de turnee dificile şi apariţii în spectacole şi, în cele din urmă, răsplata n-a întîrziat. Din 1974, formaţia a cunoscut o ascensiune continuă şi hitul *Seven Seas Of Rhye* era dovada că grupul Queen reuşise. Nu le mai rămînea acum decît să se menţină şi să progreseze din punct de vedere muzical, mai încrezători şi mai îndrăzneţi cu fiecare an. Au reuşit să ţină capul sus atîta timp cît au durat şi performanţele lui Mercury, în ciuda atacurilor sălbatice şi a toanelor din lumea muzicală, care au dus la pieire atîtea formaţii. Ei au supravieţuit modei disco, modei punk şi, mai tîrziu, formaţiilor de adolescenţi.

Cei patru membri ai grupului au considerat necesare pauzele de la sfîrşit de săptămînă, pentru ca, despărţindu-se, să-şi poată vedea şi de alte treburi. Mercury a făcut un număr de înregistrări solo, printre care *Love Kills,* în 1984, ce intră în "top ten" (cu unsprezece ani în urmă, mai făcuse o înregistrare sub pseudonimul Larry Lurex, cu melodia *I Can Hear The Music).* Cel mai mare succes solo al lui Freddie a fost *The Great Pretender,* care a urcat pe locul patru în clasament în martie 1987. De asemenea, albumul de debut solo *Mr Bad Guy,* înregistrat la München, a fost apreciat şi a urcat pe

locul zece în mai 1985. Realizările solo ale lui Mercury includ şi două cîntece pentru musical-ul *Time* din West End, precum şi albumul *Barcelona,* cu cîntăreaţa de operă Monserrat Caballé.

Roger Taylor a fost primul membru al formaţiei care a făcut o carieră de solist, editînd sub propriul său nume un single — *I Wanna Testify,* în august 1977, şi s-a dovedit mult mai prolific în afara formaţiei decît Mercury. El a mai editat albumul *Fun In Space* în 1981 şi *Strange Frontier* în 1984 şi s-a întors chiar la rădăcinile lui, la rock and roll, împreună cu formaţia Cross, înfiinţată de el, cu care a continuat o vreme şi a editat două albume: *Shove It* şi *Mad, Bad And Dangerous To Know.*

Brian May s-a orientat către înregistrări şi a început să lucreze ca producător, întîlnind diverse talente, ca Bad News (un grup comic de *heavy metal* care imita grupul Young Ones) şi Anita Dobson (fostă chelneriță la East Enders). Între timp, a realizat şi cîteva fragmente ca parte a proiectului "Star Fleet", din care în octombrie 1983 a rezultat un mini LP.

Şi basistul John Deacon, autorul cîtorva dintre cele mai mari hituri ale formaţiei Queen, inclusiv *Another One Bites The Dust,* a înfiinţat formaţia Immortals cu scopul de a scrie muzica pentru filmul "Biggles". A demonstrat astfel lumii că el, ca şi ceilalţi membri ai formaţiei, are o identitate muzicală şi un talent care nu-i îngăduie să lîncezească într-un grup.

Queen a fost foarte productivă, în vreme ce alte formaţii, departe de a fi lipsite de succes, aveau nevoie de cele mai multe ori de patru ani pentru a scoate un album. Ei au înregistrat, în medie, cîte un LP pe an, din 1973 pînă în 1991, ceea ce foarte puţine formaţii au reuşit.

Şi cu toate că era cel mai cunoscut membru al formaţiei Queen, Freddie Mercury nu însemna totul pentru grup. Ceilalţi trei — Brian May, Roger Taylor şi John Deacon — nu aveau doar rolul să-l acompanieze; fiecare era o parte importantă a formaţiei luată ca întreg, iar formaţia nu funcţiona decît ca rezultat al contribuţiilor lor înmănuncheate. Fiecare dintre ei era un muzician talentat, în toată puterea cuvîntului, în special May, ale cărui lucrări inovatoare pentru chitară marcau cîntecele formaţiei Queen, la fel ca şi stilul vocal, distinct al lui Mercury. Fiecare a scris melodii, fiecare a fost pe deplin implicat în istovitoarele eforturi din şedinţele de înregistrare şi fiecare a avut o reprezentare clară asupra a ceea ce voia el să devină formaţia lor.

Chiar şi gustul lui Mercury pentru petreceri nu era doar al lui. Bateristul Roger Taylor, a cărui înfăţişare plăcută l-a făcut odată ţinta înţepăturilor camarazilor săi, i-a servit drept exemplu lui Mercury cînd a început să trăiască din plin. Deşi inteligenţa lui pătrunzătoare a făcut din Freddie reprezentantul formaţiei, el nu se situa pe sine aparte faţă de restul grupului. Toţi aveau o licenţă, iar succesele lor academice le-au pus în slujba rock-ului. Fiecare reprezenta formaţia şi muzica ei în felul său. Dar dacă Mercury era cel care, în chip firesc, ţinea capul de afiş, ceilalţi, spre deosebire de multe alte formaţii, nu erau invidioşi; dimpotrivă, se bucurau să-l lase pe el să se încălzească la luminile rampei.

Rezultatul acestor eforturi a fost menţinerea în top vreme de aproape douăzeci de ani şi s-a concretizat prin vînzarea a o sută de milioane de discuri, dar cheia succesului a constituit-o diversitatea lor muzicală. Deşi aveau o tonalitate identificabilă, cîntecele lor nu urmau niciodată drumul bătătorit, ci erau la fel de diverse ca şi garderoba mereu înnoită a lui Mercury. S-a scris mult despre fuziunea realizată de ei între muzica rock si cea de operă, precum şi despre incomparabila *Bohemian Rhapsody,* care mixează coruri de operă cu acorduri stridente de chitară. Dar cîntecele lor reprezentau mai mult decît simpla întîlnire dintre Carmen şi Led Zeppelin, şi erau prea vii pentru a putea fi considerate simple poveşti.

Queen a reuşit să potrivească muzica hard-rock şi cu *heavy metal,* iar cîntecul *Tie Your Mother Down* a fost un exemplu în acest sens. Ei erau capabili să umple arenele de rock cu acorduri melodioase şi crescendo-uri ca cele din *We Are The Champions.* Puteau să facă mari înregistrări disco, cum a fost *Another One Bites The Dust* şi *Under Pressure.* Au creat şi sunete electronice futuriste, ca în surprinzătorul *Radio GaGa,* şi balade rock sensibile, *ca It's A Kind Of Magic,* iar postum, *These Are The Days Of Our Lives,* unul dintre cele mai mişcătoare cîntece înregistrate vreodată de formaţia lor. Ei au produs o mişcare cu *Fat Bottomed Girl* şi au lansat un manifest impresionant cu *I Want To Break Free.* Au scris cîntece cu mesaje puternice, cum este *One Vision,* şi cîntece fără mesaj. Îl puteau copia chiar pe Elvis, făcînd totuşi ca sunetul să fie al lor, precum în *Crazy Little Thing Called Love,* un cîntec a cărui simplitate făcea greu de crezut faptul că fusese scris de acelaşi om care semnase complexa şi întortocheata *Bohemian Rhapsody.*

Anii au venit, anii au trecut, Queen era în stare să creeze noi şi emoţionante cîntece, captivînd un auditoriu din ce în ce mai mare, care nu dădea defel semne de oboseală. Într-o carieră care număra 19 albume, stilurile muzicale păreau nelimitate, iar ei explorau noi direcţii şi noi orizonturi — întotdeauna interesante, chiar dacă nu întotdeauna de succes. Ca să se menţină în fruntea rockului aproape douăzeci de ani, formaţia Queen a trebuit să caute mereu direcţii înnoitoare atît în ceea ce-i priveşte, cît şi pentru muzica lor. De-a lungul timpului, a fost nevoie să se asigure fără încetare că niciodată nu vor cădea într-una din cele doua mari capcane ale muzicii pop: rutina şi apelul la sensibilitatea fanilor. Motiv ce i-a făcut să parcurgă o largă gamă de stiluri muzicale, păstrînd totuşi un "ce" identificabil — lucru greu de obţinut şi cu atît mai lăudabil într-o epocă în care stilurile muzicale, ca şi moda, se schimbau peste noapte.

Dar Mercury a stabilit încă de la începutul carierei o modalitate de lucru: "Îmi place, în mod deliberat, să realizez lucruri care să nu se confunde cu Queen. Întotdeauna cred că voi face ceva diferit. Altfel, care ar fi cîştigul? Se pot, la fel de bine, reedita vechile discuri, întotdeauna mi-am dorit

să fac ceea ce nu s-a mai făcut. Asta este foarte interesant şi îţi dă o reală impresie de nou".

Fanii au apreciat schimbările constante în manifestările formaţiei. În zilele lor de glorie, cluburile britanice ale fanilor Queen numărau peste patruzeci şi patru de mii de membri. "Misterul" Queen a constat în aceea că, chiar dacă scoteau un disc ce nu era pe placul publicului, imediat următorul putea să-l cucerească de-a dreptul. Ei reuşeau să supravieţuiască în ciuda greşelilor, încurcăturilor, criticilor proaste şi etichetărilor. "Nu-mi place să fiu etichetat, spunea Mercury. Pur şi simplu, etichetele nu se lipesc de mine. Muzica trebuie să fie o uşă deschisă."

Fiecare album al formaţiei Queen însemna un miracol pentru armata tot mai numeroasă a fanilor din lumea întreagă. Şi fiecare prilejuia momente de mare sărbătoare. Timp de douăzeci de ani, membrii formaţiei, împreună, au depăşit hotarele muzicii rock, îndreptîndu-se spre perfecţiune, combinînd opera, haosul sonor şi dansul, obţinînd mirajul unei lumi minunate, care va rămîne proaspătă şi savuroasă ani de zile de aci încolo. Deşi Mercury a fost cel mai prolific autor de cîntece (piesa lui de rezistenţă fiind *Bohemian Rhapsody),* toţi membrii formaţiei erau compozitori talentaţi şi toţi au contribuit la fluxul inepuizabil al inspiraţiei producătoare de hituri. Şi de la Brian May au rămas astfel de hituri, printre care *We Will Rock You.* Roger Taylor a semnat *Radio GaGa,* în timp ce John Deacon este autorul cîntecului *I Want To Break Free.* Prin aceasta voiau să se asigure că fiecare album va conţine suficiente nestemate. Queen n-a luat cu asalt clasamentele cu primul LP, deşi ne-a lăsat cele mai impresionante înregistrări, printre care *Keep Yourself Alive,* care n-a reuşit să intre însă nici măcar în clasamentul celor 40. Dar albumul conţinea germenii viitorului succes, asigurînd auditoriul că acesta era albumul unei formaţii ce promitea să devină o mare putere în muzica rock. Făcînd abstracţie de vocea lui Mercury, albumul este pus în valoare de acompaniamentul incredibil de curajos al chitarei, bazat pe un sunet cu totul special, ce avea să lanseze formaţia Queen în peisajul hard-rock-ului, cam de aceeaşi factură cu Glam Rock, o versiune a formaţiei Led Zeppelin. Sunetul hard-rock a fost pentru o vreme nota dominantă a formaţiei, deşi ei reuşeau să se evidenţieze prin amestecul armoniilor, diminuînd simţitor nota dominant-metalică. Şi cu toate că cei patru nu se mulţumeau să fie etichetaţi, dorind mai mult decît orice să fie originali, acel spaţiu muzical în care s-au situat le-a creat o audienţă de al cărei suport aveau nevoie pentru a-şi asigura vînzarea discurilor înregistrate.

Cînd, în martie 1974, a apărut *Queen II, Seven Seas Of Rhye* a început să forţeze clasamentele, iar formaţia a simţit pentru prima pară gustul apariţiei în public. Single-ul a intrat în clasament şi a fost bine primit în top, asemănîndu-se oarecum cu "T Rex" şi "Slade", ceea ce demonstrează că rock-ul lor se bazează pe chitară. Dar, în ciuda faptului că *Seven Seas Of Rhye* a devenit primul hit al formaţiei, acompaniamentul albumului se dovedeşte slab şi încă nesemnificativ, cu toate îmbunătăţirile precedente. Fără îndoială, single-ul a constituit un moment important pentru alte înregistrări pompoase şi înzorzonate, cum ar fi *Ogre Battle* şi *Fairy Fellers Master-shoke.* Cu toate că producţia fusese îmbunătăţită, adevărata magie a formaţiei Queen încă nu se revelase.

Pe măsură ce anul 1974 înainta, grupul a mai scos un album care, în cele din urmă, a demonstrat adevăratul lui potenţial. *Sheer Heart Attack* venise doar după opt luni de la albumul *Queen II* şi-l convingea chiar şi pe scepticul basist John Deacon că ei patru, laolaltă, reprezentau ceva cu totul aparte.

"Întrucît eram ultimul care m-am alăturat grupului, eram în stare să văd lucrurile mai obiectiv, mărturisea el. Formaţia a mers întotdeauna pe drumul cel bun, dar pînă la *Sheer Heart Attack* n-am fost convins că vom da lovitura." Albumul, o îmbunătăţire substanţială, conţinea clasica piesă *Killer Queen,* realizare însumînd toate calităţile celor patru. Piesa trece de la o direcţie muzicală la alta pe durata secundelor şi, cu toate acestea, curge fără cusur. Pe bună dreptate, ea a călcat pe urmele melodiei *Seven Seas* în Top Ten şi, într-o competiţie foarte strînsă, a fost cît pe-aci să cucerească locul întîi în Marea Britanie, dar s-a oprit pe locul doi. Puternica amprentă a lui Mercury, care îşi găseşte asemănarea în construcţia melodică a *Rapsodiei Boemiene,* le dă încrederea să experimenteze şi alte forme muzicale. În acelaşi timp cu bucata lui Brian May, *Now I'm Here,* un alt succes în clasament (numărul unsprezece), albumul demonstra că formaţia Queen putea să înscrie acorduri subtile care, prelucrate, aveau destulă priză la public pentru a garanta că vor fi uşor asimilate.

În 1975, cînd a apărută *Night At The Opera,* lumea muzicii uşoare ştia că se află în prezenţa unui rock de înaltă clasă. Piesa de rezistenţă a albumului a fost *Bohemian Rhapsody,* una dintre cele mai inventive şi surprinzătoare melodii pe care a avut-o vreodată rock-ul. Din momentul editării, în octombrie 1975, *Bohemian Rhapsody* a rămas în topul clasamentelor timp de nouă săptămîni, un record care nu a fost doborît decît atunci cînd Bryan Adams a lansat *Everything I Do I Do It For You,* care a deţinut locul întîi în top în vara şi toamna anului în care Mercury se lupta cu moartea. Single-ul acesta avea să fie primul disc al grupului Queen care a urcat pe locul întîi în clasament şi care, menţinîndu-se, a impus formaţia în ochii publicului iubitor de rock ca deschizătoare de drumuri şi creatoare a unui nou curent muzical. Pînă în momentul acela erau în pericol de a fi eliminaţi, fiind apreciaţi puţin prea preţioşi pentru rock, o modificare neinspirată a lui Led Zeppelin şi Mud. Şi, cu toate că spărsese gheaţa cu trei hituri, single-urile: *Seven Seas Of Rhye, Killer Queen* şi *Now I'm Here,* cei patru erau conştienţi că nu atinseseră potenţialul maxim. Această frustrare coincidea cu dezamăgirea crescîndă legată de campania lor managerială din acel moment, aşa că s-au hotărît să-l angajeze pe John Reid, managerul de succes şi atît de ambiţios al lui Elton John. Afacerea s-a încheiat cu cîteva zile înainte de lansarea lui *Bohemian Rhapsody.* Cîntecul a fost selectat de pe albumului

Night At The Opera şi prelucrat de Mercury cu ajutorul producătorului Roy Thomas Baker. Cînd a ascultat pentru întîia oară primele elemente ale *Rapsodiei,* Baker a rămas perplex. Mercury s-a aşezat la pian şi a început să schiţeze în mare melodia, apoi, cu o maiestuoasă impetuozitate, l-a informat pe producătorul uluit: "Acum, *dear,* asta-i partea în care intervine opera". A încorpora două stiluri muzicale complet diferite în spaţiul unui singur cîntec de muzică pop era cel puţin neobişnuit şi, în orice caz, ceva ce nu putea duce decît la un dezastru; dar nu era cazul cu Mercury care, netulburat, ţinea să ducă ideea cît mai departe. Ceea ce la început trebuia să fie doar o scurtă inserţie de muzică de operă, a degenerat, la înregistrare, într-o extravagantă revărsare a mai mult de o sută optzeci de voci. Au fost necesare trei săptămîni pentru a înregistra melodia, căci Mercury făcea întruna modificări şi adăugiri. Potrivit declaraţiei lui Baker, "Freddie ar fi putut continua la nesfîrşit cu adăugirile şi schimbările la partea de operă. Ştia cum voia să sune şi n-ar fi renunţat pînă ce totul n-ar fi fost perfect". Totuşi, în ciuda tuturor înfloriturilor şi a părţilor de operă, spiritul rock-ului s-a păstrat şi, într-un fel, cele două forme au reuşit să se armonizeze.

Dacă Mercury a izbutit să depăşească dificultatea de a contopi aceste două forme muzicale atît de diferite, rezultatul a întîmpinat însă un alt neajuns. Înregistrarea versiunii finale a *Rapsodiei* depăşea cu şase minute — de doua ori mai mult — durata unui single mediu. Acest fapt, precum şi amestecul insolit al stilurilor mai că le-a provocat un atac de apoplexie responsabililor de la EMI. Lăsînd deoparte faptul că ascultătorii se vor plictisi, motivau ei, durata unui asemenea single nu-i va lăsa nici o şansă să ajungă vreodată un hit. Dar Mercury şi Queen au rămas de nezdruncinat în părerea lor că acest "magnum opus" e bun şi au refuzat să facă orice schimbare sau să-i scurteze fraza. "Noi eram încredinţaţi că *Bohe-mian Rhapsody* putea fi un hit în întregul ei. Eram în stare să facem multe compromisuri, dar să ciuntim un cîntec — asta în nici un caz", spunea Mercury.

Cu toată bravada, Mercury era neliniştit în sinea lui, i-a împărtăşit îndoielile lui Kenny Everett, pe atunci disc-jockey la Radio One, şi i-a cerut lui Everett, care îi era şi bun prieten, să asculte o copie neoficială a înregistrării. Popularului şi influentului disc-jockey i-a plăcut cîntecul şi era convins că şi publicului îi va plăcea tot atît de mult. El a spus mai tîrziu: "Am ştiut imediat că avea să fie Number One din tot ceea ce a scris vreodată Mercury şi n-avea nici o importanţă cît era de lung".

Everett a transmis cîntecul constant, la cererea tot mai insistentă a publicului, şi chiar a determinat compania EMI să treacă la înregistrare. A fost singurul single pe care formaţia l-a înregistrat în aproape zece luni, dar datorită acestui cîntec ei aveau să devină o forţă incontestabilă în lumea rock-ului.

Dacă publicul era încîntat de noua linie sonoră, criticii au fost de altă părere. Ei au numit-o sofisticată, pretenţioasă, pur şi simplu un nonsens. Cu toate acestea, o lună mai tîrziu, discul a atins punctul culminant în clasament. El a scos din top farsa comediantului Billy Connolly şi popularul şlagăr al lui Tommy Wynette — D.I.V.O.R.C.E, apoi le-a luat înainte chiar şi recentelor succese ale anului: *Space Oddity* a lui David Bowie şi *Sailing* a lui Rod Stewart. Discul a fost şi o prevestire a revoluţiei video în rock şi este general acceptată ideea că este prima înregistrare video adevărată în muzica pop — chiar dacă asta se datorează unui accident. Formaţia urma să facă un spot pentru 'Top Of The Pops", cei mai important program de muzică pop al televiziunii britanice, în loc de asta, ei au făcut un film în care au interpretat cîntecul şi l-au însărcinat pe regizorul Bruce Gowers să facă înregistrarea video care să poată fi folosită în locul spotului.

Filmul a costat 5000 de lire şi, în scurt timp, a devenit parola lumii rock-ului şi a fanilor muzicii pop. Acum este de neimaginat să cheltui o sumă atît de mică pentru o înregistrare video. De exemplu, *Black Or White,* primul single din albumul *Dangerous* al lui Michael Jackson, a costat aproape patru milioane de lire, dar la vremea respectivă suma de cinci mii de lire era o investiţie enormă din partea casei de discuri EMI. Cînd înregistrarea video a fost lansată la 'Top Of The Pops", fanii muzicii pop au rămas stupefiaţi văzînd capetele celor patru că plutesc pe ecran, că figurile lor se aliniază şi se multiplică, precum într-un caleidoscop, concomitent cu muzica.

Realizatorii înregistrării nu şi-au asumat însă riscul de a trata filmul formaţiei Queen ca pe orice produs de reclamă. În cele din urmă, cîntecul a rămas în top vreme de nouă săptămîni şi nu încape nici o îndoială că filmul l-a ajutat mult să se menţină. Mini-filmul făcut pentru *Bohemian Rhapsody* contura deja direcţiile pe care avea să le urmeze muzica pop. De atunci încolo, fiecare formaţie a trebuit să se gîndească serios la necesitatea de a-şi face un film video pentru orice cîntec nou, dacă avea ambiţia să fie un succes.

A Night At The Opera a urmat exact drumul pe care *Sheer Heart Attack* îl promitea cu un an în urmă. Avîndu-l pe Roy Thomas Baker la cîrmă, albumul conţinea două viitoare capodopere: *You're My Best Friend,* compoziţia lui John Deacon, care a reuşit să se impună pe ambele maluri ale Atlanticului, urmat îndeaproape de *Killer Queen,* care a făcut de asemenea carieră în Top Twenty, în America. Dar, pentru cei mai mulţi, giuvaerul albumului a fost balada *Love Of My Life.* Înregistrată separat, ea s-a bucurat de succes în multe ţări, dar nu a dat niciodată lovitura în clasamentele de casă. (Lansat în 1979 ca o înregistrare pe viu, cîntecul n-a ocupat decît locul 63 în clasamentele din Anglia.) Cu prilejul unui concert în Brazilia, cîntecul a revenit în atenţia iubitorilor de muzică atunci cînd publicul a dovedit că ştie perfect textul, pe care-l cînta împreună cu formaţia, confirmîndu-i valoarea.

Captivînd lumea muzicii uşoare cu dibăcia sa, Queen a lansat un alt album, al cărui titlu îl luaseră din filmul Fraţilor Marx, *A Day At The Races.* La aproape un an după *A Night At The Opera,* albumul dezvăluie o serie de alte direcţii aparţinînd marelui rock, incluzînd piesele *Tie Your Mother*

Down şi *Good Old-Fashioned Loverboy.* Dar cel mai mare succes al albumului l-a constituit *Somebody To Love Me,* care a asigurat formaţiei un alt loc doi în clasamentele britanice. (Queen a obţinut permisiunea să folosescă titlul filmului de la Grouncho Marx. Răspunsul acestuia la cererea lor a fost: "Sînt foarte încîntat că aţi folosit numele unui film de-al meu pentru albumul vostru, şi asta pentru că aveţi succes. Aş fi foarte încîntat dacă aţi intitula şi următorul vostru album după ultimul meu film, *The Greatest Hits Of The Rotting Stones".)*

Cel de-al şaselea album, *News Of The World,* realizat în 1977, a fost generat de două imnuri foarte cunoscute şi iubite de cei patru: *We Wlll Rock You* şi *We Are The Champions;* erau primele piese din album şi au conferit formaţiei Queen o altă dimensiune. Ambele au linia corală la fel de puternică, la fel de antrenantă, ceea ce a determinat publicul să le primească cu căldură.

Albumul *Jazz,* din 1978, nu semnala încă aventura formaţiei pe teritoriul lui Miles Davis, dar conţinea suficiente elemente pentru a-şi justifica titlul. Era un amestec ce pornea de la balada *Leaving Home Ain 't Easy* şi mergea pînă la acutele din *Bicycle Race,* incluzînd surprinzătorul *Don't Stop Me Now* şi acoperind teritoriul baroc prin cîntecul *Fat Bottomed Girls.*

După *Jazz* a urmat *The Game,* în 1980, care a marcat o întoarcere la albumele de studio după o întrerupere de doi ani; cu acest album, ei mai realizează încă o serie de nestemate: *Save Me,* o baladă impresionantă în care Freddie îşi etalează pe de-a-ntregul posibilităţile vocale, apoi *Crazy Little Thing Called Love,* o pastişă a lui Elvis care marchează debutul lui Freddie ca chitarist. Dar adevăratul punct forte al show-ului a fost *Another One Bites The Dust.* Cu măsurile lui nonconformiste şi cu linia başilor absolut neaşteptată, cîntecul rupea orice nouă barieră muzicală pe măsură ce Queen se aventura pe teritoriul care, pînă atunci, fusese ocupat doar de soliştii negri ai muzicii disco. Succseul imens dovedea cît de înşelătoare pot fi pronosticurile. Formaţia Queen refuza pur şi simplu să fie categorisită, etichetată.

Asigurîndu-se că se poate împăca şi cu curentele moderne, formaţia a introdus ultimul "moft" în materie de modă. Au folosit pentru prima oară sintetizatorul în înregistrările lor. Cu toate acestea, încă n-au epuizat întreaga gamă de improvizaţii electronice, cum s-a întîmplat în cazul altor formaţii, ba, mai mult, ei au adaptat chitara, instrumentul lor de bază, combinînd metoda clasică cu noua tehnologie.

Iată însă că s-a produs o schimbare puţin obişnuită în cariera formaţiei, şi anume aceea care avea să le asigure o audienţă totală la public, inclusiv amatorii de filme, în 1980, inaugurau noul deceniu asumîndu-şi compoziţia coloanei sonore a filmului care dădea viaţă supereroului Flash Gordon.

La vremea aceea, rock-ul şi echipele de film nu aveau nimic comun — lumea filmului nu descoperise încă forţa sonoră a muzicii pop dar Mercury, Taylor, May şi Deacon au fost atît de impresionaţi cînd au vizionat varianta brută a înregistrării, încît n-au mai stat pe gînduri să răspundă acestei noi provocări. Succesul a fost imediat şi a dovedit celorlalţi artişti că filmul oferea noi posibilităţi, cu care se puteau obţine pe piaţă succese de disc aproape sigure.

Flash, un inteligent mixaj de fragmente de film susţinut de acorduri puternice de cor, a urcat rapid în clasament, pe cînd albumul ocupa abia locul zece. Este cît se poate de interesant de ştiut dacă formaţia ar fi putut merge mai departe fără impresionanta prezenţă a vocii lui Mercury, dacă May şi ceilalţi ar fi trecut această probă şi ar fi putut realiza un album susţinut doar de puternica lor instrumentaţie.

Regizorul de film Mike Hodges îşi amintea: "Queen avea un nemaipomenit simţ al umorului şi un sunet de neconfundat, ceea ce corespundea exact intenţiilor noastre pentru *Flash Gordon.* Formaţiei i-a plăcut filmul şi, lucrînd la el, a avut posibilitatea să-şi evidenţieze calităţile.

Queen a lucrat aproape trei luni, în 1980, la aventura imaginară a supereroului comic şi încă trei săptămîni pentru a înregistra muzica şi banda video pentru single-ul *Flash.* "A fost o mare plăcere să lucrez cu ei, spune Hodges, şi niciodată n-au existat conflicte. De fapt, erau foarte atenţi unii cu alţii."

După ce au văzut prima oară pelicula, cei patru au plecat să scrie muzica şi timp de trei luni au tot revenit la realizatorii filmului, uneori separat, alteori în grup, aducînd ceea ce lucraseră. Mercury a muncit neobosit, cu foarte multă energie şi dinamism, cum făcea de altfel cu toate proiectele de care se apuca. După părerea lui Hodges, "el era foarte meticulos şi se gîndea serios la toate aspectele înainte de a trece la treabă. Cu toate că întreaga formaţie era implicată în proiect, Freddie a înţeles cel mai bine ceea ce li se cerea. De altfel, cele mai multe idei din punct de vedere vizual veneau de la el".

Mercury nu era numai un excelent muzician, ci şi un interpret înnăscut. Dar, pe lîngă aceste două calităţi, era şi un neobosit perfecţionist: "Nu întîmplător se numea Freddie Mercury, era cu adevărat un tip mercurian, spune Hodges. Ca interpret, el a funcţionat la întreaga capacitate. A avut o extraordinară pricepere de a-şi exploata fizicul, iar simţul sincronizării la el era fără cusur. Era foarte sigur pe el şi părea că ştie întotdeauna cum trebuie lucrat. De asemenea, era foarte iute şi nu avea răbdare nici cu el însuşi, nici cu ceilalţi atunci cînd voia să se facă ceva imediat. Era un căutător neobosit şi urmărea ca totul să fie perfect".

Dar Mercury părea să fie un cu totul alt om cînd nu se afla pe scenă. "Cînd Freddie nu lucra, era foarte modest, chiar timid. Era surprinzător de neînsemnat şi vulnerabil, ceea ce te îndemna să-l protejezi. Cînd l-am văzut evoluînd pe scenă, am rămas uimit, căci era într-adevăr extraordinar să-l priveşti. Mă îndoiesc de faptul că Freddie folosea chiar atît de multe stimulente, adaugă Hodges. Şi chiar dacă obişnuia să folosească ceva, era foarte discret, încît eu n-am observat niciodată nimic. Din

experiența mea, toți patru erau adevărați profesioniști și, în orice caz, alcătuiau o formație foarte sensibilă."

Avînd audiență în lumea întreagă, de la fanii *heavy metal* pînă la băiețandrii cuceriți de filmul *Flash Gordon,* scena a reprezentat pentru formație cel mai bun loc de lansare a noului disc *Queen — The Greatest Hits.* El s-a dovedit o piatră de hotar şi a fost discul cel mai bine vîndut din colecția *Best Of a* tuturor timpurilor. Susținut în mare parte de numărul succeselor din Top Ten, discul reuneşte cele mai bune piese, inclusiv *Bohemian Rhapsody,* şi scoate în evidență caracteristicile vocale şi orchestrația. Albumul a fost editat acum mai bine de zece ani, dar faptul că este şi acum actual dovedeşte că este fără vîrstă.

Îmbătată de succesul cu *Greatest Hits,* formația s-a angajat la realizarea unui alt album, care avea să reunească cea mai interesantă colaborare în domeniul rockului — Queen şi David Bowie. Să ai două culmi ale rock-ului care să conlucreze e o ispită prea mare, dar "duetul" a fost inegalabil: *Under Pressure* a țîşnit literalmente în vîrful topului britanic.

Albumul intitulat *Hot Space* conținea surprinzătorul *Under Pressure.* El a fost editat în 1982, anuțînd o nouă direcție pe care Queen părea să o urmeze: cucerirea scenei, dansul. Formația avea deja un succes discografic, semnat de Deacon, *Another One Bites The Dust,* dar de data asta ei doreau să umple sălile pînă la refuz. Albumul conținea de toate, inclusiv *Back Chat, Body Language* şi *Las palabras de amor,* dar în mod surprinzător parteneriatul cu Bowie nu s-a soldat decît cu un singur cîntec în top de pe acest LP, mulți fani fiind uluiți de brusca schimbare a stilului, ceea ce dovedea că formația nu se dezminte, ci cochetează în continuare cu explorarea unor noi posibilități de expresie.

După *Hot Space,* Queen nu a mai editat un alt disc timp de doi ani, perioadă în care toți cei patru membri s-au ocupat de propriile proiecte. A fost o pauză binevenită: cînd s-au regrupat, au produs cel mai bun album al lor — *The Works.* În 1984, el avea să cucerească nu numai un public nou şi tînăr, ci avea să devină albumul cu cel mai mare succes de public al formației, impunînd o serie de hituri în clasament, de la *Radio GaGa* pînă la *Hammer To Fall,* în care Brian May acordase veridicitate plastică fiecărei note. Dar peste toate succesele LP-ului s-au ridicat *It's A Hard Life* şi *I Want To Break Free,* care vor evidenția cele mai rafinate caracteristici ale lui Mercury, plasîndu-l deasupra instrumentelor. Acest cîntec al abandonului şi eliberării de sine a devenit imnul fanilor din toate țările cu regimuri opresive din lume, în special din America de Sud şi Africa de Sud. Albumul mai cuprindea, de asemenea, balada *Is This The World We Created?,* înregistrare pe care Mercury şi May au realizat-o la "Live Aid".

În anul următor, Queen a realizat albumul *Complete Works,* care dovedeşte necesitatea de a alcătui o colecție din toate albumele apărute pînă la data respectivă. Ei au mai realizat şi mini-albumul special intitulat *Complet Vision.* Albumul conținea unele melodii foarte cunoscute, cum ar fi *Thank God It's Christmas,* precum şi năstruşnicele melodii *Seven Seas Of Rhye şi Radio GaGa, See What A Fool Fve Been* şi *Go Crazy.*

Un an mai tîrziu, formația avea să depăşească vînzările realizate cu ultimul album, cu toate că *A Kind Of Magic* repetă majoritatea înregistrărilor făcute pentru complicata epopee *Highlander.* Albumul a urcat rapid în top, iar piesele lui au obținut mari succese de casă în lumea întreagă. *One Vision,* care a fost tributul lui Queen pentru inițiatorul spectacolului "Live Aid", Bob Geldof, a atins locul şapte, în timp ce *A Kind Of Magic* a ajuns şi s-a menținut pe locul trei timp de unsprezece săptămîni, pătrunzînd în toate clasamentele. Ambele melodii demonstrau ce dimensiune căpătase acum Queen — *One Vision* era un rock clasic, în timp ce cealaltă melodie era agreabilă, fantezistă. Alte elemente de atracție ale albumului erau *Princes Of The Universe,* cutremurătoarea baladă *Who Wants To Live Forever?* şi *Don't Lose Your Head,* care evidenția talentul vocal al lui Joan Armatrading.

După *A King Of Magic,* formația nu a mai editat nimic pînă în 1989, cînd *The Miracle* a văzut lumina zilei. Deşi criticii l-au etichetat ca fiind lipsit de strălucire, albumul *The Miracle* a ocupat locul întîi. A fost editat la 22 mai 1989. Spre deosebire de *The Invisible Man,* albumul exprima limpede spiritul formației, dar dovedea un prea mic progres muzical. Două melodii au intrat în Top Ten, *I Want It All* şi *Breakthru.* Cu toate acestea, albumul care include şi single-ul *The Miracle.* precum şi mişcătoarea melodie intitulată *Was It Worth It?,* a devenit o dată mai mult un succes de casă, probînd imensa loialitate a fanilor Queen de pretutindeni.

În 1989, BBC-ul a răscolit în propriile arhive şi a lansat *Queen At The Beeb,* o serie de înregistrări din şedințele de lucru ale formației la studiourile corporației, din 1973. Dar în timp ce fanii Queen le-au socotit atrăgătoare, publicul larg nu le-a apreciat.

Ultimul album de studio al formației Queen a fost *Innuendo,* editat în februarie 1991, cu nouă luni înainte de moartea lui Mercury. Din punct de vedere muzical, a constituit o întoarcere la maniera inițială, dînd la iveală cîntece superbe, şi mai mişcătoare cînd lumea a aflat despre suferințele prin care trecea Mercury în timp ce lucra la ele. Melodia care a dat şi titlul albumului a fost primul cîntec al formației Queen care avea să urce direct pe locul întîi în clasament. Cu o durată de peste şase minute, el devine al treilea "numărul unu" cel mai lung în clasamentele de top din Marea Britanie; este un amestec încîntător a trei bucăți diferite, resturi ale de-acum clasicei *Bohemian Rhapsody.*

Al doilea cîntec, *I'am Going Slightly Mad,* dovedea o altă distanțare radicală de tonul obişnuit al formației, iar despre lirica lui minunată, Mercury declara că este "o carte mică la un careu de decari". Albumul conținea însă şi piese de hard-rock propriu-zis, *The Hitman, Headlong* şi *I Can 't Live With You,* toate dovedind forma încă excelentă a grupului. Dintre nestematele din "coroana" albumului

făceau parte *Bijou,* relevînd partea mişcătoare a chitarei, şi *These Are The Days Of Our Lives,* o sfîşietoare înregistrare în care Mercury evocă amintiri din propria-i viaţă şi regretă imposibilitatea de a da acele ceasornicului înapoi. (Cîntecul a apărut mai tîrziu pe un dublu, partea A, numărul unu fiind single-ul *Bohemian Rhapsody,* editat ca un omagiu adus cîntăreţului.) *Innuendo* a fost ultimul album de studio editat înainte de moartea lui Mercury. Înregistrările video ne arată un Mercury slăbit, bolnav, cu hainele atîrnînd pe el, cu faţa ca o mască mortuară. Dar discul a fost plin de viaţă, cu acel soi de magie ce a aparţinut dintotdeauna formaţiei Queen.

Capitolul 4
ULTIMUL "SHOWMAN"

Pe scenă şi în film

"Iubesc Regina. Ea e în stare de atîtea lucruri scandaloase"

Era o linişte întreruptă doar de discretele intervenţii ale lui Freddy Mercury. Douăsprezece chelneriţe decoltate, purtînd sticle de şampanie, treceau printre binevoitorii care veniseră în culise să felicite membrii formaţiei Queen pentru show-ul lor de la Madison Square din New York, care avusese loc cu casa închisă. Mercury şi prietenii lui plănuiseră să facă o petrecere în toată regula ceva mai tîrziu, dar pentru moment nu aveau încotro.

Aveam să gust şi eu din plin din ceea ce însemna o petrecere la "curtea" ce-l înconjura pe "regele" Freddie în oricare parte a lumii s-ar fi aflat. Cu cîteva ore înainte fusesem cules de la aeroportul J.F.K. de o limuzină albă şi dus la hotel doar cît să fac un duş, să mă schimb şi să mă remontez înainte de întîlnirea cu marele showman al rock-ului.

Cu toate că Mercury era cel mai excentric personaj al muzicii pop, un star care îl făcea pe Elton John să pară o micşunică sfioasă pe lîngă el, cînd trebuia să dea interviuri era foarte zgîrcit la vorbă. E adevărat că, în cîteva rînduri, se dovedise un maestru al remarcilor insolente, dar în adîncul său nu semăna deloc cu masca pe care o afişa. Indiferent de motiv însă, această împrejurare era cu totul deosebită, iar eu aveam să conduc cel mai intim interviu pe care l-am luat vreodată unui star al muzicii uşoare.

Cîntăreţul, îmbrăcat într-un tricou alb mulat pe corp, cu un pahar de şampanie într-o mînă şi o ţigară superlong în cealaltă, era relaxat şi bine dispus cînd îmi spunea că el crede în viaţa trăită din plin. Cu ochii lui căprui, mari, licărind de veselie, aplecîndu-se puţin conspirativ, îmi spuse: "Excesul face parte din natura mea. Pentru mine plictiseala e o boală. Simt cu adevărat nevoia pericolului şi a emoţiei. N-am fost făcut să stau închis în casă şi să privesc la televizor. Sînt prin definiţie o persoană cu un mare apetit sexual. Îmi place să f... tot timpul. Pînă acum spuneam că m-aş duce cu oricine, dar în ultimul timp am devenit mult mai pretenţios.

Îmi place să mă înconjor de oameni interesanţi şi mai ciudaţi, pentru că ei mă fac să simt că trăiesc. Oamenii extrem de corecţi mă plictisesc. Îmi place să am o lume pestriţă în preajma mea.

Prin însăşi natura mea, sînt neobosit şi foarte tensionat, aşa că nu pot fi un bun familist. În adîncul sufletului sînt o persoană foarte sensibilă, o persoană pendulînd într-adevăr între două extreme, şi asta are adesea un efect destructiv atît asupra mea, cît şi asupra celorlalţi."

Lui Mercury i-a fost dat să cucerească acest versant al vieţii tumultuoase — un versant care i-a adus faima, bogăţia, i-a permis să se răsfeţe după pofta inimii, aspect pe care se străduia să-l ţină ferit de ochiul sarcastic al criticilor sau al denigratorilor. Dincolo de scenă, în particular, era la fel de emotiv cum era şi ca interpret. Iar în seara aceea nu s-a sfiit să recunoască acest lucru.

Puse jos paharul de plastic şi o chelneriţă se şi grăbi să i-l umple. Unduindu-şi în aer superba lui mînă molatecă, abia mai reuşea să-şi tragă sufletul între piruetele sale verbale. "Cînd am o legătură, n-o fac niciodată fără să mă implic total din punct de vedere sentimental. Nu cred în jumătăţile de măsură sau în compromis. De fapt, nu suport să renunţ aproape la nimic. Dau tot ce am — pentru că aşa sînt eu."

Cînd l-am întrebat dacă îi place să frecventeze cluburile deocheate, a zîmbit larg şi mi-a răspuns: "Ador cluburile din New York. Îmi amintesc că am vrut odată să mă duc la un club numit The Gilden Grape, despre care auzisem că este foarte interesant şi promiţător, dar toată lumea m-a sfătuit să nu mă duc. Sau, dacă totuşi o fac, cel puţin să mă asigur că mă aşteaptă afară o maşină blindată. Toţi îşi făceau o datorie din a mă preveni să nu mă duc, ceea ce, evident, m-a determinat să mă duc acolo".

Cum-necum, Mercury şi-a ales o companie cît se poate de neobişnuită, ex-campioana de tenis de la Wimbledon, Billie Jean King. "La puţin timp după ce am intrat acolo, s-a pornit o bătaie care s-a întins pînă la masa noastră. Scaune străbăteau încăperea, pumnii curgeau fără milă, curgea sînge peste tot. Billie încremenise, dar mie îmi plăcea. I-am spus să nu se teamă şi, întru cît lupta se încingea, am luat-o şi ne-am dus pe ringul de dans.

Era mult mai distractiv decît o cină plicticoasă la hotelul meu. Viaţa e făcută s-o trăieşti, crede-mă. Aş fi făcut aceleaşi lucruri şi aş fi avut aceeaşi filozofie şi dacă n-aş fi avut succes."

Mercury s-a oprit brusc atunci cînd l-am întrebat dacă îi mai rămăsese ceva din ceea ce un om îşi

poate dori şi pe care el să nu-l fi putut dobîndi. Cu o mină patetică, Mercury, veşnicul actor, m-a privit cu ochii lui frumoşi care păreau acum blînzi şi gînditori, a făcut o pauză care mi s-a părut extrem de lungă, apoi mi-a răspuns: "Fericirea. Nu cred că am avut parte de ea vreodată".

Pe moment putea să fie îndrăzneţ, adesea preţios, dar imediat după aceea puteai să-l vezi fragil, emotiv. Pe scenă, Freddie Mercury parcurgea gama tuturor emoţiilor şi spectatorii odată cu el. "El a fost un actor care putea ţine publicul în palmă", îl caracterizase David Bowie, un alt interpret cu o prezenţă scenică desăvîrşită. Cînd Mercury a ajuns un star necontestat, a "pus la colţ" toată piaţa muzicii şi reprezentaţiile formaţiei erau adevărate spectacole teatrale muzicale, realizate la cota cea mai înaltă.

Mercury mi-a spus odată: "A cînta în faţa unei mulţimi uriaşe — un veritabil talaz dezlănţuit — este ceva de neegalat. Cînd plec de pe scenă, am nevoie de ore întregi ca să mă potolesc şi să-mi revin". Aş putea spune că şi publicului îi trebuiau multe ore ca să se restabilească. Mercury lucra neobosit şi cu pasiune în concert, pînă cînd simţea că a captivat fiecare om prezent şi era extraordinar să vezi mii de fani cîntînd şi balansîndu-se la unison în ritmurile melodiei *Crazy Little Thing Called Love* sau *Radio GaGa.* Spectacolele lui fascinau mulţimile pe oriunde l-au purtat paşii.

La Rio, în timpul emoţionantului *Love Of My Life,* mai bine de 350 000 de spectatori au cîntat împreună cu el, alcătuind un cor reunit de aceeaşi pasiune. La Montreal, unde cîntăreţul se fiţîia pe scenă într-un şort alb şi cu o pălărie albă înaltă, spectatorii au dansat dezlănţuiţi după ritmurile melodiei *Another One Bites The Dust.*

Mercury interpreta muzica rock cu acelaşi dramatism cu care *sir* Laurence Olivier îşi interpreta rolurile. Îşi smucea capul pe spate, depărta picioarele şi îşi punea rnîinile în şolduri, lăsîndu-se purtat de vîrtejurile muzicii. Traversa scena, dezlănţuit, mărşăluind ţanţoş şi înfoindu-se ca un păun îndopat cu cocaină. Altă dată, învîrtea suportul microfonului, transformîndu-l parcă într-o armă pe care o ridica la ceruri, lăsîndu-se pe spate ca James Dean în cunoscuta lui poză de trăgător, ori îşi plimba degetele nervoase de-a lungul tijei, de parcă ar fi cîntat la flaut.

Apoi mai era şi costumaţia. Ceva ce lumea rock-ului nu mai văzuse pînă atunci: maiou de balet din saten, mulat pe corp, cu decolteul adînc, lăsînd să se vadă pădurea de păr de pe piept, haine de blană şi pantaloni de velur, jachete scurte gen bolero, precum şi pantofi de balet. "Merge orice, spunea Mercury. De ce nu? Nijinski a purtat o dată un costum din cea mai fină plasă. Nu fac asta ca să şochez publicul, este doar teatru. Îmi plac veşmintele frumoase."

În septembrie 1976, la un concert în aer liber pe care Queen l-a dat în Hyde Park, în faţa a 150 000 de fani, Mercury şi-a fluturat pe scenă mîinile cu unghiile date cu lac negru, purtînd un uluitor costum argintiu, despicat pe coapse. În 1977, la New York, pe arena Madison Square Gardens, publicul a venit atras de numărul final al spectacolului, în care Mercury făcea striptease pe melodia *Hey Big Spender.* Valsînd, el îşi scotea maioul de balet, rămînînd într-un slip minuscul, aproape inexistent.

Cîteva dintre cele mai spectaculoase show-uri au fost realizate de Queen în America de Sud, unde s-a apreciat că aceasta a fost prima formaţie rock ce a stîrnit furtună pe continent. În martie 1981, într-o serie de opt concerte care s-au desfăşurat cu casele închise, în Brazilia şi în Argentina, Queen avea să înfrunte noi teritorii şi să ofere fanilor leşinaţi după muzică adevărate regaluri de rock.

În Argentina, un întreg stadion a explodat cînd Mercury a apărut pe scenă în acelaşi slip minuscul exact în momentul în care se ridica uşor pe catarg steagul naţional al Argentinei, alături de steagul Marii Britanii. Ulterior, el avea să declare: "Toată lumea consideră indecent ca bărbaţii să poarte slip, dar eu am dorit să le dau un prilej de desfătare. Dacă l-aş fi purtat pe stradă, aş fi fost arestat." Insolenta apariţie n-a provocat o prea mare tulburare, deşi, pe vremea aceea, în Argentina orice vizitator primea o listă cuprmzînd ceea ce are sau nu voie să facă.

Spectacolele formaţiei Queen depăşeau toate standardele cunoscute, aşa că publicul argentinian a fost de-a dreptul uluit. "Văzusem odată un film cu o formaţie argentiniană, îşi amintea Mercury. Nu aveau decît două instrumente şi patru lumini îndreptate asupra lor. Am vrut să le demonstrăm cum trebuie să arate de fapt un spectacol. Am vrut să fie de foarte bună calitate nu pentru noi, cît mai ales pentru ei."

Queen a cucerit, în 1986, alte zeci de mii de fani în Ungaria, unde, pentru prima oară, o mare formaţie de rock a reuşit să pătrundă în spatele Cortinei de Fier. Ceea ce se întîmpla în Vest le mai făcea încă gura pungă unora din Est, şi un asemenea spectacol a însemnat foarte mult atît pentru formaţie, cît şi pentru poporul ungar. S-a tipărit un număr incredibil de 250000 de bilete pentru fanii blocului din Est, dornici să asculte şi ei celebra formaţie. La Budapesta, Freddie şi-a unit glasul cu publicul pentru a cînta tradiţionalul *Tavaski Szel.* Mercury îşi scrisese cuvintele în palmă, ca să fie sigur că va pronunţa corect. Gestul a mers la inima auditoriului, iar replica a fost că stadionul a izbucnit în strigăte de bucurie şi ropote de aplauze. Cîţiva fani din primele rînduri îşi exprimau chiar cam prea pătimaş entuziasmul, aşa încît oamenii de ordine au fost nevoiţi să pună furtunul pe ei ca să-i potolească.

Pe vremea aceea, fotograful oficial al formaţiei era Denis O'Reagan. "Îmi plăcea realmente să lucrez cu ei, spunea el. Erau toţi plini de haz şi foarte profesionişti în acelaşi timp. Dar Freddie era într-adevăr cel mai grozav dintre ei, cu adevărat măreţ şi generos ca însăşi viaţa. Îmi aduc aminte că odată, în Germania, ne aflam cu toţii în camera lui Freddie. Ne întorsesem de la spectacol şi hotărîsem să privim un meci de fotbal la televizor. Dar între timp ne-am răzgîndit şi, cum toate maşinile pleca-

seră, se stîrnise o oarecare agitație în încercarea de a găsi un mijloc de transport pînă la un club local. Cînd l-am întrebat pe Freddie dacă găsiseră în sfîrşit ceva cu care să plecăm, s-a uitat la mine şi mi-a răspuns încîntat: 'Da, am găsit, băiete dragă. Cred că o să mergem cu ceva care se cheamă taxi!'"

Reagan îşi aminteşte cum, la Budapesta, Mercury a reuşit să facă rost de apartamentul prezidențial dintr-un hotel de lux, apartament rezervat şefilor de state şi capetelor încoronate. "Era atît de mare, atît de opulent, încît toți ceilalți membri ai formației au venit să se minuneze. Şi pe cînd se holbau ei aşa, Freddie le-a spus: 'Toate apartamentele sînt egale, doar că unele sînt mai egale decît altele!', la care Roger a replicat: 'Bine, mă... În acela care-i mai egal decît al meu !'"

Turneul "Magic" al lui Queen din 1986 a fost cel mai electrizant şi mai bine pus la punct din cele pe care le realizase vreodată formația. Peste un milion de oameni au asistat la spectacolele acestui turneu, care a străbătut aproape toată Europa, plus cei peste 400000 numai în Marea Britanie. Au fost în total 26 de spectacole. Mercury a atins culmea măreției cînd a apărut în ținuta de paradă a unui monarh britanic: mantie purpurie garnisită cu hermină şi o coroană încrustată cu pietre. Designer-ul formației, Diane Moseley, spunea că pelerina cîntărea aproape nouă kilograme şi era făcută din 14 metri de catifea roşie tivită cu blană de hermină şi cu fireturi de aur, toată căptuşită cu mătase de asemenea roşie. Moseley o descria ca fiind "o mantie de încoronare napoleoniană" şi se spune că a costat în jur de 1500 de lire sterline.

În acelaşi an, 1986, la Mannheim Sport Park, în Germania, Mercury a dovedit că era într-adevăr regele rockului, căruia adoratorii îi îndeplineau orice capriciu. El rotea în aer un sceptru ca pe o baghetă şi conducea un cor de 80000 de germani care, cu accentul lor gutural, intonau imnul național britanic. Cînd spectacolul a ajuns în Anglia, el a avut un efect şi mai deosebit. La Wembley, Mercury s-a îmbrăcat ca un atlet olimpic şi a urcat două rînduri de scări pentru a aprinde imensele torțe, în timp ce deasupra stadionului pluteau figurine uriaşe umplute cu heliu.

În ciuda reputației pe care o avea formația Queen de a-şi organiza perfect turneele, nu întotdeauna acestea s-au putut desfăşura după planul stabilit. De exemplu, turneul de debut în Statele Unite, în 1974, a trebuit să fie anulat numai după cîteva seri, cînd Brian May s-a îmbolnăvit de hepatită. "Planurile noastre au eşuat fără apel, îşi aminteşte Brian. Trebuia să ne amînăm concertele cu o lună. Ne-am întors însă acasă, unde m-am băgat în pat şi a trebuit să rămîn acolo." Necazurile au lovit din nou formația Queen în turneul din anul următor, tot în America. De data asta, la jumătatea turneului s-a îmbolnăvit Mercury, fiind suspect de noduli pe coardele vocale. (Mercury suferea adesea de tulburări ale vocii din cauză că punea atîta suflet în interpretare, indiferent de spectacol.) În consecință, cele şapte concerte au fost anulate pînă cînd el s-a restabilit şi a redevenit capabil să-şi conducă formația.

S-a întîmplat ca unele spectacole să nu poată fi puse în scenă niciodată. De exemplu, în 1982, s-a vorbit că formația a fost nevoită să renunțe la două spectacole de mari proporții — unul pe stadionul Manchester United şi altul la Arsenal — din cauza... closetelor. Ca urmare a primei vizite a Papei Ioan Paul al Il-lea în Anglia, toate toaletele mobile disponibile fuseseră instalate în diferite oraşe, pe traseul Sfintuîui Părinte.

Deşi Queen era cea mai apolitică dintre formații şi nu-şi propunea nici un mesaj revoluționar, aşa cum făceau o mulțime de alte grupuri de rock, s-au trezit şi ei luați de aceste valuri politice cu prilejul turneului din Africa de Sud, din 1984. Formația a luat un bobîrnac serios după ce a apărut la Sun City, o stațiune luxuriantă din Bonphuthatswana, considerată o replică a oraşului Las Vegas. Mercury a fost reclamat că ar fi spus: "Se pot face o mulțime de bani acolo", şi Queen a fost mustrată şi pusă imediat pe lista neagră a ONU, pentru că nu a respectat boicotul cultural. În Anglia, Uniunea Compozitorilor a suspendat formația, în ciuda protestelor şi declarațiilor cum că sînt total împotriva apartheid-ului şi consideră concertele respective ca încercări de a stabili o punte de legătură. În cele din urmă, formația a apelat la justiție împotriva deciziei. S-a revenit asupra sancțiunii şi Queen a scăpat numai cu o amendă de 2000 de lire. Dar spectacolele din Africa de Sud au umbrit imaginea lor printre fanii de rock cu înclinații liberale, idealiste, deşi formația a protestat în repetate rînduri, susținînd că nu au sentimentul de a fi greşit cu ceva. Mai tîrziu, Brian May a izbucnit, spunînd: "Singurele critici pe care le-am primit au fost din afara Africii de Sud".

Altă dată, necazul i-a lovit în timpul turneului de la Sun City, cînd Mercury şi-a pierdut vocea, iar formația s-a străduit din răsputeri să susțină totuşi spectacolul în fața a şapte mii de oameni. Fanii au plecat atunci furioşi şi spectacolul a fost un fiasco.

Uneori Queen se punea în situații neplăcute din cauza unor trăsnăi. Aşa s-a întîmplat cînd Mercury a păşit pe scenă împleticindu-se, cu sîni falşi, haine femeieşti strînse pe trup şi perucă cu păr lung — în fața a 325000 de fani, în show-ul de la Rio din 1985. Întrucît Mercury prezenta succesul formației din anul precedent, *I Want To Break Free,* iar între timp înregistrarea video îi arăta pe cei patru îmbrăcați în diferite uniforme desperecheate, publicul a început să arunce cu pietre în ei. Şocat şi nemulțumit, Mercury nu şi-a dat seama că fanii din America de Sud îndrăgeau acest cîntec mai presus decît oricare altul al formației sale pentru că vedeau în versurile lui un posibil mesaj politic de libertate — o libertate pentru care luptau cu atîta disperare, sub un regim brutal şi represiv. Dar pe cînd "proiectilele" se abăteau asupra lui, Mercury a înțeles deodată că travestiul lui înfuriase lumea şi atunci a recurs la cel mai rapid striptease pe care l-au văzut vreodată fanii săi, aruncîndu-şi peruca şi sînii falşi, calmînd asfel pe loc atmosfera. După aceea, deşi supărat din cauza incidentului, el a fost în stare să facă haz, în felul lui autoironie, spunînd că mai fusese cîndva bătută cu pietre o altă mare

regină — regina din Saaba!

Queen putea fi asemuită cu un menaj şi, ca orice menaj, era expusă la tot felul de zvonuri şi presupuneri în legătură cu un potenţial divorţ. Publicarea unor ştiri cum că formaţia este pe punctul de a se destrăma i-a urmărit de-a lungul întregii lor cariere. Dar, în ciuda zvonurilor, formaţia a depăşit toate aceste momente. La moartea lui Mercury, cei patru petrecuseră douăzeci de ani împreună.

N-a fost însă niciodată un parteneriat docil, toşi membrii formaţiei avînd firi independente, o voinţă puternică, fiecare ştiind bine ce vrea. Şi ei au luptat cu armele lor. Pentru că Freddie era cel mai coleric şi mai deschis dintre ei şi, practic, forţa care propulsa formaţia, toate astea făceau să se creadă că ceilalţi se mulţumesc cu locul secund, lăsîndu-l pe el să conducă spectacolul. Adevărul este că nu aşa stăteau lucrurile. Divergenţele puteau pleca de la orice — de la acompaniamentul chitarei pînă la coafura cuiva — şi adesea schimburile de argumente erau fierbinţi ca şuvoaiele unui gheizer în plină erupţie.

Mercury însuşi mi-a spus odată: "Sînt un muzician foarte sensibil şi nu sînt deloc persoana lîngă care e uşor să trăieşti. Şi asta creează o serie de probleme între noi. Temperamental, sînt violent. Pot fi nestatornic şi dificil. Dar în fond sînt un perfecţionist. Nu văd nici un motiv să nu fiu aşa cînd e vorba de muzica noastră. Nu m-a interesat niciodată să fiu vioara a doua. Queen este capabilă de lucruri mari, dar uneori lucrurile mari solicită şi o mare doză de curaj". Şi a adăugat: "Au fost şi vremuri în care ne-am urît din tot sufletul. Au existat şi momente după care mi-a trebuit o jumătate de an ca să-mi treacă supărarea. Erau timpuri cînd găseam totul prea conformist şi rigid. Viaţa unei formaţii rock este alcătuită din timpul petrecut în studio, imprimarea unui album, pregătirile şi plecarea la drum, spectacolul sau spectacolele, după care totul se reia de la capăt. Consider că nu trebuie să te laşi pradă rutinei, iar dacă ai sentimentul că te-a prins, trebuie să ai puterea să te smulgi. Îmi place muzica pe care o facem. Sînt pasionat de ea, dar mai cred că viaţa e făcută şi din altceva — uneori nu-mi doresc decît să fac cumpărături, să mă duc la club sau să bat mingea".

Mercury nu era însă singurul încăpăţînat din grupul lor. Toţi aveau caractere puternice, voluntare, dorind să aibă un cuvînt de spus în tot ceea ce se punea la cale, întocmai ca orice nucleu care se transformase peste noapte într-o importantă antrepriză. "Una dintre cele mai mari probleme ale noastre era aceea că aveam patru personalităţi puternice, independente", spunea Mercury. Iar Bryn Bridenthal, care fusese agentul lor de publicitate, confirmă: "Erau momente trecătoare, dar şi ele sporeau farmecul lucrurilor. Formaţia era alcătuită din patru personalităţi foarte puternice, şi ori de cîte ori ai de-a face cu asemenea individualităşi distincte care lucrează laolaltă, e firesc să apară situaţii conflictuale. Dar cred că tot ceea ce a contribuit la întreg, a contribuit de fapt la succes. Chiar şi ciondănelile sau cum vreţi să le spuneţi! În pofida tututror neînţelegerilor, cei patru au fost întot-deauna prieteni şi au manifestat un deosebit respect unul faţă de altul".

Încă din 1977, la trei ani după primul suces al formaţiei în top cu *Seven Seas Of Rhye,* a fost evident că grupul avea o puternică încărcătură temperamentală, iar Taylor întăreşte: "Disputele noastre sînt, pe de o parte, conflicte de idei pe teme muzicale şi, pe de alta, probleme de ego". Şi toate aceste probleme s-au intensificat cînd formaţia a devenit una de mare succes, şi adesea pornea în turnee lungi şi istovitoare sau petrecea mult timp claustrată în studiouri, încercînd să lucreze şi mai bine decît la ultima înregistrare. Constantele lor eforturi de perfecţionare au generat dispute chiar şi atunci cînd a venit vremea să selecteze colecţia "Greatest Hits"; neînţelegerile se iscau din divergenţele lor de păreri asupra cîntecelor ce urmau să fie incluse şi a celor ce urmau să rămînă pe din afară. Între timp, lumea muzicii uşoare stătea cu sufletul la gură şi se întreba dacă înfruntările nu vor duce la destrămarea formaţiei. Pe această temă, Mercury spunea: "Zvonurile că formaţia Queen se dezmembrează fac totdeauna ocolul lumii. Unii oameni par chiar să dorească acest lucru. Dumnezeu ştie de ce. E adevărat că sînt tot felul de conflicte şi de tensiuni în formaţie, ba uneori avem chiar cele mai neaşteptate discuţii, dar ele nu fac decît să limpezească atmosfera".

"Nu-i adevărat ceea ce se spune, cum că noi ne certăm tot timpul. Să spunem că există un grad de tensiune care ne împinge uneori în situaţii limită. Dar imediat ce ne aşezăm la lucru, totul este dat uitării. Mai degrabă aş zice că am avut ciocniri ocazionale decît zile de supărare în care nu ne-am vorbit unul altuia, ceea ce ar fi fost total neproductiv. Certurile pot fi violente, dar cel puţin taie în carne vie şi clarifică lucrurile, aşa încît fiecare ştie unde îi este locul.

Noi nu ne detestăm unii pe alţii. Dacă am face-o, situaţia ar fi total diferită. Izbucnirile noastre survin din cauza oboselii. Munca pe care o facem poate fi uneori neinspirată şi epuizantă, şi trebuie să te opreşti la timp, înainte de a aluneca în monotonie. Era o vreme, de exemplu, cînd toate turneele noastre aveau loc iarna, aşa că m-am gîndit să pun capăt acestei situaţii. Şi mi-am zis: Fir-ar să fie, să facem un turneu şi vara ! Să mai facem şi altfel."

Pe aceeaşi temă, May spunea: "În cele mai proaste perioade ale noastre, ajungeam chiar să nu ne mai vorbim. Asta era într-adevăr o problemă. Fiind un grap, era ca şi cum, într-un fel, eram căsătoriţi, doar că pentru noi era încă şi mai dificil. Nu aveam de-a face doar cu un partener, ci cu trei — toţi trag în toate părţile, fiecare are propria opinie". John Deacon îşi aminteşte şi el că aveau unele divergenţe de opinii, ca, de pildă, cea în legătură cu minunatul cîntec pe care îl scrisese el, *Another One Bits The Dust,* dacă să fie sau nu un single. Pînă la urmă, l-au editat şi melodia a devenit unul dintre marile lor succese. Dar cel mai adesea s-au certat pe tema înregistrărilor pe care să le includă în albume, cum s-au petrecut lucrurile înainte de a edita "The Works". Finalmente, au găsit soluţia ca albumul să

conțină trei piese ale lui Mercury şi May şi două ale lui Taylor şi Deacon.

Într-un interviu relevant, apărut în prestigioasa revistă americană "Rolling Stone", Deacon, basul formației, cel mai împăciuitor de altfel, admitea că imaginea şocant-vulgară a lui Mercury îi irita şi îi agasa adesea pe ceilalți: "Unora nu le plăcea asta, dar nici Freddie, nici altcineva nu putea schimba lucrurile. De exemplu, odată a dat un interviu şi a spus ceva cam în genul 'Ne căcăm bani, dragă!".

Ca urmare, zvonurile despre certurile şi despărțirea lor iminentă sporeau zi de zi şi au atins apogeul în momentul în care Freddie a debutat cu albumul lui de solist — *Mr Bad Guy,* editat în 1985 la München. Dar el a dezmințit zvonurile, declarînd că formația îşi luase doar o mică vacanță, pentru că fiecare încerca să realizeze şi alte proiecte: "Există o mulțime de stiluri pe care vreau să le abordez cu formația şi pentru care nu am avut încă timp. Nu pentru că n-am fi în stare, ci pur şi simplu pentru că nu am avut răgazul necesar. Albumul editat la München mi-a oferit şansa să folosesc o orchestră *in live,* ceea ce am vrut întotdeauna să fac cu Queen, dar n-am reuşit, pentru că Brian face el singur cît o orchestră !"

Şi mai multă rumoare s-a iscat în legătură cu potențiala lor despărțire atunci cînd Mercury a declarat că se simte prea bătrîn pentru a continua cu turneele, că s-a săturat de munca asta istovitoare care îl purta mereu pe drumuri: "Nu cred că un bărbat de patruzeci şi doi de ani mai poate hoinări multă vreme îmbrăcat într-un maiou de balet. Asta nu se poate numi o perspectivă !" Şi întrucît Queen era mai tot timpul în turneu — ultimul l-a făcut în 1986 — a început din nou să se vorbească cum că formația este în impas. Adevărul era însă mult mai trist. Mercury era foarte bolnav, şi turneul însemna sinucidere curată.

Grupul a rămas "căsătorit" pînă la sfîrşit. Credincioşi unul altuia, doar moartea i-a despărțit. Cu ani în urmă, într-un documentar video, Mercury remarca: "Cred că motivul pentru care sîntem împreună de atîta timp este acela că nici unul dintre noi nu vrea să plece. Dacă pleci, eşti laş. Aşa că mergem înainte. Cîtă vreme oamenii vor cumpăra muzică, e în regulă. Cînd vor înceta să ne cumpere discurile, atunci ne vom spune la revedere şi vom face altceva, de exemplu striptease!" Dar discurile n-au încetat să se vîndă, fanii au rămas credincioşi, iar Mercury n-a trebuit să facă o carieră în striptease.

Înregistrările video erau, în cea mai mare parte, un amestec de fantezie şi bună dispoziție, fiecare părticică încercînd să depăşească performanțele anterioare. Şi banda video oferea atîtea posibilități, iar membrii formației, cu filmul *Bohemian Rhapsody* din 1975, erau adevărați deschizători de drumuri în materie de pop-video.

Video i-a dat prilejul formației, dar mai ales lui Freddie să se exprime neîncorsetat şi din punct de vedere vizual, chiar dacă în felul acesta se angajau într-o competiție nemiloasă. Cei patru n-au devenit niciodată nişte tipi infatuați, aşa cum s-a întîmplat cu multe stele ale rockului, pe măsură ce norocul şi gloria le surîdeau.

Una dintre cele mai remarcabile înregistrări video a fost făcută cu cîntecul lui John Deacon — *I Want To Break Free.* Toți patru, îmbrăcați în haine femeieşti, păreau desprinşi din cea mai lungă şi siropoasă operetă a televiziunii britanice — "Coronation Street". În ceea ce-l priveşte, Mercury îşi pusese nişte sîni uriaşi sub un tricou roz, bombîndu-şi mereu pieptul şi arătîndu-şi în acelaşi timp picioarele subțiri de sub o minijupă neagră. Filmul îl arăta fîțîindu-se, într-o cameră prăfuită, pe lîngă Brian May care şedea pe o canapea, cu claia de păr cîrlionțat bine strînsă pe bigudiuri.

În acel film video din 1984, care a costat mai mult de 100000 de lire, Mercury a trecut de la o extremă la alta, apărînd pe scenă ca faunul imaginat de Nijinski, cu urechi lungi desenate şi îmbrăcat în întregime cu un costum colant. Şi-a ras chiar şi faimoasa mustață pentru scena în care cînta la flaut, cățărat pe un vîrf de stîncă. La înregistrare au participat şi membrii Royal Ballet-ului, care îl rostogoleau pe cîntăreț peste trupurile lor încordate, adoptînd poze specifice baletului, dar care sugerau senzualitate.

Wayne Eagling, coregraful pentru *I Want To Break Free,* îşi aminteşte că Mercury se comporta ca un desăvîrşit profesionist atunci cînd era vorba de înregistrări video: "Freddie avea o perfectă reprezentare a faunului imaginat de Nijinski şi, vrînd să-l readucă pe scenă, apărea cîntînd la flaut pe vîrful unei stînci. Scena a necesitat multe repetiții, îndeosebi partea în care el se rostogolea peste balerini. Dar el era foarte amator de joacă.

Era uşor să lucrezi cu el, pentru că punea mult suflet în tot eea ce făcea. Întotdeauna venea la repetiții în pantaloni de gimnastică. Era profesionist pînă în măduva oaselor".

În toate filmele video ale grupului, Mercury crea întotdeauna imagini precise din dorința de a surprinde cît mai deplin spiritul şi lirica fiecărui cîntec în parte. Cu timpul, şi-a dat seama că-i venea foarte la îndemînă să facă lucruri în care, de fapt, excela: să fie, adică, strălucitul interpret al formației, față în față cu un public care îl adora. De exemplu, pentru pelicula video din 1986 — *Friends Will Be Friends,* Queen a recreat o scenă dintr-un concert cu ajutorul fanilor. La un moment dat, Mercury apare deasupra mulțimii, la douăzeci şi cinci de picioare înălțime, pe o platformă de pe care se proiectează fascicule de lumină albă peste marea de chipuri de dedesubt, în punctul culminant al scenariului, platforma coboară, iar Mercury, într-un costum alb, păşeşte pe scenă şi dirijează publicul într-un cor emoționant.

Uneori înregistrarea video cuprindea imagini din filme de arhivă de lung metraj, alternate cu zbînțuielile lui Mercury. Astfel, *Radio GaGa* include scene de război din filmul "Metropolis", alternativ cu evoluția formației. Îmbrăcați în cămăşi de un roşu țipător şi cu pantaloni negri, cei patru cer

publicului să ridice brațele către cer în acordurile magnetizante ale cîntecului.

Mercury şi formația au abordat înregistrările video aşa cum au procedat şi cu muzica: ca perfecționişti ce erau, hotărîseră să nu facă două lucruri la fel. Prietenul lui Mercury, Dave Clark, spunea: "Cînd te uiți la mulțimea casetelor lui, îți dai seama că el ştia exact cum să descrie esența fiecărui vers. Ştia exact ce voia, cum să arate şi cum să pună în lumină întregul". Queen era întotdeauna gata să încerce noi trucuri vizuale, cum a fost, de exemplu, animația. În pelicula video din 1986, pentru *It's A King Of Magic,* Mercury apărea costumat ca un magician, cu o impresionantă pelerină neagră şi cu pălărie. Ca prin minune, trei dansatori animați sosesc la chemarea lui, după care, la un moment dat, îi topeşte într-un nor de fum magic. Folosirea trucajelor a atins apogeul în 1991, cu *Innuendo,* cînd înşişi membrii formației au fost concepuți ca nişte personaje animate, iar cadrul scenei a fost bolta cerului. Lui Mercury îi plăcea să se îmbrace extravagant şi să creeze cadre mirifice, potrivite marelui teatru, operei sau baletului. Totul era permis şi el se dovedea etraordinar de generos.

Nu s-a făcut nici o economie pentru realizarea filmului video *It's A Hard Life,* din 1984, care a fost tras în două zile la München, şi în care apare şi una dintre cele mai apropiate prietene ale lui Mercury, Barbara Valentin. Freddie purta un costum stacojiu, sofisticat, împodobit cu pene de struț şi machiat cu nişte ochi imenşi. Cadrul medieval a fost proiectat şi realizat în două zile şi se compunea dintr-o sală de bal cu coloane de marmură, un balcon şi decorațiuni aurii. Bateristul Roger Taylor comenta: "Este ceea ce s-ar putea numi o producție tipică pentru Queen. Noi credem că dacă un lucru merită să fie făcut, atunci merită să fie bine făcut".

Formația a exploatat din plin filmele video pentru a face cunoscute exorbitantele interpretări actoriceşti ale lui Mercury. În fața camerelor de luat vederi, Freddie era oricînd gata de orice cabotinism, indiferent dacă pentru asta trebuia să se îmbrace ca o cocotă ori să țopăie în clasicul tricou de balet. În spatele camerei, cîntecul, pregătit din punct de vedere al design-ului, se combina cu puternicul simț vizual pentru a face din Queen una din liderele de necontestat în domeniul pop-video. "Noi am înțeles din timp că acesta este un mod deosebit de a ne vinde cîntecele, şi acum filmele au devenit o parte integrantă a producției muzicale, spunea Mercury. Cînd elaborezi un single, el creează o imagine, iar pelicula poate face ca imaginea să prindă viață. În plus, grupul nu poate fi prezent în acelaşi timp peste tot, pe cînd înregistrarea video poate".

Elton John recunoaşte că grupul Queen se situa deasupra tuturor celorlalte în domeniul înregistrărilor video. Într-o declarație la BBC-TV, el mărturisea: "Queen a fost formația care, într-adevăr, a inaugurat pop-video. În acest caz, ca şi în altele, ei au fost foarte inventivi. Au avut o idee de-a dreptul genială deschizînd acest drum. *Bohemian Rhapsody* a fost înregistrarea care a declanşat revoluția video. Despre filmul de publicitate care începea cu chipurile celor patru componenți ai formației, tainic învăluite în umbre, Mercury spunea mai tîrziu: "A fost prima noastră producție realizată somptuos, deşi nu aveam prea mulți bani şi am fost nevoiți să facem singuri cam totul".

Pe măsură ce formația a evoluat şi a avut succes, ei au cheltuit din ce în ce mai mulți bani pentru producțiile video, deşi nu au fost întotdeauna foarte reuşite. În 1985, înregistrarea balului de aniversare a lui Freddie, cu costumație în alb-negru, bal care a avut loc la un club de noapte din München, a fost etichetată ca "foarte periculoasă" de către CBS (compania la care el şi-a făcut albumul solo). Înregistrarea, care lansa single-ul lui Mercury — *Living On My Own,* a costat 30 000 de lire şi aducea pe ecran prieteni de-ai cîntărețului deghizați în cocote. Dar reacția de muzică de la CBS se temea de o asemenea comportare. La vremea aceea, purtătorul de cuvînt al CBS spunea: "Credem că această peliculă va fi considerată de prost gust".

Filmul video din 1982, cu *Body Language,* fusese de asemenea refuzat de multe companii de televiziune, care îl considerau prea şocant. Cadrul ales era o baie turcească, unde Mercury, îmbrăcat într-un tricou de culoarea pielii, era înconjurat de dansatori languroşi, care se mişcau ispititor. Directorul Mike Hodges îşi aminteşte: "Filmul era plin de zvârcoliri şi răsuciri sugestive, totuşi cred că era destul de banal".

Una dintre cele mai costisitoare înregistrări video ale formației a fost *Who Wants To Live For Ever* şi a costat în jur de 150000 de lire. Ea a inclus National Philarmonic Orchestra şi un cor de patruzeci de bărbați. Filmarea s-a făcut într-un imens depozit din Londra, în East End, cu Mercury gătit la costum, cu cravată albă de mătase. Dar cea mai îndrăzneață producție video a fost *Breakthru,* pentru care formația a făcut o asigurare de 2 milioane de lire sterline împotriva pericolelor la care se expuneau. Înregistrarea, care a costat 200 000 de lire, îi prezenta pe cei patru cîntînd *live* pe acoperişul unui vagon dintr-un tren expres ce gonea cu 60 de mile pe oră. La vremea aceea, purtătorul de cuvînt al lui Queen spunea: "Formația a considerat înțelept să se asigure printr-o poliță foarte mare pentru ceea ce putea fi o şedință de filmare foarte periculoasă". Filmul dovedeşte cît de meticulos lucrau: pînă şi grămezile de cărbune erau pictate cu grijă.

Pentru *Miracle,* au lansat un concurs spre a găsi copii care să semene cu cei patru pe cînd erau elevi. Mercury îşi privea alter-egoul țopăind dezinvolt pe scenă, îmbrăcat în obişnuitul maiou alb-negru, cu jachetă neagră şi în final a exclamat mulțumit: "Asemănarea este uluitoare !"

Pe măsură ce boala înainta, Mercury se străduia să se țină tare, continuînd să facă înregistrări video, lucrul care îi plăcea cel mai mult. Pentru filmul care acompania *I'm Going Slightly Mad,* el s-a deghizat punîndu-şi o perucă cu păr lung negru şi s-a fardat cu mult alb pentru ca admiratorii să nu observe cît îi este de rău. În altele, ca *Innueno,* de exemplu, el nu apare deloc, în timp ce în *The Show*

Must Go On, atracția filmului a constituit-o apariția formației sub formă de desen animat, plus secvențe de lung metraj.

Ultimul film video real al lui Mercury a fost *I'm Going Slightly Mad.* Dar Queen a mai tras un cadru pentru melodia editată postum *These Are The Days Of Our Lives.* A fost filmată în alb-negru şi lăsa să se vadă figura slăbită, de bolnav, a lui Mercury cîntînd atent către cameră. Fără efecte pirotehnice, fără scene bogat colorate, fără comportări scandaloase. Spre deosebire de înregistrările trecute ale formației Queen, aceasta nu a fost nici costisitoare, nici opulentă şi nici frivolă. Dar este cel mai mişcător film de publicitate pe care l-au făcut vreodată.

Capitolul 5
AVENTURI ÎN GERMANIA

Dincolo de scenă la München

"Sînt dirijorul propriei mele vieți"

Freddie Mercury arăta "de milioane", mascat cu nişte imenşi ochi verzi, într-un costum purpuriu de pisică, foarte adînc decoltat pentru a-şi etala pieptul păros. Se pregătea să uluiască un alt public, controlîndu-şi ținuta în oglindă spre a se asigura că totul este perfect. Şi era. Dar asta nu-l împiedica să-şi stăpînească cu greu tracul care-l paralizase parcă cu totul. "Pot să depăşesc. Pot să depăşesc. Pot să depăşesc", repeta întruna pentru a-şi face curaj. Tracul lui ar fi fost de înțeles dacă ar fi urmat să apară în fața unui public de sute de mii de oameni. Dar Mercury se schimba într-o cameră dintr-un apartament din München, pentru o petrecere organizată cu prilejul aniversării unui copil, la care aveau să participe alți vreo douăzeci de copii.

"Pare de necrezut, dar este perfect adevărat, spunea Reinhold Mack, primul producător care lucrase cu formația, după Thomas Baker. Freddie putea fi uneori extrem de timid şi adesea era speriat dacă se afla într-o încăpere cu multă lume. Îmi amintesc că odată a avut trac chiar la mine acasă. Fiul meu cel mare îşi aniversa ziua de naştere cam pe vremea cînd formația înregistra *Hot Space.* Freddie spusese că se va îmbrăca cu costumul lui roşu, cu ochi verzi, socotind că le va face o mare şi plăcută surpriză copiilor. Am luat de bun ceea ce spusese, pînă cînd mi-am amintit prin ce chinuri avea să treacă. Am intrat în dormitor să văd dacă terminase cu îmbrăcatul şi l-am găsit în mijlocul camerei, autosugestionîndu-se. 'Pot s-o fac', repeta el întruna, şi bineînțeles că putea. De altfel, nici nu urma să cînte. Tot ce avea de făcut era să se fîțîie în minunatul lui costum şi să vorbească cu copiii. Lor li se părea povestea asta extraordinară, şi zău că era chiar aşa. Pariez că n-au fost multe aniversări mai reuşite decît aceea."

Acesta nu a fost un incident izolat în legătură cu timiditatea lui Mercury. În ciuda faptului că avea una dintre cele mai senzaționale voci din lumea rock-ului, erau momente în care nu îndrăznea să cînte. Aşa s-a întîmplat odată, într-o bisericuță de țară din Germania. Mack îşi aminteşte "La botezul fiului meu mai mic, John Frederick (John Deacon şi Freddie erau naşii băiatului), cel mare, Julian, stătea lîngă Mercury în timpul slujbei şi a observat că el nu cîntă. Julian nu înțelegea de ce un asemenea artist, care putea subjuga mii de oameni cu vocea lui, acum nu cînta. I-a pus mîna pe umăr şi i-a spus: 'Hai, cîntă! Toată lumea cîntă, iar tu chiar eşti un cîntăreț'. Dar Freddie n-a vrut. Pare de necrezut, dar oamenii nu pricepeau atunci cît de modest era Freddie". Mercury l-a întîlnit pe Mack în 1979, cînd Queen se hotărîse să lucreze la unul din cele mai renumite studiouri din München — "Musicland", unde legendarul producător Giorgio Moroder compusese cîteva din piesele lui de mare succes. Mercury a îndrăgit imediat oraşul şi a început să-şi petreacă acolo din ce în ce mai mult timp. A şi locuit doi ani la München, unde a legat cîteva dintre cele mai trainice prietenii, petrecînd în ambianța acestui oraş multe clipe plăcute din viață.

Ca şi New Yorkul, unde Mercury avea de asemenea un apartament, Münchenul era considerat Mecca homosexualilor şi destrăbălaților, iar lui Mercury îi plăcea atmosfera asta dubioasă, precum şi faptul că putea să facă ce vrea, fără teama criticilor şi a cenzorilor. În sfîrşit, la München putea fi el însuşi. În oraş exista o zonă de petreceri şi chefuri deşucheate — 'Triunghiul Bermudelor" — şi Mercury era un obişnuit al locului, frecventînd numeroase cluburi, inclusiv "New York", "Frisco" şi "Ochsen Gardens". "A venit la Munchen destul de îndoit, îşi aminteşte Mack, şi a rămas aproape doi ani. Cred că unul din motivele pentru care îi plăcea atît de mult aici era faptul că scenele de desfrîu erau mult mai fără perdea şi mai nestingherite decît în oricare parte a lumii."

Barurile din această zonă a Münchenului erau atît de vesele, mult mai vesele decît cele obişnuite. Erau frivole, zgomotoase, pline de lume. Şi nu atrăgeau numai persoane deocheate, ci şi oameni cumsecade, ba chiar tinere fete. Freddie era foarte bucuros să fie înconjurat de o lume pestriță. Dar nu i-a plăcut niciodată lumea interlopă propriu-zisă.

Freddie venea la München cu diferiți colegi şi persoane care-i erau indispensabile, inclusiv managerul personal, Paul Prenter, Peter Freestone şi Joe Fannelli. "Phoebe"(Peter Freestone) şi Joe (Joe Fannelli) îl însoțeau pentru a-i face viața mai confortabilă, spunea Mack. "Ei erau angajați de Freddie pentru toate acele treburi zilnice ca, de pildă, să se îngrijească de îmbrăcăminte, de menul lui, de bunul mers al lucrurilor în general. Pe de altă parte, însă, ei nu aveau sentimentul că sînt doar

nişte salariaţi. Înainte de toate erau bunii prieteni ai lui Freddie." La Munchen, formaţia avea să înregistreze cea mai îndrăzneaţă muzică din producţia lor.

În ciuda înclinărilor homosexuale ale lui Mercury — pentru care Münchenul părea să fie un loc perfect tolerant — o parte dintre prietenii săi credeau că, în ultimă instanţă, el găsea această viaţă nesatisfăcătoare. Mack însuşi considera că artistul plănuia să pună capăt acestui mod de viaţă şi chiar să se căsătorească, să întemeieze o familie. Nu era un proiect imposibil — la urma-urmei, Mercury trăise timp de şapte ani cu Mary Austin şi la un moment dat se gîndeau chiar să se cunune. Mack crede că lui Mercury i-ar fi plăcut să aibă propria familie — o dorinţă cu rădăcini în adolescenţa lui, cînd s-a aflat adesea departe de părinţi. Vorbind despre apartamentul din München, Mack îşi amintea: "Freddie mi-a spus de nenumărate ori că va renunţa probabil într-o bună zi la aceste obiceiuri perverse. Nu mi s-a părut nimic ciudat. Pe la douăzeci şi patru-douăzeci şi cinci de ani, hotărîse, mai mult sau mai puţin serios, să facă şi această experienţă; dar înainte de asta fusese perfect normal. Cu el, nimic nu era imposibil. Iar eu cred că ar fi putut renunţa la perversiuni pentru că îi plăceau cu adevărat femeile. L-am urmărit cum se comporta în prezenţa lor, şi nu părea deloc un bărbat pervers care să nu accepte femeia în viaţa lui. Dimpotrivă".

Fostul producător al înregistrărilor formaţiei Queen a avut prilejul să înţeleagă dorinţa lui Mercury de a avea o familie, ori de cîte ori cîntăreţul îi vizita în locuinţa lor de la München: "Cea mai mare dorinţă a lui Freddie era să aibă o familie şi o viaţă normală. Acum cinci ani am trecut printr-o pasă proastă, aveam un salariu mic, de contabil, şi o mulţime de taxe de plătit. Într-o zi, tocmai discutam necazurile mele cu Freddie şi-i spuneam că nu mă descurc deloc. El mi-a răspuns: 'La naiba cu banii! De ce-ţi baţi capul cu aşa ceva? Ai tot ce-ţi trebuie — o familie minunată şi copii. Tu ai tot ceea ce eu nu pot avea'. Atunci mi-am dat seama că el venea în casa noastră ca să vadă şi să se bucure de ceea ce înseamnă o viaţă de familie şi cum te poate face asta fericit. Familia noastră era foarte unită.

Cred că lui Freddie i-ar fi plăcut foarte, foarte mult o familie. Era foarte sentimental. Relaţia lui strînsă cu Mary a durat atîta timp poate şi pentru că el se simţea vinovat de a nu o fi luat de nevastă. De altfel, oricine îi era apropiat devenea membru de familie în adevăratul sens al cuvîntului.

Din cîte ştiu eu, Freddie n-a avut niciodată o familie strîns unită în jurul lui. Ţinea la cel de-al doilea fiu al meu, Felix, în bună parte şi pentru că era foarte talentat. Într-o zi, şedeau amîndoi pe o canapea, discutînd, şi l-am auzit pe Freddie spunînd: 'Eu n-am avut niciodată nimic din toate acestea. Cînd eram mic, petreceam multă vreme departe de părinţii mei, pentru că eram la internat. Uneori mă topeam de dorul lor'.

Freddie a avut o perioadă grea în copilărie. Îndeosebi cînd s-au mutat la Londra, la vîrsta critică a adolescenţei. Dacă vii dintr-o ţară străină, exotică şi pe deasupra mai şi arăţi foarte diferit de ceilalţi copii, te poţi aştepta să faci nenumărate gafe şi să treci prin momente grele, mai ales într-un oraş ca Londra.

El le-a vorbit mult copiilor mei despre propria-i copilărie. Atunci mi-am dat seama că Freddie adoră copiii. De îndată ce puteau să meargă, să vorbească, să răspundă, li se dedica cu multă dragoste."

La München, Mercury s-a îndrăgostit de un barman chipeş, Winnie, care semăna cu cel ce avea să fie ultimul lui prieten, Jim Hutton. Cei doi s-au întîlnit într-unul din numeroasele baruri de homosexuali din München şi relaţia lor a durat toată vremea cît Mercury a rămas în oraşul bavarez. "Cred că ceea ce l-a atras în mod deosebit pe Freddie a fost faptul că, la prima lor întîlnire, Winnie n-avea habar cine este Mercury, iar după ce i-a spus, chestia asta nu l-a tulburat deloc, îşi aminteşte Mack. La început, nu l-a impresionat nici fabuloasa bogăţie a cîntăreţului. Cînd Freddie i-a spus la un moment dat că are o maşină cu şofer care îi aşteaptă afară, Winnie i-a replicat prompt: 'Mă doare în... Eu merg pe jos şi dacă vrei să fii cu mine, n-ai decît să mergi şi tu la fel'. Freddie a găsit acest lucru foarte tonic. Ca multor altor persoane celebre, îi surîdea ideea ca cineva să-l placă doar pentru el însuşi, şi nu pentru statutul lui social."

Mercury şi Winnie, fostul barman, au fost foarte îndrăgostiţi unul de altul, în ciuda promiscuităţii sexuale a lui Freddie şi a faptului că barurile din München erau pline de hoarde de homosexuali care aruncau ocheade, la care Mercury era foarte susceptibil. "Lui Freddie îi plăcea ideea de a avea o relaţie sigură, povesteşte Mack. Şi dacă nu era implicat într-o astfel de relaţie, se lăsa să alunece în cea mai oribilă promiscuitate. Dar dacă avea o legătură stabilă, era mai 'corect' decît o persoană corectă. Avea, de asemenea, înclinaţii foarte casnice. Îmi amintesc cum îl ajuta pe Winnie să rînduiască scaunele în restaurant, să evacueze localul pentru curăţenie. El recunoştea că, atunci cînd se afla acasă, era o persoană foarte plicticoasă. Dar Freddie nu era niciodată plicticos. El înţelegea prin a fi plicticos că se simte bine într-o existenţă casnică. Îl preocupa felul în care erau expuse tablourile într-o încăpere, dacă atîrnă corect, sau cum le mai merge florilor din grădina lui. Era într-adevăr foarte gospodar. Şi cînd se afla la München, îi plăcea să cumpere o mulţime de lucruri pentru a-şi decora casa. Se ducea adesea la cumpărături împreună cu soţia mea. În perioada aceea, Freddie a cumpărat o mulţime de picturi, porţelanuri şi chinezării.

Mercury se simţea bine cînd era îndrăgostit. În cea mai mare parte a timpului scria versuri şi compunea cu uşurinţă, dar cînd era îndrăgostit, o făcea şi mai lesne. Dacă era deprimat într-adevăr, nu putea să scrie nimic. De aceea nu au existat cîntece triste în repertoriul formaţiei Queen. Nici chiar cele mai mişcătoare balade nu erau triste. Şi cu toate că mulţi au vorbit despre lirica pustiitoare din

The Show Must Go On, eu cred că acesta este un cîntec pozitiv, optimist."

Despre homosexualitatea lui Mercury, Mack spune: "Freddie nu era omul care să-şi trîmbiţeze viaţa sexuală. Era foarte discret, dar, în acelaşi timp, foarte deschis. Bărbaţii care îl atrăgeau erau, în cele mai multe cazuri, ţipi puternici, solizi. Nu ştiu de ce. Odată i-am spus: 'Ar trebui să-ţi cauţi pe cineva mai pe măsura ta, în locul buldozerelor ăstora'. Dar, bineînţeles, el n-a fost de acord.

Spre deosebire de alţi homosexuali, Freddie nu făcea caz de propriile gusturi. Cînd se mai aflau şi alte persoane de faţă, era foarte atent faţă de susceptibilităţile lor. Recunosc că îl respectam pentru asta."

Spre sfîrşitul relaţiei cu Winnie, s-a îndrăgostit de un fost coafor, Jim Hutton. "Winnie era, evident, gelos şi a făcut cîteva lucruri oribile, care l-au supărat pe Freddie, îşi aminteşte Mack. Freddie îi dăruise lui Winnie un Mercedes 560 superb, şi Winnie îl vînduse. A vîndut apoi şi splendidul pian din apartamentul lui Freddie." Mercury a considerat vînzarea acestor lucruri ca pe o trădare şi, supărat, s-a decis să se despartă de Winnie şi să părăsească Münchenul pentru a se întoarce la Kensington. Noua sa casă, la care muncitorii lucraseră mai bine de cinci ani, fusese complet restaurată şi decorată. S-a instalat în "palatul" din Kensignton împreună cu Jim, ultimul iubit din viaţa lui.

Fostul manager personal al lui Mercury, Paul Prenter, care s-a despărţit de Freddie după nouă ani de colaborare, şi care ulterior a comercializat povestea vieţii lui alături de cîntăreţ, a reprezentat şi el o parte importantă din perioada miincheneză. "Mă aveam bine cu Paul, spune Mack, dar avea un caracter ascuns. Profita întotdeauna de Freddie şi o făcea pe toate căile — de la bani la droguri. Lua, de exemplu, un gram de cocaină, sperînd că nu se va observa. Şi Freddie nu-i atrăgea niciodată atenţia, deşi, evident, ştia. Mi-aduc aminte că odată i-a spus că a fost îmbrîncit pe stradă şi i s-au furat 2000 de dolari. Asta era chiar cusută cu aţă albă. Nimeni altcineva nu fusese jefuit aici, nimeni nu pierduse bani; numai lui i se întîmplau asemenea lucruri. Mă gîndesc adesea că Paul era realmente mult mai vicios decît Freddie. Parcă se străduia să se întreacă pe sine însuşi şi, finalmente, a mers chiar prea departe, nemaifiind în stare să se controleze." Mack a făcut parte din grupul celor "aleşi", care s-a bucurat de petrecerile generoase date de Mercury, în special cele legate de aniversări. Diferenţa de vîrstă dintre ei era de zece zile. "Îmi plăceau petrecerile lui aniversare, spune el. La celebra petrecere în alb-negru, soţia mea s-a ocupat de decoraţie. A fost de tot hazul. Bărbaţii trebuiau să apară costumaţi în cocote. Ştiam că lui Freddie îi place baletul, aşa că eu am îmbrăcat un costum de balerin. A fost apoi o petrecere a pălăriilor, o altă mare trăsnaie, organizată de Freddie la Kensington, la care nu se putea hotărî ce pălărie să poarte, deşi avea de ales din cel puţin zece modele. Una dintre ele avea baza calotei foarte mare, iar vîrful deschis; trăgînd de un şiret, prin deschizătura de sus ieşea la iveală un penis uriaş. O altă pălărie reprezenta un coş mare cu fructe. În cele din urmă, Freddie n-a purtat însă nici una, spunînd că nu voia să supere pe nici unul din creatori arătînd vreo preferinţă."

Mercury şi Mack s-au cunoscut în studiourile Musicland din München, pe care Mack le construise împreună cu Georgio Moroder. O serie de formaţii din top, inclusiv Rolling Stones, Deep Purple şi Marc Bolan înregistraseră deja în studio la Londra, iar Queen se hotărîse să încerce să mai înregistreze şi în altă parte. Asta şi pentru că taxele în străinătate erau mai rezonabile şi, printre altele, Münchenul părea chiar mai bun în acest sens decît celelalte oraşe străbătute în turneele lor.

"Ne-am întîlnit cu toţii absolut întîmplător, spune producătorul. Formaţia venise la studioul din München. Eu primisem un mesaj misterios, să vin la studio pentru că aş avea ceva de făcut. Am telefonat încolo şi încoace să aflu despre ce-i vorba, dar nimeni nu părea să ştie despre şedinţa de înregistrare. Am şters-o aşadar la studio şi am ajuns cu cîteva minute înaintea lui Mercury. El a intrat primul şj m-a întrebat direct: 'Ce faci aici, domnule?', la care i-am răspuns că presupun că pentru a face testele. Freddie mi-a spus că nu ştia că sînt disponibil, şi că dacă doresc să lucrez cu ei, am face bine să începem imediat. Am făcut *Crazy Little Thing Called Love* chiar atunci şi chiar acolo. Freddie se acompania atunci pentru prima oară la chitară. Mi-a spus: 'Nu ştiu să cînt la chitară, dar n-are a face'. Cred că îl distra să cînte la chitară, aşa, pentru variaţie, dar şi pentru că voia să facă repede înregistrarea cîntecului, înainte să vină Brian şi să intervină cu solo-ul lui de chitară. Freddie căuta un sunet diferit. Eu am adăugat doar cîteva ecouri de rock-and-roll şi a ieşit foarte bine."

Mack a fost impresionat de viteza cu care lucra Mercury. Pastişa aceea de rock-and-roll cu Mercury la chitară le-a luat exact şase ore şi a înregistrat un imens succes în toată lumea, ocupînd locul doi în clasamentele britanice. "Freddie avea o viteză uluitoare. Obişnuia să-şi scrie bucăţile în mai puţin de douăzeci de minute, spune Mack. Poate să fi avut deja o idee despre una din liniile majore ale melodiei *Crazy Little Think* încă înainte de a sosi la studio. Dar a pus totul pe hîrtie pe măsură ce cînta. Era într-adevăr uimitor.

Colaborarea mea cu Freddie a fost de-a dreptul excepţională. Mă fascina faptul că era, incontestabil, genial. Avea realmente condiţia de a percepe muzica, de a o simţi şi de a găsi exact accentele care puteau reda ceea ce intenţiona. Dar nu numai talentul lui interpretativ m-a încîntat. Nu mi-a trebuit mult timp ca să-mi dau seama că era un tip tare cumsecade. Era atît de sensibil! Îl preocupa întotdeauna viaţa familiei mele, a copiilor mei. Şi era evident sincer."

Mack a adus o nouă dimensiune sunetului Queen, potrivind durata intervalelor muzicale şi, împreună cu formaţia, a obţinut cîteva performanţe. Unul dintre cele mai bune cîntece disco ce s-au făcut vreodată este *Another One Bites The Dust.* "Cred că pot spune, fără modestie, că fără mine

Another One Bites The Dust n-ar fi existat. Am potrivit sunetele necorespunzătoare atunci cînd nimeni nu era pe-aproape, nu sesiza esențialul, şi le-am dat o cu totul altă armonie. Dar nu cred că formația Queen a venit la München cu un plan de bătaie prestabilit. Cred că tot ce s-a întîmplat s-a născut odată cu întîlnirea noastră în studio."

Mack spune că Mercury avea o slabă capacitate de concentrare şi dacă lucrurile se prelungeau prea mult, îşi pierdea interesul: 'Dacă făceau ceva prea elaborat, prea stufos, claca. Nu se putea concentra dacă lucrul dura mai mult de o oră, o oră şi jumătate. Cu *Filler Queen,* pot spune că s-a aşezat pur şi simplu la pian şi l-a conceput. Finalul nu este tocmai reuşit, dar cred că asta este tipic pentru 'marca Freddie'. Era de-a dreptul maniac în dorința de a face mereu şi mereu lucruri noi, total diferite de ceea ce se mai făcuse pînă atunci."

S-a întîmplat că tot la München a stat Mercury cu piciorul în ghips vreme de şase săptămâni, ca urmare a unei întinderi de tendon. Potrivit spuselor lui Mack, Freddie ar fi fost implicat într-o încăierare dintr-un club de noapte: "N-a fost o luptă propriu-zis. O mulțime de oameni se hîrjoneau pe-acolo şi cineva a încercat să facă pe deşteptul dîndu-i un şut în spatele genunchiului. Freddie luase în brațe pe unul din prietenii săi şi, pe cînd îl ridica, acel cineva a venit pe la spate şi l-a lovit. A doua zi m-a sunat foarte devreme şi mi-am dat seama că trebuie să se fi întîmplat ceva nu tocmai plăcut, pentru că, în mod obişnuit, el nu telefona înainte de douăsprezece. Era un noctambul. L-am dus la spital şi a fost nevoie să i se pună piciorul în ghips pentru aproape două luni."

Dar, chiar şi-atunci cînd era imobilizat în pat, Mercury nu înceta să lucreze şi nici nu-l părăsea simțul umorului — aşa se va purta şi mai tîrziu, cînd o boală mult mai serioasă, mai gravă avea să-l pună la încercare. "Mă duceam aproape în fiecare zi la el acasă, îl luam şi-l conduceam la maşină, apoi îl însoțeam la studio, spune Mack. Cred că-mi era foarte recunoscător pentru că nu încercam să-i sugerez că ar fi bine să înceteze lucrul pentru o vreme. Asta l-ar fi înnebunit. Chiar şi cu piciorul în ghips, înțelegea să se conducă după capul lui. În prima zi de lucru însă s-a dovedit că era cam greu să se aşeze la pian. Atunci mi-a spus: 'Cu afurisitul ăsta de ghips, nu reuşesc să ating şi claviatura şi pedalele în acelaşi timp. Aşadar, pe care din ele vrei s-o apeşi tu în locul meu?'"

Mercury era un foarte bun pianist. "Eu cîntam la pian de mult mai multă vreme decît Freddie, spune Mack. Dar el îmi era net superior. Putea să cînte orice şi era o încîntare să-l auzi cum prinde din zbor o melodie. Gusturile sale muzicale erau foarte variate: de la Aretha Franklin, cîntăreața lui favorită, pînă la disco şi la multe piese clasice. Dar nu avea răbdarea să şadă şi să asculte un concert întreg — asta era prea mult pentru el. Nu gusta decît fragmentele cele mai bune."

Deşi Mercury a scris multe versuri pasionante, emoționante, Mack, care-l cunoştea de la prima lui înregistrare de la München, din 1979, şi s-a despărțit de el cînd a părăsit oraşul, în 1985, a simțit că nu a lăsat niciodată să străbată din cîntecele lui revelații prea personale. "Cred că de fapt exista ceva din propriile simțăminte în compozițiile lui, dar era foarte greu de depistat, pentru că el nu credea în exprimarea sentimentelor personale sau a problemelor politice. Era într-adevăr foarte modest în aprecierea propriilor cîntece, dar tot atît de bine ştia să recunoască atunci cînd scria unul bun. Asta numesc eu geniu. Te aşezi şi scrii ceva şi acel ceva este bun. Nu te îndoieşti şi nici nu-l analizezi. Adesea mă întreba: 'Ce crezi despre asta?', iar eu îi spuneam că este foarte bun. Atunci relua: 'Aşteaptă puțin', şi schimba acordul pe ici-pe colo. Apoi, un zîmbet larg îi lumina fața şi iar întreba: 'E mai bine, nu-i aşa?'"

La München, Mercury a făcut primul lui album solo — *Mr Bad Guy,* avîndu-l din nou pe Mack ca producător. "Cîntecele din *Mr Bad Guy* au ieşit foarte repede, deşi, bineînțeles, de data asta treaba se petrecea cu totul altfel deoarece lipsea restul formației. Freddie a fost foarte fericit la apariția acestui album. I-a spus soției mele că la albumul următor o să mă lase să fac totul singur, iar el o să vină doar să cînte. *Mr Bad Guy* urma să fie reeditat în septembrie. Inutil să mai spun cîte s-au întîmplat cu acest album, pentru că fanii Queen nu acceptau acest fel de muzică. Era prea avangardist."

Cînd Mercury s-a hotărît să părăsească Münchenul, Mack n-a fost prea surprins: "Superba lui casă din Kensington era, în sfîrşit, gata si Freddie era convins că ar fi o prostie să o lase goală, aşa că s-a hotărît să plece. Asta s-a întîmplat puțin mai tîrziu, cred că în anul următor, 1986. Cert este însă că, încă de pe cînd se afla la Ibiza, în 1987, el avea petele alea pe față. Eu am fost îngrijorat şi l-am întrebat despre ce este vorba, dar n-a făcut decît să rîdă, fără să-mi dea nici o explicație. Nu-i plăcea să fie compătimit. Credea că poate lupta cu boala, pentru că avea o mare rezistență şi o forță uimitoare. Dacă el voia să facă ceva, nimic nu părea că-i poate sta în cale. Trecea uşor de la o extremă la alta: dacă într-o zi lua o cantitate mare de cocaină, într-altă zi putea să nu ia deloc şi să nu-i simtă lipsa. Freddie avea o mare putere de autocontrol. Eu cred că el se simțea în stare să înfrîngă boala, altfel n-ar fi luptat atît de curajos şi n-ar fi rezistat atît.

În ciuda sănătăţii şubrede, Mercury a continuat să lucreze şi să se gîndească la noi proiecte. "Cred că unul dintre proiecte era o compoziție orchestrală de mari proporții, pe care de altfel n-a realizat-o niciodată, spune Mack. Îi plăcea să-şi concentreze ideile şi apoi să le analizeze sub diferite aspecte. Asocierea lui cu Monserrat Caballé a fost foarte interesantă, dar nu cred că vocea ei completa în vreun fel vocea lui Freddie. Ea putea cînta toate notele corect, dar nu de maniera cerută de regulile rock-ului."

Cît despre un stoc ascuns de piese muzicale ale formației Queen, cum sugerează unii reporteri, Mack nu crede că este posibil aşa ceva. "Ar mai putea să apară unul-două albume, dar nu mai mult. N-au existat niciodată multe cîntece de rezervă rămase din anterioare etape de lucru. Iar după

Barcelona, Freddie nu a mai fost în formă. Nu mai era în stare să vină la studio decît o oră sau două pe săptămînă, după cîte ştiu. Eu n-am lucrat la *Innuendo.* Hotărisem să plec în America, dar am vorbit cu Freddie şj m-am oferit să-l ajut. Însă el mi-a răspuns 'Nu, o să mă ajute David Richards. În plus, ţie ţi-ar lua prea multă vreme'. M-a ţinut însă tot timpul la curent cu mersul lucrurilor şj chiar făcea glume: 'Chiar că ai scăpat de o belea. Nici într-un an n-o să reuşim să facem ceva'. Nu era deloc mulţumit de cum mergeau lucrurile la studio, dar acum ştiu şi de ce. Pentru că nu mai avea deloc energie. Ajunsese la capătul puterilor. Imaginează-ţi — cîndva erai în stare să mergi, să alergi, să ţopăi, pentru ca, deodată, să nu mai poţi face nimic din toate astea".

Mack a vorbit ultima oară cu Mercury în luna iulie, exact cu patru luni înainte de moartea cântăreţului. "Chiar şi atunci, încă mai avea moralul destul de bun. Cînd l-am întrebat cum se simte, mi-a răspuns că se simte bine şi că nu are de ce să fie nemulţumit. Sînt sigur că motivul real pentru care nu a vrut să mai vadă pe nimeni către sfîrşitul vieţii a fost acela că dorea ca oamenii să-şi amintească de el aşa cum fusese cîndva — sănătos, vesel, plin de viaţă, nu o biată epavă. Freddie nu s-a simţit vinovat pentru viaţa lui. Toată lumea îl regretă, dar eu cred că el se împăcase cu ceea ce avea să i se întîmple şi s-a purtat extraordinar de curajos."

Capitolul 6
RISIPĂ, RISIPĂ, RISIPĂ

Un stil de viaţă pentru bogătaşi şi celebrităţi

"Plictiseala este cea mai grea boală a lumii"

Nimeni, dintre toţi cei ce alcătuiau lumea muzicii uşoare, nu organiza petreceri mai straşnice decît Freddie Mercury. Într-o industrie care caută mereu pretexte, oricît de triviale, pentru a ului şi unde fiecare filă din calendar corespunde aniversării unei celebrităţi, petrecerile lui Mercury erau legendare. Dacă aveai norocul să participi la una din ele, n-o uitai niciodată.

Am fost invitat la patru astfel de petreceri: una la Montreux, alta la München şi două la Londra. Cea mai reuşită şi una dintre cele mai trăsnite la care am participat a avut loc la clubul "London's Roof Gardens" de pe High Street, la cîteva minute de reşedinţa londoneză a lui Mercury. Era după unul din concertele formaţiei Queen de pe Wembley Stadium, în iulie 1986.

A fost o petrecere cu de toate — celebrităţi, sex şi scandal. Totul începea încă de la intrarea invitaţilor, conduşi cu liftul în sala de recepţii a clădirii cu opt etaje. Gardens Club se află la ultimul nivel, cuibărit sub cerul Londrei. Însoţitoarea fiecărui lift era o fată goală, pe al cărei trup voluptuos fusese pictat un adevărat tablou. În sală, mulţime de frumuseţi, de asemenea pictate, serveau şampanie şi gustări, amestecîndu-se printre invitaţii puşi la patru ace. Trupuri apetisante, pe jumătate goale se aflau pretutindeni. Chiar şi la toalete. În cea rezervată femeilor, doamnele erau întîmpinate de un mascul tînăr, blond, musculos, purtînd doar o centură de piele cu lanţuri, iar la bărbaţi, invitaţii erau întîmpinaţi de o fată în ţinută sexy de subretă franţuzoaică, ce se oferea să le facă un masaj.

Persoanele obişnuite cu asemenea petreceri, şi care credeau că văzuseră tot ce se putea vedea, nu încetau să se minuneze şi să comenteze în fel şi chip evenimentul. Între timp, fotografii se luptau între ei pe viaţă şi pe moarte pentru a surprinde fetele ce-şi ofereau "marfa" invitaţilor pe care îi aveau în grijă. Lista invitaţilor din noaptea aceea înmiresmată de iulie a fost un amestec de vrajă şi comic, exact aşa cum îi plăcea lui Freddie. Ca celebritate, aveai toate şansele să fii invitat, dar dacă erai o persoană recunoscută pentru neruşinare sau ciudăţenie — aveai o şansă în plus. În afară de membrii formaţiei, lista invitaţilor cuprindea multe nume faimoase, ca starul de muzică uşoară Cliff Richard, grupul rock "Spandau Bal-let", Nick Rhodes, interpretul pe sintetizator al formaţiei Duran-Duran, cu soţia sa, manechinul Julie-Anne, Paul King, Limahl, Anita Dobson, interpreta de la East Ender's, şi cei opt răspunzînd la numele de "Sex Pistols", "Sigue", "Sigue Sputnik".

Ca toate renumitele petreceri ale lui Mercury, şi aceasta a costat în jur de 50000 de lire şi a durat foarte mult. A început sîmbătă seara la 11,00 şi ultimul invitat n-a plecat înainte de 5 dimineaţa.

Pictarea fetelor a fost "opera" unui artist german de mare succes, Bernard Bauer. Au fost necesare cinci ore pentru pictarea fiecărui trup, şi fiecare fată a fost plătită cu o sută de lire pentru a se ocupa de oaspeţi. Una dintre fete, Tracey Hicks, mi-a spus că această petrecere a atins apogeul: "M-am simţit minunat. Era ca şi cum eu însămi eram un obiect de artă". Mercury a veghat atent mişcarea fetelor printre invitaţi şi din cînd în cînd deschidea gura într-un zîmbet de încîntare. El nu considera însă că are doar datoria de a supraveghea buna desfăşurare a lucrurilor, ci socotea că trebuie să fie sufletul petrecerilor. La una din party-urile de felul acesta, mustăciosul Freddie a urcat pe o scenă improvizată, împreună cu fostul manechin de succes, viitoarea mare cîntăreaţă Samantha Fox, pentru a improviza un concert de rock. Cei doi s-au avîntat într-o suită de rock clasic, incluzînd chiar şi strălucitul *Tutti Frutti* al lui Little Richard. În timp ce cîntau, Freddie o ţinea strîns pe Samantha cea cu sîni planturoşi, depărtîndu-se şi izbindu-se alternativ de trupul cîntăreţei. După "demonstraţie", mi-a spus: "Am vrut ca toată lumea să se distreze si ştiam că în felul acesta voi reuşi". Îi plăceau

petrecerile scandaloase, considerînd că ele aduc puțină fericire.

Orice petrecere a lui Mercury era de-o extravaganță exotică. La cea de-a treizeci şi noua aniversare, cheltuielile s-au ridicat cam la 50000 de lire. Agapa a avut loc la München şi el le-a cerut bărbaţilor să se travestească în cocote, pentru ca, pînă la urmă, el să se costumeze de o manieră foarte bizară: o tunică militară bavareză, cu pieptul plin de medalii, peste o pereche de pantaloni de arlechin. Mercury a filmat totul şi plănuia să folosească pelicula pentru o înregistrare video al celui de-al patrulea single solo, *Living On My Own.* Dar mulţi şefi ai casei de discuri, precum şi mulţi impresari aveau să se simtă jenaţi de acest film "la domiciliu". În cele din urmă s-a renunţat la idee. O persoană importantă din executivul casei de discuri a declarat că cei de la companie au hotărît să nu editeze filmul video pentru că ar fi ofensator pentru public.

Mercury însuşi a spus despre agapa la care au participat peste trei sute de persoane — prieteni apropiaţi: "A fost o chestie grozavă. A trebuit să fac ceva risipă ca să pot înfrunta gîndul că am ajuns la patruzeci de ani. Minunat a fost însă faptul că toată lumea a intrat în joc şi a participat fără reţinere".

O altă extravaganţă: cu ocazia lansării albumului Queen — *A Day At The Race —,* s-a închiriat un umbrar imens la hipodromul din Kempton, unde oaspeţilor li s-a oferit o splendidă "cursă" de după-amiază, plus atîta mîncare şi băutură cîtă au putut să înghită.

Sexul a avut întotdeauna o pondere importantă în petrecerile lui Mercury. La una din orgiile organizate la New Orleans, dansatoarele de striptease executau figuri de o neobişnuită virtuozitate, cum ar fi aceea de a fuma cu vaginul în timp ce-şi executau numărul. La petrecerea aceea, însuşi Mercury şi-a făcut o intrare provocatoare, apărînd încadrat de doisprezece menestreli mulatri cu figuri transsexuate. Oaspeţii priveau uluiţi cum frumuseţile blonde, cu sîni mari pe care îi evidenţiau cît mai bine, erau de fapt nişte bărbaţi bine înzestraţi.

La o altă petrecere organizată la un cabaret a fost prezentă o femeie goală dansînd cu un şarpe viu, în timp ce la party-ul de la Montreux, la care am fost şi eu, oaspeţii se aflau într-o barcă uriaşă în mijlocul unei scene care reprezenta un lac elveţian; priveau de acolo, încîntaţi, două dansatoare de striptease care se dezbrăcau. Pentru lansarea albumului lor *Jazz,* Queen a angajat cincizeci de fete care, aproape goale, făceau turul stadionului Wimbledon pe biciclete. N-a fost doar o demonstraţie gratuită de nudism: Brian May scrisese pentru album un cîntec intitulat *Fetele cu fundul mare,* în timp ce Mercury participase cu melodia *Curse de biciclete.*

Şi felul în care-şi făcea apariţia la aceste petreceri purta pecetea extravagantului cîntăreţ. Avea un elicopter şi acesta trebuia să-l poarte, la un moment dat, cu mare viteză, de la spectacolul susţinut de formaţie la Milton Keynes, pînă la rafinatul club de noapte londonez "Embassy" (al cărui proprietar, Stephen Hayter, a murit tot de SIDA). Cu toate că era de aşteptat ca, folosind un asemenea mijloc de locomoţie, Mercury să ajungă la timp la petrecerea unde urma să o întîlnească pe Diana Ross, unul din idolii lui, el a întîrziat exact atît cît să intre pe ultimele acorduri ale muzicii, în momentul în care frumoasa actriţă tocmai încheia valsul.

Cele mai grozave petreceri aveau loc însă cu uşile închise, la somptuoasa locuinţă a lui Mercury din Kensington. Wayne Sleep, un celebru balerin şi prieten al Prinţesei Diana, i-a dat lecţii de dans lui Mercury, după ce cîntăreţul îl contactase cu intenţia de a include momente de balet în înregistrările video ale formaţiei. Sleep, care a participat la multe din petrecerile lui Freddie, mi-a spus: "Freddie ştie cu adevărat să dea o petrecere. Este foarte generos şi nu precupeţeşte nici o cheltuială. Pe de altă parte, îi place ca aceste party-uri să aibă o tematică. Una din petrecerile la care am participat şi eu acasă la el a fost 'petrecerea pălăriilor'. Fiecare purta o pălărie mai trăsnită ca cealaltă. Eu mi-am înfăşurat o draperie în jurul capului şi am obţinut un turban imens". La un alt bairam, la care a participat Sleep, tema a fost "pantalonii scurţi". Totul s-a petrecut în superba grădină a casei lui Mercury, care se întinde pe aproape o jumătate de pogon din domeniul iniţial al Kensingtonului. A fost, ca întotdeauna, o petrecere deşucheată şi exaltată. Se spune că Sleep arunca cu cupe de şampanie şi cu mîncare în timp ce executa nişte figuri de balet acrobatic, figuri pe care le-a ratat însă în asemenea condiţii. După aceea, Sleep spunea: "Asta nu mi s-a mai întîmplat niciodată, dar petrecerea a fost extraordinară. Toate chefurile lui erau aşa".

Ziua de naştere a lui Mercury — s-a născut la 5 septembrie 1946 — era întotdeauna prilej de mare sărbătoare. Uneori petrecerile puteau dura zile întregi. O asemenea ocazie a prilejuit-o şi a treizeci şi cincea lui aniversare, pe cînd se afla în turneu cu întreaga formaţie la New York. Hotărît să-şi aibă prietenii aproape pentru a se bucura de ziua lui de naştere, el a tocat mii de lire pentru a le cumpăra tuturor bilete de avion la clasa întîi, apoi i-a adunat într-unul din cele mai scumpe hoteluri din Manhattan, unde a reuşit să facă praf alte vreo 30000 de lire servind cea mai fină şampanie. Amintindu-şi de întîmplarea aceea, unul din aghiotanţii lui Mercury a declarat că toată povestea costase mai bine de 200000 de lire, iar unul din prietenii lui cei mai apropiaţi, Peter Straker, a spus: "A închiriat la hotelul Berkshire din Central Park South o suită (apartament) dintre cele pe care direcţiunea le rezerva de obicei familiilor regale. Dar Freddie este generozitatea personificată! Mai cheltuise cîndva mii de lire ca să-mi serbeze ziua de naştere în casa lui. Nimic nu i se părea, niciodată, prea mult sau prea scump".

Drogurile, în special cocaina, se serveau frecvent la petreceri — fără îndoială pentru a-i stimula pe oaspeţi, permiţîndu-le să se menţină în vervă toată noaptea. La una dintre petreceri, un pitic trecea printre invitaţi, purtînd boluri cu cea mai pură cocaină ce se putea găsi. Potrivit declaraţiei lui Peter

Jones, o fostă gardă de corp a cîntăreţului, el şi partenerii lui de petrecere au cheltuit odată 24000 lire pe cocaină, pentru o orgie care a durat şase săptămîni. Altă dată, Mercury, complet halucinat, a plecat spre toaletă şi, în drum, s-a izbit de uşa de sticlă a restaurantului, rostogolindu-se apoi pe scări şi lovindu-se la cap, fără a da însă vreun semn că l-ar durea. Tot Jones a mai declarat: "Freddie lua tot ce-i cădea în mînă — stimulente, calmante, fel de fel de pilule, prafuri". Patima lui Mercury pentru petreceri i-a dat posibilitatea ca, uneori, să vină în contact chiar şi cu familia regală britanică. La un banchet, după o reprezentaţie de binefacere a trupei Royal Ballet la Covent Garden, el l-a întîlnit pe Prinţul Andrew în faimosul Crush Bar. Prinţul ţinea în mînă o farfurie pe jumătate plină cu căpşuni; Mercury l-a îndemnat, cu voce tare, pe asistentul său Peter Freestone, să-i ia farfuria. Vocea lui a acoperit murmurul care umplea barul aglomerat atunci cînd l-a strigat pe asistent cu femininul "Phoebe", nume pe care îi plăcea să i-l atribuie "valetului" său. Prinţul, amuzat, a ridicat din sprîncene şi a remarcat că numele lui Freestone era probabil Peter. Mercury i-a dezvăluit atunci prinţului secretul acestui nume de alint.

La aceeaşi întîlnire, Prinţul a fost în situaţia să-i dea chiar şi veşminte împătimitului petrecăreţ. Ba chiar o mînă de ajutor atunci cînd i-a pescuit eşarfa lungă, albă din băutura în care căzuse. Dar rugămintea Prinţului ca Mercury să cînte ceva a stirnit un răspuns şi mai insolent din partea acestuia: superbul fiu al lui Queen (joc de cuvinte: *the Queen's handsome son)* ar cînta pentru Prinţul Andrew numai dacă acesta s-ar da mai întîi huţa cu candelabrul ! Nu-i de mirare că atare reprezentaţie "princiară" n-a avut loc, după cum Prinţul n-a acceptat nici invitaţia lui Mercury de a-l însoţi la unul dintre cele mai scandaloase cluburi de noapte, frecventat de homosexuali. Mercury i-a propus deci prinţului ca, împreună cu el şi cu cîţiva prieteni, balerini de la Royal Ballet, să meargă la "Heaven", cel mai mare club de homosexuali de lîngă staţia Charing Cross. Prinţul Andrew era gata să dea curs invitaţiei dacă garda lui de corp nu s-ar fi împotrivit hotărît la ceea ce ar fi fost, fără doar şi poate, o noapte de pomină.

Ultima petrecere intimă a lui Mercury despre care se ştie a avut loc în septembrie 1987, cînd şi-a sărbătorit cea de-a patruzeci şi una aniversare. A fost tot atît de strălucită şi extravagantă ca toate celelalte. Cei 500 de invitaţi au fost găzduiţi la hotelul lui Tony Pike de pe insula Ibiza. Mercury a închiriat un avion particular DC9 pentru a-şi transporta prietenii şi colegii de showbusiness. la o nouă orgie. Suma cheltuită era puţin mai mare decît preţul unui apartament elegant în Mayfair. A fost o petrecere la care nu s-a precupeţit nimic, de la focurile de artificii care înscriau numele lui Mercury pe cerul spaniol la şuvoiul de dansatoare flamenco şi pînă la tortul de şase metri înălţime.

Mercury însuşi recunoştea că gustul lui pentru petreceri îl dobîndise încă de mult, din timpurile petrecute la Bombay, cînd trăia în huzur, înconjurat de servitori care-i îndeplineau toate poftele. Oricare ar fi fost însă motivul, lui Mercury îi plăceau petrecerile şi acestea îi ofereau ocazia cea mai nimerită de a-l întîlni pe următorul Mr. Right.

Hotelul lui Pike este de fapt o fostă fermă, veche de 500 de ani, pitită pe insula Ibiza. Aici şi-a petrecut Freddie Mercury multe vacanţe din ultimii săi şapte ani de viaţă.

Prin anii '80, Ibiza era unul din cele mai însorite colţuri de rai pentru tineri, renumit pentru libertinaj, pentru viaţa fără griji şi petrecerile dezmăţate de pe plajă. Ca toţi tinerii hedonişti, Mercury îşi propusese să guste şi el libertatea idilică a insulei spaniole, unde se putea retrage de lume spre a fi doar el însuşi.

Mercury aprecia intimitatea pe care i-o oferea hotelul, atmosfera relaxată, lungile zile însorite petrecute la bazin. Dar n-a fost chiar o "dragoste la prima vedere". Jim Beach, managerul formaţiei Queen, a fost cel care l-a adus pe Freddie pe insulă, aşa cum îşi aminteşte patronul hotelului, aventurosul australian Tony Pike.

"Freddie dorea să se ducă într-un loc liniştit, dar, în acelaşi timp, voia să se distreze." Era o combinaţie destul de greu de realizat, şi Jim i-a spus lui Freddie că nu cunoaşte decît un singur loc potrivit cu pretenţiile lui. Cînd ajunseseră aproape la destinaţie, lui Freddie i s-a părut că drumul nu duce nicăieri. A oprit maşina şi l-a întrebat pe Jim: "Unde dracu' m-ai adus?" Jim i-a cerut să aibă răbdare, să nu se-nfurie, pentru că este sigur că are să-i placă locul încă din prima clipă. Freddie a făcut bot, s-a încruntat şi a răspuns apăsat: "Sper să fie aşa, dacă nu, te concediez"!

Aşa că, în 1985, cînd Mercury a fost prezentat proprietarului, Tony Pike, primele minute ale întîlnirii nu păreau să aibă loc sub auspicii favorabile. Mercury era rezervat, iar Pike a crezut că o va scoate greu la capăt cu o asemenea vedetă. "Cînd i-am fost prezentat, el a spus doar 'hello' şi n-a fost deloc amabil. Ştiam că starurile sînt persoane dificile şi m-am gîndit că nici de data asta n-o să fie altfel. Situaţia nu s-a îmbunătăţit nici cînd a intrat înăuntru, împreună cu gărzile lui de corp, şi într-una din camerele de sus a exclamat dintr-o dată: 'Tavanul acesta este foarte jos !' Am fost convins că voi avea probleme cu el. Am vrut să-i spun că mă spetisem ani de zile ca să fac singur tot ceea ce făcusem şi că toată lumea admira stucatura asta. Am vrut să-i spun asta tocmai pentru că era Freddie Mercury şi mie nu-mi păsa de el, cînd, brusc, şi-a rotit mîna prin aer şi a spus: 'Am glumit'. A început să rîdă şi atunci am rîs şi eu. Din momentul acela mi-am dat seama că de fapt era un tip în regulă."

După prima vizită, Mercury a început să vină regulat la hotelul lui Pike, adesea petrecîndu-şi aici cîte două-trei săptămîni. "Freddie se îndrăgostise de locul ăsta, povesteşte Pike, şi adesea îmi spunea ce grozav i se pare că poate sta aici. Zicea: 'Cînd mă aflu aici, încetez să mai fiu Freddie Mercury. Sînt doar eu însumi'."

Pentru cîntăreţul care trăise tot timpul o viaţă ameţitoare, hotelul lui Pike era un minunat prilej

de reconfortare.

"Se putea într-adevăr relaxa aici şi era chiar o încîntare să-l vezi cît este de fericit. Am petrecut mult timp împreună. Ceea ce m-a făcut să-l îndrăgesc a fost tocmai modestia lui. Mulţi cîntăreţi de muzică uşoară se poartă ca mari vedete în orice împrejurare. Freddie n-a făcut-o niciodată. Cînd vorbesc acum despre el, parcă-i şi văd expresia caldă, prietenoasă, felul în care mă întreba dacă nu mă deranjează cutare sau cutare lucru ori dacă mi-a plăcut ulltima înregistrare. Nu lua niciodată nimic pe gratis şi nu manifesta niciodată aroganţa atît de caracteristică marilor vedete.

Îmi amintesc de noaptea duetului cu Montserrat Caballé — *Barcelona,* destinat unui program special la TV. A fost o performanţă extraordinară, atît de emoţionantă încît cîţiva dintre tinerii care filmau au plîns pur şi simplu. Dar cînd a revenit la hotel după spectacol, Freddie arăta mai degrabă ca un băieţel decît ca un superstar care tocmai susţinuse un show extraordinar. Cei care îl ascultaseră luau hotelul cu asalt, entuziasmaţi, dar Freddie încă mă mai întreba: 'Chiar crezi că le-a plăcut?' Şi nu cocheta, ci simţea nevoia să-i confirm că într-adevăr cîntase bine.

Freddie era foarte omenos. Avea o mare căldură sufletească şi simţea o imensă nevoie să fie iubit. În noaptea de după spectacolul cu Caballé, împreună cu alţi prieteni apropiaţi, am stat de vorbă cu Freddie pînă dimineaţa. Era încă extrem de emoţionat din cauza spectacolului, vorbea mult, gesticula şi, din cînd în cînd, exclama 'Oh, oh, oh'. A fost nemaipomenit.

Cînd discutai cu Freddie, conversaţia curgea de la sine. Nu se produceau pauze jenante, tăceri incomode. Cînd vorbeai cu el, nu ţi se putea întîmpla să-ţi pierzi şirul gîndurilor şi să nu mai şti ce-ai vrut să spui. Te conducea de parcă te-ar fi vrăjit şi habar n-aveai cînd a trecut timpul.

Freddie era un povestitor înnăscut. Mi-a spus o mulţime de istorioare amuzante, împănate adesea şi cu niscai porcărele. Una dintre cele mai amuzante întîmplări dintre cele pe care mi le-a relatat s-a petrecut pe cînd călătorea odată în Africa. Se afla în partea din spate a unui landrover, cînd o turmă de elefanţi s-a luat după ei, lovind maşina cînd dintr-o parte, cînd dintr-alta. Singurele... arme la îndemînă erau nişte mere, aşa că a început să arunce cu fructe în turma furioasă, încercînd astfel să oprească animalele din goana lor.

Felul în care istorisea era atît de comic, iar Freddie era într-adevăr un excelent povestitor, încît te simţeai părtaş la scena care trebuie să fi fost extraordinară. Am şi astăzi imaginea acestei întîmplări, pentru că povestise extrem de convingător. Îmi dau seama acum că nu putea spune niciodată o anecdotă şezînd pe scaun. Trebuia să se ridice şi să interpreteze întreaga acţiune. Era ca şi cum ai fi privit un film."

Cînd Freddie venea în vacanţă la Ibiza, cu greu se îndura să părăsească locurile. "Cîteodată se adunau toţi oaspeţii în jurul bazinului, unii făceau chiar baie, iar Freddie cînta pentru toţi. Mă gîndesc că, în ciuda faptului că îi plăcea să aibă lume multă în jurul lui, era mai degrabă rezervat. Părea chiar timid, ceea ce ţi-l apropia imediat.

Nu i-a plăcut niciodată să se impună celor din jur. Nu avea nicicînd aerul să spună, de pildă: 'Eu sînt vedetă!' — de fapt, se purta chiar invers. Uneori parcă ar fi vrut să-şi ceară iertare de la el însuşi. Adesea conversaţiile în jurul lui deveneau puţin cam prea 'animate', şi cînd ştia că am clienţi, zicea: 'Te rog să-mi spui dacă sîntem prea zgomotoşi. Nu vreau să mă auziţi numai pe mine'. Alteori le cerea celorlalţi oaspeţi să li se alăture, ca să nu se simtă daţi deoparte. Era extrem de manierat şi foarte politicos.

Cînd făcea asemenea invitaţii, cerîndu-le altor oaspeţi să i se alăture şi oferind tuturor de băut, trebuia să le spun discret că nu au nici un motiv să se simtă jigniţi, că Mercury nu face pe grozavul, ci doreşte pur şi simplu ca toată lumea să se simtă bine şi să petreacă alături de el. Şi după ce aveau astfel prilejul să se găsească în prejma lui şi să-l vadă aşa cum era de fapt, a doua zi veneau şi-mi spuneau că, într-adevăr, îl judecaseră greşit. Toţi sfîrşeau prin a recunoaşte că era un om minunat.

Freddie era o făptură extrem de cumsecade, înzestrat cu multă căldură. Cei ce-l judecă doar după cum cîştiga banii sau doar prin prisma celebrităţii, aceia nu iau în considerare lucrurile mărunte de fiecare zi. Nu ştiu, de exemplu, că Freddie ţinea minte numele oamenilor cu care lucrase, data naşterii lor, sau un lucru pe care îl făcuseră împreună cu un an în urmă, toate astea făcîndu-l foarte drag tuturor celor din preajma lui. Au spus unii că era un tip izolat, dar eu nu găsesc că au dreptate. Dacă alesese să fie singur este pentru că aşa voia. Toţi cei care-l cunoşteau, chiar şi oameni cu care s-a întîlnit întîmplător, l-au iubit. Nu avea decît să-i cheme şi oamenii veneau imediat. M-a invitat la cîteva petreceri şi nu am ezitat nici o clipă să primesc, pentru că ştiam că oriunde se afla Freddie era şi multă veselie."

Pike şi-a dat multă osteneală să-l facă pe Mercury să-şi înfrîngă teama de apă. "Freddie nu avea curaj să intre în apă, îi era frică, spune Pike. Dar într-o zi am reuşit să-l conving să vină cu mine cu iahtul. Ca de obieci, încet-încet s-a relaxat, iar apoi m-a însoţit regulat. Stătea pe punte şi se prăjea la soare, bînd 'Pimms Number One' sau şampanie pusă la rece şi ascultînd muzică. Altă dată l-am dus pe o insulă învecinată, Formenterra."

Călătoria cu iahtul, care l-a vindecat pe Mercury de fobia apei, avea ca destinaţie Isomele de Sel, o fostă moară de sare, transformată acum în restaurant, cu o splendidă vedere la mare. "Cînd i-am propus să mergem acolo cu iahtul, mi-a răspuns: 'Mă vezi tu în bărcuţa ta, dragul meu?' Dar eu i-am ripostat: 'Ai să vezi că o să-ţi placă restaurantul acela'. A rămas cîteva clipe pe gînduri, apoi a zis repede: 'Promiţi că o să ai grijă de mine?' L-am asigurat că da, şi am pornit. La început a fost puţin nervos, dar apoi i-a plăcut.

Cînd prietenii lui au aflat despre escapadă, au rămas uluiţi. Phoebe (Peter Freestone), care-i fusese ani de zile *credinciosul Vineri,* nu-şi putea imagina că Freddie îşi învinsese frica de apă. Dar acelui Freddie pe care l-am cunoscut eu îi plăcea viaţa trăită din plin. Era un soi de sălbatic fermecător. Muncea din greu — cît zece bărbaţi la un loc — şi cînta la fel de bine, ceea ce este o combinaţie rară; o îmbinare aproape perfectă, dacă vreţi.

Avea lipici la toată lumea, chiar şi la cei ce detestau homosexualii. Mulţi mi-au spus că urau asemenea indivizi, dar cînd l-au cunoscut pe Freddie, sentimentul acesta s-a atenuat parcă. Avea un caracter fascinant, realmente încîntător pentru anturajul lui, fără umbră de ipocrizie. Era extrem de atent la cele ce se petreceau în jurul lui, fie şi lucruri mărunte. De exemplu, stătea odată la o masă într-un restaurant, cu mai bine de douăzeci de persoane. Deodată a observat că-i lipseşte cuiva paharul cu vin. A insistat imediat să-l ia pe-al lui şi a aşteptat liniştit să i se aducă altul.

Lui Freddie îi plăcea vinul bun — vin roşu, vin alb. Întotdeauna aprecia ceea ce se servea la noi. Eu nu aveam cel mai renumit bucătar-şef din lume şi nici vesela nu era de prea mare clasă, dar nu l-am auzit niciodată pe Freddie plîngîndu-se de ceva. Totdeauna spunea: 'E minunat, dragul meu'."

Freddie a dat una dintre cele mai exotice petreceri la hotelul lui Pike. "Freddie urma să organizeze un banchet împreună cu Elton John, îşi aminteşte Pike. Dar aranjamentul a căzut cînd managerul lui Elton s-a încăierat cu Jim Beach într-un bar . Totul s-a contramandat. Freddie a fost dezamăgit şi de-a dreptul furios. La scurt timp după aceea a venit la mine şi mi-a spus: 'Uite ce, peste patru zile este ziua mea de naştere şi trebuie sărbătorită. Vreau să dau cea mai grozavă petrecere pe care a văzut-o insula asta vreodată'. Şi a dat-o. A avut peste 700 de invitaţi şi 47 de animatori, meniţi să facă oficiul de gazde. S-a desfăşurat atunci cel mai uluitor joc de artificii ce s-a văzut prin partea locului. În noaptea aceea am desfundat 350 de sticle din cea mai fină şampanie franşuzească şi toate s-au băut pînă la ultima picătură."

A fost însă o petrecere la care nimeni nu a mîncat tort. "Freddie comandase un tort care reproducea vestita catedrală a lui Gaudi din Barcelona, una din clădirile lui favorite. L-am adus personal cu un avion particular. Din nefericire, la întoarcere, avionul a făcut o aterizare cam forţată şi întregul edificiu al tortului s-a prăbuşit. La auzirea veştii, Freddie s-a făcut negru de supărare şi mi-a spus: 'Trebuie să faci ceva! Nu se poate da o petrecere fără tort'. Nu mai rămăseseră decît vreo patru ore pînă la sosirea invitaţilor, aşa că am recurs la o idee care ni s-a părut grozavă. Am făcut un tort de doi metri lungime şi l-am decorat cu note muzicale din partitura lui Freddie şi Monserrat — *Barcelona.* Freddie a fost încîntat."

Cu toate aceste eforturi, era scris ca tortul să nu fie mîncat. Pike adaugă: "A fost o adevărată tragedie. Tortul arăta fantastic şi a fost purtat de şase oameni. Cînd l-am pus pe masă, nimeni n-a fost însă tentat să mănînce. Presupun că aveau prea multe alte lucruri de făcut. Iar la sfîrşit, patru invitaţi au înşfăcat-o pe secretara mea, Penny, şi au aruncat-o drept în tort, în ciuda ţipetelor şi protestelor ei. Aşa erau petrecerile lui Freddie..."

"Tot la petrecerea aceea, îşi aminteşte Pike, ne-am trezit la un moment dat într-un fum care pătrundea peste tot. Ce era? Aveam sute de baloane pline cu substanţe fumigene, vopsite în negru şi auriu, risipite prin toată curtea. Cuiva i-a venit neghioaba idee să spargă un balon arzîndu-l cu ţigara. S-a ridicat aproape imediat o imensă perdea de flăcări. Arăta nemaipomenit, pentru că limbile de foc se înălţau pînă la o sută de picioare în văzduh. Dar putea să fie şi un adevărat dezastru !"

Cînd veştile despre boala lui Mercury au început să se strecoare venind din Anglia, Pike a încercat să afle ce s-a întîmplat. "M-am interesat, întrebîndu-i pe cîţiva dintre cei mai buni prieteni ai lui, pentru că eram foarte îngrijorat auzind că este vorba de SIDA. Dar toţi au negat, pretinzînd că este o boală a sîngelui pe care o contractase într-un turneu în Brazilia. Acum, bineînţeles, îmi dau seama că toată lumea încerca să-l protejeze."

Tony Pike se afla pe iaht lîngă North Island din Noua Zeelandă cînd a aflat vestea morţii lui Mercury. "Nu mi-a venit să cred. Am rămas stupefiat. Era o veste îngrozitoare. Băiatul ăsta fusese genial. Moartea lui i-a îndurerat pe toţi cei care l-au cunoscut.

Freddie era extraordinar de sentimental, ceea ce-l făcea foarte vulnerabil; de aceea unii nici nu reuşeau să se apropie prea mult de el. Trebuia să aibă nădejde în tine, să creadă în tine, să simtă ceva pentru tine înainte de a te lăsa să pătrunzi în lumea lui, dar dacă reuşeai, era minunat. Spre deosebire de alte vedete, Freddie avea mulţi prieteni adevăraţi în jurul lui şi era foarte loial faţă de ei. Iar cînd ajungeai să-l cunoşti, descopereai cît de plin de haz putea să fie. Şi într-un fel, de aceea era atît de enigmatic, pentru că, de fapt, în munca lui era foarte serios, iar cînd cînta, o făcea mai bine decît oricare dintre cei pe care-i ştiam eu.

Nu am decît amintiri extraordinare despre el. Îl am încă în faţa ochilor, calm, prietenos, îi văd chipul, îi aud glasul şi rîsul lui contagios. Pentru mine, Freddie nu va muri niciodată."

În afară de muzică, Freddie îşi petrecea viaţa între alte două pasiuni — sex şi cheltuirea banilor. Pentru acest artist strălucitor, ambele preocupări îi ofereau culmea încîntării, menţinîndu-i o perpetuă stare de euforie.

În cîteva minute de cumpărături, Mercury era în stare să cheltuiască mai mulţi bani decît alţii într-o viaţă. Cînd l-am întrebat odată cum se "descurca" cu bogăţia lui şi dacă nu se simte vinovat pentru milioanele pe care le cîştigă, a rămas mai întîi uimit. Apoi, ridicîndu-şi braţele într-un gest patetic, mi-a declarat: Întotdeauna m-am descurcat grozav de bine cu bogăţia. Nu cred în acumularea banilor la bancă. Îmi place să cheltuiesc, să cheltuiesc, să cheltuiesc. La urma-urmei, pentru asta

există banii. Nu sînt obsedat, ca alții, să strîng ban pe ban".

Plăcerea lui de a cheltui a fost cea care, într-o oarecare măsură, a contribuit la succesul său în muzica uşoară. Cînd unul dintre publiciştii de marcă din Anglia, Tony Brainsby, a hotărît să reprezinte formația, acesta a fost unul din primele aspecte ce l-au frapat în ceea ce-l privea pe Mercury. Brainsby, care era amfitrionul marilor cîntăreți din top, de la Paul McCartney la Stevie Wonder şi Jayne Mansfield, mi-a spus: "Cînd am început să lucrez prima dată cu ei, Freddie avea o prăvălioară în Kensington Market şi un cont nu prea mare în bancă. Dar chiar şi atunci îi plăcea să-şi cheltuiască bani de parcă peste puțină vreme urmau să se devalorizeze. Era ferm convins că ei sînt făcuți doar pentru a putea cumpăra ce-şi doreşti."

Risipa lui Mercury era legendară. Odată a făcut o scurtă călătorie în Japonia şj s-a întors de-acolo cu o recoltă bogată de antichități şi alte obiecte de artă în valoare de 250000 de lire sterline. Altă dată a cheltuit o sumă asemănătoare pentru un serviciu de masă compus din 144 de piese pictate manual după tablourile lui John Constable, toate bordate cu un chenar de aur filigranat; fiecare piesă costa 20000 de lire. În timpul uneia din nenumăratele lui incursiuni la magazinul Harrods, a cumpărat o întreagă expoziție de mobilă chinezească. Mereu era în căutare de păpuşi de Dresda pentru a-şi completa valoroasa sa colecție. Cu alt prilej a cumpărat cu 50000 de lire nişte peştişori japonezi colorați cu care şi-a populat bazinul din grădină, adînc de 45 de picioare (1 picior = 30,5 cm) — pare-se că peştişorii ăştia trăiesc pînă la o sută de ani. Costau de altfel cîteva mii de lire fiecare...

Celebrele magazine de bijuterii Cartier din Londra rămîneau deschise şi după program pentru ca Mercury să poată cumpăra liniştit pietre prețioase şi aur. Nici turneele nu se rezumau la susținerea concertelor în fața devotaților fani din lumea întreagă. Erau, evident, tot atîtea prilejuri de a achiziționa noi şi noi valori, din cele mai îndepărtate colțuri ale mapamondului. Mulțimea de co-misionari care aduceau proaspetele lui achiziții, dintre cele mai felurite, constituiau un spectacol familiar pentru oricare din hotelurile de lux în care locuia Mercury.

Arta de calitate l-a pasionat şi el şi-a făurit una din cele mai valoroase colecții din Anglia. De la gravuri japoneze în lemn, la tablouri ale impresioniştilor şi lucrări ale maeştrilor victorieni, pînă la picturi ale modernistului francez de origine rusă Marc Chagall, colecția era de o fantastică bogăție. Vizitele la casele de licitație şi la galeriile de artă erau una din preocupările sale permanente şi au continuat chiar şi atunci cînd aflase de îngrozitoarea boală care avea să-l răpună. Potrivit spuselor lui Roxy Meade, agentul de publicitate al lui Mercury, "Freddie a traversat multe etape în pasiunea lui de colecționar. Iubea atît de multe lucruri! Şi avea un gust foarte rafinat. Nu era mărginit, ca multe alte vedete".

Mercury însuşi mi-a spus odată: "În zilele în care mă simt deprimat, nu-mi place decît să ies şi să cheltuiesc fără măsură, pur şi simplu să mă pierd în bani. E ca şi cum o femeie şi-ar cumpăra o pălărie nouă ca să se bine dispună. Cu toate că, după aceea, mă gîndesc uneori: Doamne, ce-am mai cumpărat acum?"

El cheltuia banii de parcă exista pericolul să iasă din circulație de azi pe mîine, iar sfatul agenților fiscali de a se mai potoli parcă se adresa pereților. Rareori se interesa de bani. Era ca o adevărată regină, cum remarcase el odată sarcastic. Chiar şi angajații, şi prietenii apropiați îi încărcau adesea nota de plată sau cărțile de credit personale, cînd îl însoțeau la cumpărături. 'Toți banii mei se duc la Sotheby's, Christie's, Harrods, Asprey şi Cartier, spunea el. Uneori cred că sînt cam extravagant. Cîteodată, ceea ce cu adevărat aş dori de la viață ar fi să-mi ofere lăzi cu bani pe care să mă duc apoi să-i cheltuiesc."

Cea mai exorbitantă extravaganță a lui Mercury a fost cumpărarea casei din Kensington cu 500000 de lire bani gheață. Mary Austin a fost cea care a găsit această imensă reşedință în stil edwardian, într-un moment în care Freddie se afla într-un turneu. I-a trimis fotografia şi Mercury a fost încîntat. A chemat-o la telefon şi, emoționat, i-a spus că-şi doreşte foarte tare această casă şi o împuternicea să facă cele necesare pentru a o cumpăra imediat. Regizorul de film Mike Hodges, care a turnat "Flash Gordon", filmul pentru care Queen trăsese coloana sonoră, îşi amintea: "Freddie era în al nouălea cer cînd a cumpărat casa. A venit cu fotografii şi le arăta tuturor".

Mercury a fost un perfecționist şi în privința noii sale case din modernul Kensington, casă ce fusese construită inițial pentru familia Hoare, care se ocupa cu tranzacții bancare. A angajat o echipă de arhitecți şi decoratori, care au lucrat după indicațiile lui, şi au trecut mai bine de patru ani pînă cînd s-a putut muta efectiv în locuință. Lucrările au durat atît de mult pentru că Mercury schimba sau adăuga mereu cîte ceva la planurile inițiale; el însuşi glumea spunînd că probabil nu se va muta niciodată în această casă. Şi mie mi-a spus odată, în timpul unui interviu: "Am casa asta de patru ani. Este foarte fastuoasă şi costisitoare. Oamenii lucrează încă la ea, adăugînd tot felul de rahaturi sofisticate. În ritmul ăsta, voi putea locui în ea cînd voi merge în baston".

Cînd în cele din urmă casa a fost gata, număra opt dormitoare, patru băi de marmură, o sală de muzică şi un imens living. Piesa de rezistență era dormitorul lui Mercury, care se afla la etaj. Fusese realizat prin unirea a trei încăperi inițiale, cu o terasă străjuită de coloane romantice. Un pat de dimensiuni inimaginabile, dotat cu o consolă electronică ce controla o serie de accesorii, ocupa o bună parte din încăpere. Deasupra patului, atîrnat de un cadru fixat în tavan, se desfăcea un imens baldachin, ascunzînd sute de lumini multicolore, proiectate să schimbe atmosfera şj să se potrivească tuturor stărilor şi mofturilor lui Mercury. Sofisticatul sistem a costat zeci de mii de lire şi putea crea efectul de răsărit de soare, lumină de zi, apus de soare, miez de noapte, la simpla atingere a unui

buton.

Dormitorul, ca multe alte camere din casă, adăpostea nenumărate obiecte de artă de mare preț. Podeaua era acoperită cu un covor manual din lînă pură, cu un motiv stelar care putea străluci în funcție de felul cum cădea lumina pe el. O ușă alăturată ducea într-un *dres-sing-room* (cameră de îmbrăcat) lambrisat cu mahon, cu oglinzi de jur împrejur, în care se afla colecția de veșminte a cîntărețului, începută încă de pe vremea cînd era doar un modest proprietar de prăvălie în Kensington Market. Băile, de asemenea, erau princiare. Una era toată din marmură neagră, alta din marmură orange şi toate erau scăldate într-o mare de oglinzi.

Potrivit spuselor lui Phil Symes, alt agent de publicitate al lui Mercury, "Freddie făcuse totul cu mult gust. Avea o mobilă superbă, antichități, multe obiecte de valoare, dar cu toate astea casa nu era încărcată. Totul era perfect echilibrat cu spațiul existent.

Una din cele mai frumoase încăperi era livingul, cu pardoseala lui de lemn splendid lustruită şi cu o superbă galerie".

Într-unul din cele mai dramatice momente, Mercury s-a confesat: "Am tot ce se poate cumpăra cu bani, în afară de fericire". Dar, ca multe alte lucruri pe care le-a spus, era o minciună convențională care suna mai bine decît adevărul. În zilele delirante de desfrîu şi risipă, Mercury se bucura de orice nouă achiziție. Mult mai aproape de adevăr este mărturisirea lui de mai tîrziu: "Sînt norocos că sînt bogat. Uneori cred că totuşi pot aduce puțină fericire cu banii mei". Cu toate că artistului îi plăcea să se răsfețe, să-şi îndeplinească toate gusturile, nu mai puțin se bucura să-şi extindă generozitatea şi asupra celorlalți, cunoştințe, prieteni şi, desigur, iubiți. "A fost una din cele mai generoase vedete din lumea rockului: a dăruit celor apropiați nu numai fleacuri, ci chiar automobile şi case. Adesea, cuprins de febra cumpărăturilor, se repezea la Harrods şi cheltuia mii de lire pe cadouri. Se spunea despre el că este dintre aceia în stare să dea 5000 de lire pe un parfum pentru o femeie pe care abia o cunoscuse. "Setea de cumpărături nu mi se potoleşte niciodată, spunea el. Îmi place să cheltuiesc pentru alții. Bogăția este minunată şi pentru că îți îngăduie să aduci zîmbetul pe fețele celorlalți". Un dar pe care Freddie nu l-a putut cumpăra niciodată a fost o casă pentru părinții lui. În ciuda insistențelor lui, ei au refuzat să-şi părăsească mica locuință din Feltham, unde trăiau în zgomotul avioanelor de la aeroportul Heathrow.

Chiar şi cu cîteva luni înainte de a muri a cumpărat o serie de tablouri, care de care mai valoroase, pentru el şi pentru cercul lui de prieteni apropiați. În anul în care a murit, a luat legătura cu o agenție imobiliară şi a cumpărat case pentru zece dintre cei mai intimi prieteni. Surse apropiate cîntărețului apreciază că în cursul ultimelor luni de viață, el a cheltuit din averea lui — estimată la 28 milioane de lire sterline — mai mult pentru prieteni decît pentru el însuşi. Apoi, țintuit la pat, încă se mai uita în cataloagele de artă, spun prietenii, visînd cum să-şi cheltuiască banii.

Mercury glumea odată spunînd că, atunci cînd va fi să moară, ar vrea să fie înmormîntat cu toate comorile lui, ca faraonii din Egiptul antic. A fost o dorință care nu s-a împlinit niciodată: nu există un mausoleu atît de mare.

Capitolul 7

„LIVE AID"
Concertul care a zguduit lumea

"Sîntem la fel de superficiali ca întotdeauna dar sîntem capabili să facem ceva"

A fost concertul de rock etichetat drept cel mai mare spectacol care a avut loc vreodată — în care se impune pentru prima dată stilul "pop hype". Spectacolul "Live Aid" cuprindea crema muzicii uşoare la ora respectivă, de la Paul McCartney, Elton John, David Bowie, U2, Dire Straits pînă la Who, Phil Collins, Eric Clapton, Madonna, Mick Jagger şi Sting. Cele două spectacole — din Londra, de pe Stadionul Wembley, şi de la Philadelphia, pe Stadionul JFK — au fost transmise integral de rețelele de televiziune şi urmărite concomitent de două miliarde de telespectatori dintr-o sută şaptezeci de țări ale lumii. Ambele show-uri au fost evenimentele rock cu cea mai largă mediatizare TV din toate timpurile.

Spectacolul a fost conceput de un fost "punk rocker", ambițiosul conducător al formației "Boomtown Rats", Bob Geldof, şi avea ca scop strîngerea unor sume de bani pentru ajutorarea populației din Etiopia, decimată de foamete. Geldof, poreclit Saint Bob pentru tot ceea ce făcuse pînă atunci în legătură cu această problemă, s-a decis să organizeze un spectacol de rock în scop de binefacere, cel mai mare din cîte văzuse vreodată lumea. Ideea i-a sugerat-o un reportaj al televiziunii britanice despre jalea din Etiopia. În ciuda tuturor hărțuielilor, şicanelor, dar şi a sfaturilor prieteneşti de a se lăsa păgubaş, el a reuşit în cele din urmă să organizeze un spectacol care întrecea cele mai îndrăznețe vise.

Ambele concerte, din caniculara zi de 13 iulie 1985, s-au bucurat de un succes demențial, iar fiecare secvență, una după alta, a pledat pentru generozitate. La Londra, spectacolul desfăşurat în prezența Prințului Charles şi a prințesei Diana, a atins punctul culminant pe la mijlocul zilei, cînd şeful bateriştilor Status Quo i-a îndemnat pe fani să înceapă să danseze "Rockin' All Over The World"

(să danseze rock de jur împrejurul lumii). Este, de fapt, exact ceea ce au şi făcut puhoiul acela de omenire şi formaţiile rock în următoarele şaisprezece ore, după care concertul s-a încheiat, în sfîrşit, la Philadelphia.

În ziua aceea s-au înregistrat cîteva prestări extraordinare, pentru că grandoarea fără precedent a show-ului i-a atras pe cei mai mari interpreţi. La Wembley, însă, formaţia care s-a ridicat deasupra tuturor a fost Queen. În seara acelei zile fierbinţi, lor le-a venit rîndul să intre în scenă chiar puţin înainte de ora şapte. În timp ce comicii Griff Rhys şi Mel Smith îi prezentau, mulţimea de peste şaptezeci de mii de spectatori a erupt ca un vulcan. Mercury a păşit semeţ pe scenă, purtînd un maiou alb, geanşi bleu deschis şi o amuletă de argint la gît, în timp ce formaţia se lansa în ritmul impetuos al melodiei *Hammer To Fall.* Mercury domina scena ca un colos, captivînd mulţimea cu fiecare atitudine, cu fiecare gest.

Şi în minutele ce au urmat i-a avut pe toţi la picioare, ciugulindu-i din palmă, cum se spune, privindu-l cu nesaţ cum se înalţă, se aruncă în dreapta şi în stînga, înainte şi înapoi, dansînd cu suportul microfonului, dezlănţuindu-se frenetic din tot trupul. El şi formaţia au cîntat un potpuriu din cele mai mari hituri ale lor, inclusiv *Bohemian Rhapsody* şi *Radio GaGa,* ceea ce pur şi simplu a înnebunit auditoriul. Cu fiecare val de aplauze şi urale, Mercury îşi impulsiona din nou formaţia, presîndu-i pînă la capătul puterilor, cu chipul schimonosit de oboseală, şiroind de transpiraţie.

Mai tîrziu avea să spună: 'Trebuie să-mi cuceresc publicul pe de-a-ntregul. Dacă nu izbutesc, nu consider spectacolul un succes. Trebuie să dai tot, pînă cînd şi ultimul spectator este alături de tine. De cîte ori mă urc pe scenă, vreau să fiu convins că publicul se simte foarte bine".

În ziua aceea, Mercury şi întreaga formaţie Queen s-au întrecut pe sine, captivînd şi magnetizînd literalmente miliardele de spectatori şi telespectatori. Însuşi super-starul Elton John a recunoscut că formaţia a eclipsat toate celelalte apariţii. Au avut numai douăzeci de minute la dispoziţie ca să dea spectacolul vieţii lor, iar fanii muzicii pop ar fi vrut ca aceste minute să nu se sfîrşească niciodată. Ceea ce au prezentat ei a fost pur şi simplu teatru-rock, etalînd prezenţa electrizantă a lui Mercury şi forţa talentului său vocal la cotele lor cele mai înalte. După ce au zguduit literalmente publicul cu *Hammer To Fall,* l-au adus într-o stare de adevărată frenezie cu cîteva din cîntecele lor, de-acum clasice, printre care *Crazy Little Thing Called Love, Bohemian Rhapsody,* îndemnînd fanii să cînte împreună cu ei. Dar cel mai apreciat dintre toate a fost *We Are The Champions.* Dacă publicul a cîntat şi a marcat măsurile bătînd din palme la *Radio GaGa,* în timpul single-ului *We Are The Champions,* el s-a transformat într-o mare ale cărei talazuri erau alcătuite din 70000 de trupuri ce se unduiau la unison.

După spectacol, Mercury a spus: "Am vrut să prezentăm cîntecele cunoscute publicului şi cu care cei ce ne iubesc ne puteau identifica. Concertul a fost organizat, desigur, în numele unei mari tragedii umane, dar noi am vrut să oferim oamenilor şi un prilej de bucurie". Şi în ziua aceea el şi-a dovedit măestria pe toate planurile. A cîntat la pian pentru *Rhapsody,* a luat chitara pentru *Crazy Little Thing...,* şi-a găsit timp să se maimuţărească în spatele unui cameraman de la BBC. Înainte de finalul maratonului, cînd toate formaţiile trebuiau să fie pe scenă pentru a intona fantastica versiune a imnului *Live Aid,* şi anume *Do They Know It's Christmas?,* cel mai bine vîndut single al tuturor timpurilor, Queen a fost chemată din nou la rampă. Mercury împreună cu May au cîntat atunci emoţionantul cîntec *Is This The World We Created?* (Asta-i lumea pe care-am creat-o noi?), din albumul *The Works.* Au fost răsplătiţi cu aplauze frenetice. "A fost o împrejurare uluitoare, spunea Freddie. Noi compusesem acest cîntec cu un caracter aparte înainte de proiectul 'Live Aid'. Era o melodie despre suferinţa şi înfometarea copiilor de pe întreaga planetă, şi el se potrivea atît de bine scopului concertului, încît am hotărît că trebuie neapărat să-l cîntăm."

Titlurile ziarelor s-au făcut ecoul entuziasmului general: "Queen (Regina în engleză) a fost rege!", informîndu-i pe cei puţini care nu văzuseră spectacolul că Mercury şi formaţia sa au dominat, fără doar şi poate, evenimentul. Cotidianul londonez "Daily Mirror" a definit performanţa lor pur şi simplu superbă, iar organizatorul spectacolului, Bob Geldof, confirma: "Fără îndoială, Queen a fost cea mai bună formaţie a zilei, oricare ar fi preferinţele dumneavoastră".

Brian May spunea mai tîrziu: "Noi, ceilalţi, am cîntat bine, dar Freddie s-a întrecut pe sine şi a dat o nouă dimensiune grupului. Acum nu mai era vorba doar de fanii Queen, el ne conectase la întreaga lume".

Ceea ce nu ştiau fanii de pe Wembley, după cum nu ştiau nici alţii, de pe alte meridiane, era că medicii îl sfătuiseră pe Mercury să nu cînte la acest maraton al vedetelor din cauza unei inflamaţii a gîtului. Dar el era hotărît să nu ţină cont de nimic, preocupat doar să nu-i dezamăgească pe cei ce-l iubeau.

Triumful formaţiei Queen la spectacolul "Live Aid" s-a dovedit mai mult decît o recuperare faţă de faptul că ei nu participaseră la înregistrarea single-ului *Do They Know It's Christmas?,* cîntat de toţi participanţii la "Aid". Erau plecaţi într-un turneu în Europa în momentul în care s-a făcut înregistrarea pentru single. "Ne-am simţit oarecum excluşi, spunea Freddie cu cîteva zile înainte de spectacol, dar sîntem foarte fericiţi să participăm la eveniment." Dezastrul etiopian l-a preocupat multă vreme pe Mercury şi a fost cît se poate de bucuros că, alături de celelalte formaţii, au putut contribui şi ei cu ceva la ameliorarea unei asemenea îngrozitoare stări de lucruri. "Cînd am văzut prima oară reportajul la televizor, spunea el, am fost atît de tulburat încît n-am mai putut suporta să privesc şi am închis aparatul." Dar el a negat că formaţia renunţase la toate celelalte angajamente

pentru a lua parte la spectacol, cuprinşi, se vorbea, de un sentiment de vinovăţie. "Eu nu m-am simţit niciodată vinovat pentru că am ajuns bogat şi nu m-au încercat asemenea sentimente nici cînd m-am hotărît să particip la maratonul Live Aid. Ceea ce am simţit a fost o tristeţe şi o mîhnire profundă pentru faptul că asemenea lucruri se mai petrec încă pe lume, şi o vreme m-am simţit chiar neajutorat. Scopul acestui concert a fost acela de a atrage atenţia oamenilor asupra celor defavorizaţi de soartă şi de a-i face pe toţi să înţeleagă că fiecare ar putea contribui vîrîndu-şi mîna în buzunar pentru a aduce o rază de speranţă celor atît de năpăstuiţi."

Dar spectacolul a fost foarte important pentru Queen şi din alt punct de vedere. În luna august a anului precedent creaseră puternice animozităţi în cercurile liberale ale rock-ului, cîntînd în Africa de Sud, la Sun City, unde susţinuseră şapte spectacole. Formaţia s-a trezit imediat pe lista neagră a Naţiunilor Unite şi, în cele din urmă, suspendată de Uniunea Compozitorilor. Ei s-au adresat justiţiei şi au obţinut să fie şterşi de pe lista neagră. Cu toate acestea, faptul în sine a fost considerat "o greşeală" care le-a făcut o proastă publicitate şi le-a îndepărtat simpatizanţii. Cu concertul "Live Aid" li s-a ivit prilejul să se reabiliteze, aşa încît grupul a considerat oportun să se prezinte în cea mai bună formă. Au hotărît că acesta avea să fie spectacolul vieţii lor. S-au încuiat deci două zile în studio pentru a repeta, iarăşi şi iarăşi, partea lor de program, care dura doar douăzeci de minute. De data asta voiau să fie siguri că totul va merge ca pe roate. "Am petrecut mult timp pentru a pregăti programul, repetînd mai mult decît am făcut-o chiar pentru unele din turneele noastre în străinătate, spunea Brian May. Voiam, pe cît posibil, să oferim cele mai bune douăzeci de minute din cariera noastră."

Concertul s-a dovedit a fi un moment de cotitură, vital în ceea ce priveşte popularitatea formaţiei. În 1982 Queen nu-şi semnalase prezenţa prin cine ştie ce isprăvi şi, dintr-o dată, în 1983, culegea toate sufragiile, eclipsînd multe alte formaţii. Au revenit în prim-planul muzicii uşoare în 1984, cu albumul *The Works,* care dădea naştere unei serii de hituri de mare răsunet, inclusiv *I Want To Break Free* (care ajunsese pe locul cinci), precum şi *It's A Hard Life* (numărul şase) şi *Hammer To Fall* (numărul 13). Cel mai mare succes al lor în anul acela fusese încîntătorul *Radio GaGa,* care ar fi ajuns numărul unu în clasament dacă acesta n-ar fi fost ocupat de *Frankie Goes To Hollywood* al formaţiei Relax. Maratonul "Live Aid" a adus grupul Queen în atenţia noii generaţii. Dintr-o dată, Freddie Mercury a cucerit milioane de noi fani, care nu-l mai considerau o "vechitură" care făcuse carieră prin anii '70 cu cîteva cîntece patetice. Show-ul "Live Aid" a marcat pasul pe care formaţia Queen l-a făcut de la sălile de spectacol la concertele pe stadioane. Dacă în 1984 ei au cîntat patru nopţi pe Arena Wembley (9000 de locuri), în 1986, la un an după "Live Aid", au vîndut toate biletele pentru două nopţi pe Stadionul Wembley (150000 de locuri) şi Knebworth (120000). La aceste cifre să mai adăugăm cei peste 80000 de spectatori din cele mai multe seri ale turneului european din acelaşi an.

Toţi membrii formaţiei erau, desigur, conştienţi de combinaţia dintre scopul caritabil al concertului şi aspectul comercial al lucrurilor şi recunoşteau că "Live Aid" le-a oferit cea mai grozavă publicitate în întreaga lume.

În seara dinaintea spectacolului, bateristul Roger Taylor spunea: "Bineînţeles că aceasta este o cauză minunată şi că noi ne vom aduce contribuţia. Dar nu încape îndoială că, în acelaşi timp, vom contribui la propria noastră glorie". La o săptămînă după marele spectacol de binefacere, albumul *Greatest Hits* al formaţiei Queen a dat peste cap toate clasamentele, sărind peste cincizeci de locuri, iar albumul *The Works* a redevenit un hit. S-a estimat că vînzările de discuri ale formaţiei Queen au crescut de cinci ori pe măsură ce lumea devenea tot mai receptivă la muzica lor. Albumul solo de debut al lui Mercury — *Mr Bad Guy* — a ţîşnit şi el în clasament, sărind peste patruzeci de locuri dintr-un foc, şi şi-a dublat vînzările după spectacol.

Dar vînzările, fireşte, binevenite, erau nesemnificative faţă de situaţia creată, şi asta era cu totul altceva. "Live Aid" adusese un suflu cald şi generos, arareori manifestat anterior în lumea muzicii uşoare. Membrii formaţiei înşişi au fost atît de impresionaţi de spectacolul "Live Aid", încît au înregistrat un single dedicat celui ce fusese la temelia acestui adevărat triumf — Bob Geldof. *One Vision* a fost omagiul adus hotărîrii lui Geldof de a-i ajuta pe cei ce sufereau în îndepărtatul continent african şi, în noiembrie 1985, cîntecul a dat lovitura, ocupînd locul 7 în clasament. "Bob Geldof a făcut un lucru remarcabil, spunea Freddie chiar în timpul spectacolului. Numai un om ca el, înzestrat cu o asemenea putere de convingere şi cu o hotărîre de nezdruncinat, putea pune laolaltă atîtea energii şi să facă în aşa fel încît totul să şi funcţioneze. Am cel mai mare respect şi cea mai mare admiraţie pentru el."

Capitolul 8
CINEVA PE CARE SĂ-L IUBEŞTI

Bărbaţii şi femeile din viaţa lui Freddie Mercury

Dragostea este pentru mine o ruletă rusească

Pe măsură ce cîntăreţul urca în sferele cel mai înalte ale muzicii pop, Freddie Mercury, omul, se

avînta tot mai mult într-o viaţă sexuală febrilă şi aventuroasă, luîndu-şi adesea cîte un alt amant în fiecare noapte. Existau o mulţime de bărbaţi dispuşi să aibă o aventură cu celebrul cîntăreţ care recunoscuse odată că are un apetit sexual insaţiabil. Dar Mercury avea şi o pregnantă latură romantică, acea latură care-l făcea să-şi dorească alături de el o persoană deosebită, cineva cu care să împartă minunata lume pe care o crease în jurul său, care să-i dăruiască dragostea de care avea o nevoie disperată, să-i ofere mîngîiere şi să fie alături de el în zilele grele. Pînă cînd a descoperit că se îmbolnăvise de SIDA, Mercury a oscilat între cele două stări — sex şi sentimente. Dar dacă artistul dorea cu multă ardoare să-şi petreacă viaţa alături de cineva drag, realitatea s-a dovedit a fi foarte diferită. Rigorile vieţii de star al rock-ului l-au frustrat adeseori de plăcerile vieţii sexuale, pînă cînd faima afrodisiacelor a ajuns şi la el, oferindu-i mai multă "forţă" decît stridiile, cornul de rinocer sau coada aligatorului. "Aş fi făcut dragoste cu orice, recunoscuse el odată. Şi patul meu e atît de mare încît pot încăpea în el şase persoane. Prefer sexul fără nici o implicaţie sentimentală. Sînt momente în care nu trăiesc decît pentru sex." Iar altă dată, în timpul unui interviu, mi-a spus: "Sînt o persoană cu un apetit sexual debordant. Aş f... tot timpul, deşi acum sînt mult mai pretenţios decît eram odată".

Potrivit spuselor prietenilor săi, Mercury făcuse dragoste cu sute de bărbaţi. Mulţi dintre cei ce-l cunoşteau spun că se temea grozav să rămînă singur — în special noaptea. El însuşi, în cele mai patetice momente de destăinuire, spunea că se trezeşte adesea, în toiul nopţii, lac de sudoare. Nemăsuratul său apetit sexual a fost şi punctul de plecare al unei petreceri de aniversare, pe care a dat-o la Londra. Majoritatea invitaţiilor i-au adus în dar obiecte din diverse magazine sexy. Nu este deci deloc de mirare că a preferat să-şi petreacă atît de mult timp la München şi New York — două centre fierbinţi ale lumii homosexuale, cu numeroase discoteci şi baruri deocheate. Turneele erau urmate de frenetice escapade sexy. După cîte un spectacol strălucitor, el se afunda cu nesaţ într-un club de noapte, şi în aceste cluburi se aflau oricînd nenumăraşi bărbaţi dornici să-l "cunoască".

Mercury spunea adesea că promiscuitatea în care se complăcea era doar o tentativă de a-şi lecui spaima de singurătate, ori de a-şi vindeca rănile lăsate de unele legături anterioare. Cu toate că exista un sîmbure de adevăr în această afirmaţie, el avea sentimentul că trebuie să fie permanent în gardă faţă de alte legături care se anunţau şi mai dezagreabile — ceea ce-l făcea să pară că se orientează către sex fără nici o implicaţie emoţională. Mercury făcea dragoste de dragul sexului şi nu simţea deloc nevoia să dea socoteală pentru asta. Dar aprecia şi liniştea şi siguranţa pe care i le dădeau o relaţie statornică şi încerca să jongleze cu aceste necesitaşi conflictuale: "Vreau să am prăjitura mea şi s-o pot mînca, recunoştea el. Mă îngrijesc de propria mea securitate, dar, de asemenea, doresc să-mi păstrez propria libertate".

Cînd vorbea despre dragoste, vedeta arogantă devenea brusc blîndă. "Sînt foarte vulnerabil, dar numai atunci cînd îi las pe oameni să se apropie cu adevărat de mine. Mi-am făurit o imensă capacitate de apărare, care se declanşează automat. Pentru că, într-adevăr, mă pot lăsa copleşit de sentimente, şi-această latură a firii mele mă poate distruge."

"Sînt un romantic, dar am trasat o barieră în jurul meu şi asta îi împiedică pe unii să pătrundă dincolo de ea şi să mă cunoască aşa cum sînt. M-am îndrăgostit adesea prea repede şi rezultatul a fost că am ieşit foarte grav rănit. Poate pentru că am atras oameni cu totul nepotriviţi nivelului meu. Necazul în dragoste este că-ţi pierzi prea lesne controlul, şi astfel devii foarte vulnerabil. Aş vrea să iubesc şi să am în acelaşi timp o relaţie minunată cu persoana respectivă, dar astea-s două lucruri care nu par să meargă împreună. Ceea ce mi-aş dori cel mai mult ar fi acea dragoste binecuvîntată care să te poarte cu capul în nori şi cu picioarele pe pămînt."

Odată, într-un interviu deosebit de delicat, cînd l-am întrebat dacă mai există ceva ce-şi poate dori un bărbat care pare să aibă totul, el a recunoscut: "Fericirea. N-am avut-o. Da, poţi avea mii de prieteni, poţi crede că ai chiar totul, dar de fapt nu ai nimic. Poate că într-o bună zi am să izbutesc să pun mîna pe ea, dar asta poate însemna şi prăbuşirea mea".

După ce a pus capăt unicei sale relaţii de durată cu o femeie, cea cu Mary Austin, Mercury şi-a probat nesăţios toate valenţele sale pentru dragostea homosexuală, luîndu-şi adesea cîte un amant în fiecare noapte. Freddie le-a mărturisit celor mai apropiaţi prieteni că a avut prima relaţie homosexuală cînd avea 14 ani, la internatul şcolii din India. Dar dacă Mercury era aplecat spre promiscuitate în zilele lui de frenezie sexuală, de obicei prefera să aibă un singur partener cu care să împartă binele şi răul vieţii pe care o alesese, iar conflictul dintre propria-i promiscuitate şi nevoia unei relaţii statornice l-a expus adesea unor grave neînţelegeri cu iubiţii săi. În timp ce ceilalţi membri ai formaţiei şi echipa de tehnicieni se duceau la cluburi de striptease sau disco, Mercury se îndrepta către acea zonă a oraşului care era fieful homosexualilor, ca să vadă ce-şi poate oferi în noaptea respectivă. El a descoperit că New York-ul este un loc senzaţional din punctul lui de vedere: "Cînd mă aflu aici, pur şi simplu mă dezlănţui. Este capitala Păcatului, cu literă mare !"

Barbara Valentin, actriţa germană cu un bust opulent, a fost una dintre prietenii cei mai apropiaţi ai lui Mercury cît timp aacesta a trăit la München. Ea relata că bărbaţii din cluburile rău famate roiau literalmente în jurul lui Mercury de cum apărea. Iar unul dintre cei care au fost la un moment dat invitaţi la petrecerile de la Ibiza îşi aminteşte cum "o mulţime de neciopliţi care locuiau pe insulă se adunau la petrecere pentru a se asigura că-şi vor lua şi ei partea". Dar năzbîtiile lui Mercury aveau adesea aerul unor petreceri în aer liber şi ei se bucurau de ele. Unul dintre oaspeţii hotelului din Ibiza îşi aminteşte cum Mercury şi un flăcău din partea locului, lîngă care stătuse lungit pînă atunci, au sărit deodată şi, alergînd unul după altul şi plesnindu-se peste fese, îşi strigau: "Na, tîrfă !"

La începutul anilor '80, Mercury a renunţat la părul lung şi costumaţia feminină pe scenă şi a adoptat o altă înfăţişare, mult mai virilă. Şi-a tuns părul scurt, şi-a lăsat mustaţă şi îmbrăca de preferinţă haine de piele. Era ţinuta adoptată de homosexuali, iar noul aspect al lui Mercury indica precis ce categorie de bărbaţi prefera. Unul din prietenii lui spunea că visul vieţii sale ar fi fost să întîlnească pe cineva care să semene cu solidul actor american Burt Reynolds. Din nefericire pentru Mercury, acesta era clar heterosexual. Mercury era foarte mîndru de constituţia lui şi cînd se întîmpla să surprindă pe cineva privind insistent la formele din pantalonii săi, îi spunea imediat: "Face parte tot din piesele mele! Nu mi-am băgat acolo un mulaj sau altceva".

Niciodată însă, în nici unul din interviuri, Mercury nu şi-a recunoscut clar perversitatea. El s-a referit o dată, vag, la faptul că a încercat să aibă relaţii "atît cu femeile, cît şi cu bărbaţii", dar o asemenea declaraţie era tot atît de vagă ca toate cele pe care le lansa el. De obicei spunea ceva de genul: "Oamenii vor să ştie dacă sînt homosexual. Ei bine, n-am să le-o spun niciodată. Am să le spun în schimb că n-au decît să încerce să afle pe cont propriu. N-au decît să creadă ce vor despre imaginea mea bisexuală. Asta şi vreau: să-mi păstrez aura aceasta de mister".

Mulţi dintre fanii formaţiei n-au realizat niciodată în ce măsură Mercury era sau nu homosexual ori, pur şi simplu, refuzau să creadă cele ce se spuneau în acest sens... Pentru multe femei care îl admirau, el reprezenta imaginea ideală a unui soţ potent. Una dintre ele declara: "Pentru mine, el este domnul Perfecţiune. Nu este văzut în public cu fete pentru că în viaţa lui există o adevărată doamnă cu care trăieşte şi pe care vrea s-d ferească de ochii indiscreţi ai reflectoarelor. Dar dacă s-ar hotărî vreodată să renunţe la ea, eu aş fi foarte bucuroasă să-i iau locul. Freddie are atît de mult farmec şi înţelegere..."

Acesta era şi motivul pentru care Mercury nu-şi recunoştea deschis înclinaţia în faţa lumii întregi, şi repetatele lui trivialităţi, glume şi vorbe cu dublu înţeles pe tema asta au rămas un secret pe care artistul l-a luat cu sine în mormînt. Unii prieteni susţin că el s-a ferit de publicitate în acest sens pentru a nu-şi supăra părinţii care erau atît de credincioşi. Alţii susţin că, fiind o persoană foarte reţinută în legătură cu viaţa sa intimă, n-a dat niciodată amănunte despre sine — iar această din urmă imagine s-a datorat zgîrceniei cu care acorda interviuri şi manierei sale de a evita să comenteze mediul personal. Alţii încă mai cred că un om cu simţul afacerilor atît de dezvoltat, cum era el, a intuit că a face paradă de înclinările sale perverse şi a le sublinia, ar fi avut ca rezultat pierderea multor admiratori. În America, spectatorii au aruncat în el cu lame de ras în timpul concertului în care a apărut pe scenă cu tricouri decoltate şi cu mustaţă. Pentru mulţi fani, a avea o atare înfăţişare era un semn neîndoielnic cum că ceea ce se spunea despre el era adevărat.

Criticile s-au intensificat după ce filmul video *I Want To Break Free,* în care întreaga formaţie era travestită în cocote, a fost difuzat în America. Dacă în Anglia pelicula a fost privită cam ca o vorbă în doi peri, cam îndoielnică, americanii n-au apreciat gluma. Brian May remarca la vremea aceea: 'Toată lumea, în Anglia, a socotit filmul drept o glumă, pe cînd în America a fost detestat şi considerat o adevărată insultă".

Un tovarăş de distracţii al lui Mercury a negat că el şi-ar fi făcut vreodată probleme în ceea ce priveşte viaţa sa sexuală. El a spus: "Am petrecut mult timp cu Freddie şi niciodată nu mi s-a părut că-şi face griji din cauza gusturilor lui. Cred că se simţea perfect în largul lui. L-am admirat că nu era niciodată afectat de acest lucru, aşa ca alţii, şi nici nu se ruşina defel. Asta era frumuseţea lui Freddie. El gîndea: 'Îmi plac bărbaţii, ei şi?!'. Niciodată nu făcea mare caz din asta. Bineînţeles că o mulţime de bărbaţi îl jigneau pentru că era cine era, dar nu le dădea nici o importanţă. Se descurca întotdeauna foarte bine, pentru că lua totul aşa cum era. Pe de altă parte, se considera norocos că era în stare să aibă o atît de bogată viaţă sexuală".

Fostul manager personal al lui Mercury, Paul Prenter, a lucrat cu el nouă ani şi a fost martorul tuturor performanţelor lui sexuale. Avea să moară şi el de SIDA, cu trei luni înaintea lui Mercury, dar nu înainte să-l înfurie pe acesta vînzînd poveştile despre Freddie ziarului britanic "The Sun". Paul Prenter a povestit despre cuceririle lui Mercury, cum îi plăcea să bată barurile şi cluburile deocheate, ca în cele din urmă să se ducă la culcare abia a doua zi, pe la şapte dimineaţa, foarte rar singur, "Ca să se menţină în formă, spunea Prenter, Mer-cury priza cocaină şi, de cele mai multe ori, o împărţea cu cei din jur, cheltuind adesea 500 de lire pe săptămînă pentru rafinatul drog."

Prenter pretindea că, în tot timpul cît a fost cu Mercury, acesta nu s-a culcat niciodată cu o femeie. A mai povestit de asemenea că doi dintre foştii lui amanţi, Tony Bastin, întîlnit de cîntăreţ la un club deocheat din Brighton, şi John Murphy, steward de linie, pe care l-a cunoscut într-un zbor spre New York, muriseră de SIDA. După moartea lor, Mercury i-a împărtăşit lui Prenter teama grozavă că va muri şi el de SIDA.

După ce Mercury a părăsit brusc Münchenul în 1985, Barbara Valentin spunea că se schimbase foarte mult, că prefera să stea acasă, în Kensington, în loc să bîntuie prin cluburi ca altădată, pentru a-şi umple viaţa cu alţi bărbaţi. Mulţi alţi prieteni încă au observat această schimbare şi au fost surprinşi. Dar Freddie le-a răspuns, abătîndu-le atenţia: "Sînt un om al extremelor. Pot trece foarte uşor de la alb la negru şi nu-mi place nimic între. Cenuşiul n-a fost niciodată culoarea mea preferată".

Aşa a închis el uşa tuturor acelor zile şi nopţi frenetice, în căutări de aventuri. După ce a peregrinat prin München, New York şi Elveţia, s-a hotărît să se stabilească la Londra. Îşi făcuse casa din Kensington şi, treptat, a început să se izoleze de restul lumii. Avea să se dedice unei vieţi tihnite cu fostul lui coafor, Jim Hutton, ultimul iubit, care a rămas alături de el pînă la amaru-i sfîrşit.

Puține au fost femeile care au populat viața agitată, frenetică a lui Mercury. O fostă vânzătoare dintr-un butic, Mary Austin, a constituit o excepție acolo unde doar bărbații erau stăpîni.

Blondă şi delicată, Mary Austin i-a fost de fapt cea mai apropiată prietenă. Cei doi s-au întîlnit la începutul anilor 70 şi prietenia devotată pe care şi-au acordat-o unul altuia avea să dureze pînă la tragicul sfîrşit al lui Freddie. Drumurile lor s-au încrucişat pentru prima oară în buticui "Biba" de pe strada Kensington Church, la cîțiva paşi de prăvălioara în care începuse să lucreze Mercury.

"Biba" era un butic caracteristic pentru ultimii ani din deceniul şase şi primii din cel următor. Nu era atît un magazin de îmbrăcăminte, cît mai curînd un stil de viață. În bazarul cu parfumuri tari, decorat cu ferigi, tinerii se înghesuiau să cumpere tot ceea ce le sugera proprietara magazinului, Barbara Hulanicki, că ar fi ultima modă. Avea confecții frumoase, aparent demodate, dar de fapt foarte în vogă, toate în cele mai exotice culori. Inițial fusese un magazin pentru femei, dar şi bărbații se înghesuiau să cumpere t-shirt-uri, dresuri şi pulovere, după moda androgină a timpului. Mercury era unul dintre cei ce făceau cumpărături la "Biba", iar Mary Austin — una dintre cele mai splendide tinere, machiată cu creion de buze maro şi fustă strîmtă, care lucra în atmosfera aceea şic, lipsită de griji.

Mai tîrziu, magazinul s-a mutat în vechea clădire "Derry Tomms" din Kensington High Street, al cărei ultim etaj fusese transformat în Roof Gardens Club, adică tocmai clubul la care, mai tîrziu, Mercury avea să dea una din petrecerile lui aniversare. Cînd "Biba" s-a mutat la "Derry and Tomms", devenise unul dintre cele mai mari buticuri din lume, cu un spațiu cam de şapte sute de metri pătrați, desfăşurat pe cinci etaje; avea confecții al căror stil, cu majusculă, avea căutare printre turiştii din toată lumea. Dar magazinul din Church Street avusese un aer de intimitate şi o undă de senzualitate pe care imensul magazin din Kensington High Street nu le va mai avea niciodată. Ceea ce dobîndise în plus era un vad excelent.

Mercury mi-a spus odată: "Am întîlnit-o pe Mary prin 1970 şi chiar din primul moment s-a creat o relație perfectă. Am întîlnit-o la 'Biba', unde lucra. Eu frecventam magazinul chiar de la începuturi, cînd era abia un butic micuț.

Mary şi cu mine am fost apropiați ca nimeni altcineva şi, deşi am încetat să trăim împreună după aproape şapte ani, încă ne vedem zilnic, iar eu mă simt tot atît de ataşat de ea cum am fost întotdeauna. Ea locuieşte la numai două minute distanță de mine".

Cînd Mercury era pe moarte, Mary pleca aproape de fiecare dată cu lacrimi în ochi din tăcuta casă, după ce veghease toată ziua la căpătîiul lui, fiind una din persoanele cele mai afectate din anturajul cîntărețului. Şi totuşi ea a fost cea care le-a comunicat bieților părinți groaznica veste.

Atunci cînd se iubeau, Mercury şi frumoasa cu ochi albaştri locuiau într-un apartament înghesuit din Holland Park, la cîteva minute de mers pe jos de locul unde munceau amîndoi. Cu timpul, însă, Mercury s-a simțit tot mai atras de bărbați, aşa că relația lui cu Mary a devenit, în schmb, tot mai platonică. Dar chiar atunci cînd Mercury s-a angajat într-o serie de legături — unele trecătoare, altele de durată —, el şi Mary şi-au rămas credincioşi, poate chiar mai credincioşi decît fuseseră vreodată pînă atunci. Explicîndu-mi ceea ce multora li s-ar părea bizar şi fără speranță, el mi-a spus: "Mary şi cu mine ne înțelegeam bine. Ea îmi dădea libertatea de care am nevoie. Nu sînt făcut să fiu familist. Sînt prea nerăbdător şi prea nervos.

Mary este foarte detaşată de viața pe care o duc eu. Dar asta este un fel de înțelepciune care nu vine peste noapte. Mai întîi a trebuit să învețe să nu fie geloasă. Am traversat împreună o serie de urcuşuri şi coborîşuri, dar asta n-a făcut decît să strîngă şi mai puternic relația noastră. Şi, deşi este o legătură cu totul aparte, sînt şi oameni care o acceptă ca atare. Ne iubim foarte mult şi avem grijă unul de altul".

Pe de altă parte, Mary spunea că dacă Freddie ar fi fost heterosexual, nu încape îndoială că ei s-ar fi căsătorit. Potrivit spuselor lui Mercury, cei doi ar fi discutat posibilitatea unui mariaj în diferite perioade ale vieții lui, iar uneori, în momentele sale de dispoziție melancolică, declara că Mary a fost doar cea mai bună prietenă a lui şi, cînd avea să moară, avea să-i lase moştenire întreaga lui avere, estimată la 28 de milioane de lire sterline. Şi nu era doar o lăudăroşenie fără acoperire: Mercury s-a îngrijit de situația financiară a lui Mary tot aşa de bine cum ar face-o orice soț iubitor. Cînd au încetat să mai trăiască în cuplu, el i-a cumpărat un apartament splendid cu patru dormitoare, la cîteva minute de noua lui casă, astfel încît să se poată vedea zilnic. Iar cînd Mercury a murit, dintre toți prietenii, Mary a fost cea care i-a adus cel mai profund prinos de afecțiune. Cu o voce tot atît de firavă ca şi înfățişarea ei, Mary a şoptit: "Am simțit o pierdere şi o durere pe care, sînt sigură, le împărtăşesc toți fanii lui. N-am încetat niciodată să-l iubesc pe Freddie, şi cred că nici el n-a încetat vreodată să mă iubească pe mine".

Pe măsură ce Mercury se angrena tot mai mult în noul lui tip de relații, Mary s-a hotărît să-şi găsească dragostea în altă parte. A avut o legătură cu un muzician, Jo Burt, care a durat patru ani. El era membru al formației lui Tom Robinson, "Sector 27". A urmat apoi un designer de interior, Piers Cameron. Cu toate acestea, îl vizita şi vorbea zilnic cu Freddie, iar el nu era niciodată departe de ea cu gîndul. Cînd Mary şi Cameron au avut un fiu, pe Richard, Mercury — de la care ea sperase cîndva să aibă acest copil — a fost naş şi şi-a copleşit finul cu nenumărate daruri. Cînd povestea lui de dragoste cu Mary a luat sfîrşit, Mercury a dat vina pe nenumăratele turnee, spunînd că viața pe roate te expune "la tot felul de influențe". Era maniera lui eufemistică de a vorbi despre amanții care-i umpleau viața pînă la refuz. Fostul manager, Paul Prenter, vorbind despre potența sexuală a lui Freddie, spunea că el

are mai mari şanse să meargă pe apă decît să se culce cu o femeie. Potrivit propriei sale afirmaţii, Mercury nu era o persoană cu care era uşor să convieţuieşti: "Am creat o mulţime de probleme. Nu sînt tocmai cel pe care să ţi-l doreşti ca partener".

Majoritatea prietenilor lui Mercury au găsit această relaţie cu Mary foarte ciudată. Primul său agent de publicitate, Tony Brainsby, spunea: "Cînd am început să lucrez cu Freddie prima oară, Mary era deja cu el. Păreau foarte apropiaţi, iar eu găseam asta foarte ciudat, pentru că el era homosexual. Dar Mary l-a ajutat mult pe Freddie în cariera lui. L-a ajutat în ceea ce priveşte îmbrăcămintea, accesoriile de scenă şi îl machia. Era de nepreţuit". Tony Pike, proprietarul minunatului hotel din Ibiza, de care se îndrăgostise Mercury la mijlocul anilor '80 şi pe care îl vizita regulat de-atunci, comenta, pe de altă parte: "Mary era cu el de atîta timp şi eu înţelegeam asta. Ştiam o mulţime de oameni care păreau corecţi — se căsătoreau chiar şi aveau copii — apoi se reconverteau şi deveneau homosexuali". În sfîrşit, după opiniile lui Peter Straker, multă vreme prieten cu Mercury: "Freddie şi Mary se adorau unul pe altul. Nu încăpea nici o îndoială".

Ceea ce îi uluia pe mulţi în privinţa legăturii dintre Freddie şi Mary era faptul că ea nu putea fi asimilată acelui gen de femei care pot fi văzute în preajma homosexualilor. Dar cum Freddie se lăuda că el nu face nimic normal, bineînţeles că nici relaţia lui cu Mary nu se încadra într-un clişeu. Ea n-a fost paravanul, pretinsa prietenă cu care mulţi homosexuali se însoţesc pentru a masca statutul lor real. Mary n-a fost niciodată "mantaua de vreme rea", tipul de femeie pe care un homosexual doreşte s-o aibă pe lîngă el, dar căreia nu-i dedică nici un sentiment. Nu, relaţia lor, după cum afirmă prietenii intimi, era la fel de strînsă ca oricare altă relaţie a lui Freddie cu amanţii lui, deşi atracţia sexuală dintre ei dispăruse de mult.

Mary îi oferea starului sentimentul de securitate de care avea nevoie, fără să-i interzică, în schimb, libertatea şi promiscuitatea. Atunci cînd avea nevoie de ea, era întotdeauna liberă pentru el. Şi relaţia lor nu funcţiona doar la nivel emoţional.

Tot prietenii apropiaţi spuneau că Mary a fost aceea care a încurajat extravaganţele vestimentare ale lui Mercury, i-a arătat cum să se machieze, l-a îndemnat să-şi vopsească unghiile cu pastă neagră, într-un cuvînt, acele ciudăţenii care aveau să fie semnul distinctiv al formaţiei Queen în perioada de început. A făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a-l transforma pe Frederick Bulsara, vînzătorul de îmbrăcăminte de mîna a doua, în Freddie Mercury, extravagantul showman al rock-ului.

Mercury însuşi spunea odată: "Probabil că vom îmbătrîni împreună. Nu-mi pot imagina viaţa fără Mary. Cîteodată, un prieten bun este mai valoros decît un amant". Şi nu era doar un fel de a vorbi, aşa cum făcea Mercury în mod obişnuit cînd era întrebat despre dragoste şi cele legate de aceasta. Un elegant *bon mot* care îl scotea din situaţiile incomode. Era însă mai adevărat şi mai cinstit decît multele lui răspunsuri care scandalizau numeroase persoane. El şi Mary ar fi putut îmbătrîni împreună dacă SIDA nu l-ar fi împiedicat să-şi încheie viaţa ca un bătrîn dizgraţios.

Cealaltă femeie din viaţa lui Freddie Mercury a fost actriţa germană Barbara Valentin, celebră pentru sinii ei, cu trei căsătorii şi tot atîtea divorţuri la activ. Mercury a întîlnit-o tocmai cînd se hotărîse să se mute la München, pentru că decisese că la Londra se sufocă. La München era o atmosferă mai liberă şi o viaţă de libertinaj mai intensă, iar el putea face tot ce-i trecea prin cap, fără să se teamă de cenzură sau de priviri indiscrete.

Mercury şi Barbara s-au întîlnit, din întîmplare, într-un bar de homosexuali, "New York", şi au intrat imediat în vorbă. Cîntăreţul a găsit-o pe Barbara fascinantă pentru că era familiarizată cu anturajul homosexualilor, rezultatul colaborării ei cu regizorul german de film Rainer Werner Fassbinder. Iar ea l-a găsit pe Mercury la fel de atrăgător pentru farmecul şi acea "joie de vivre" care-l caracteriza.

La această primă întîlnire, Mercury a condus-o pe actriţa durdulie în toaleta pentru femei, unde au stat la taclale toată noaptea, mulţumiţi să se afle departe de zgomotul barului. În timp ce Barbara şedea pe scaunul toaletei, Mercury s-a ghemuit lîngă ea pe podea, cu un pahar cu votcă rusească — votca lui preferată — în mînă.

Au vorbit astfel despre vieţile lor ca nişte prieteni care s-au regăsit după mulţi ani. Ne găseam în apartamentul acela din München pe care ea l-a împărţit cu Mercury, cînd talentata actriţă (care avea la activ peste 70 de filme) mi-a relatat următoarele despre prima lor întîlnire: "A fost absolut o întîmplare. Ne aflam în acelaşi bar, el într-un grup mare, eu într-alt grup mare. Din greşeală, l-a ars pe un prieten al lui cu ţigara, tipul s-a răstit la mine, după care mi-a cerut scuze şi m-a întrebat dacă vreau să beau ceva cu prietenul lui, şi apoi s-a dovedit că prietenul nu era altul decît Freddie.

Ne-am spus 'hello' unul altuia şi asta a fost tot. În următoarele douăzeci şi patru de ore, cu greu ne-am oprit din vorbă. Am petrcut ore întregi la toaletă, pentru că era plăcut şi linişte. Apoi am plecat acasă la mine, de unde el l-a sunat pe prietenul lui, în toiul nopţii, ca să-i spună unde se află, apoi am continuat să sporovăim. I-am povestit din viaţa mea, el mi-a vorbit despre viaţa lui. L-am găsit fermecător, fascinant chiar".

Au găsit că aveau în comun un anume ataşament faţă de trecutul lor, au depănat amintiri despre iubirile şi pierderile lor, despre speranţele, viitorul lor. Cînd au terminat, Barbara Valentin a deschis uşa toaletei şi s-au întors amîndoi, ţinîndu-se de mînă, în bar, dar l-au găsit gol şi încuiat. Era patru dimineaţa şi ei sporovăiseră mai bine de jumătate din noapte. Au continuat să vorbească de una-de alta încă vreo cîteva ore, pînă cînd a venit femeia de serviciu şi a descuiat barul.

A fost începutul unei prietenii frumoase, dacă nu ciudate. Mult mai tîrziu, Barbara avea să

spună: "Freddie şi cu mine n-am făcut niciodată dragoste. Lui îi plăceau bărbaţii, iar mie îmi plăceau tot bărbaţii. Dar ne iubeam". Afecţiunea lor reciprocă a fost atît de mare încît şi-au cumpărat un apartament împreună, pe care l-au împărţit pînă cînd Mercury a decis că a stat suficient la München şi s-a întors acasă, la Londra.

Cît timp au locuit împreună, el şi Barbara au fost nedespărţiţi. La petrecerea dată pentru a sărbători editarea albumului formaţiei Queen, la München, în timpul unui interviu, Mercury mi-a spus: "O vezi pe gagica aia ţîţoasă? E Barbara. Era socotită cîndva Brigitte Bardot a Germaniei. Are un rîs!" Şi avea, ce-i drept. Dacă Mary Austin era sfioasă şi discretă, Barbara era exact opusul ei. Ca şi Freddie, ea era adepta vieţii trăite din plin. Bîntuiau împreună toate barurile deocheate din München, chiar dacă în locurile acelea bărbaţii erau atraşi mai curînd de Freddie. Uneori, Barbara, Mercury şi noua lui cucerire sfîrşeau noaptea în pat, laolaltă; altădată, unul din ei era gelos din cauza bărbaţilor pe care îi atrăsese celălalt. Odată, Mercury l-a lovit chiar pe un bărbat cînd a simţit că-i dă mai multă atenţie Barbarei.

Dar, în cele mai multe cazuri, ieşirile lor erau pur şi simplu un hedonism deşănţat. Aşa, de pildă, după cum povesteşte Barbara, Mercury invitase la o petrecere cîţiva flăcăi chipeşi, pe care i-a pus să se dezbrace şi aşa, goi, i-a împodobit cu nişte pălării de damă, înzorzonate cu pene şi voalete misterioase, apoi i-a aşezat în fotolii în faţa televizorului. După care, Freddie le-a pus, la video, unul din filmele lui favorite, *Femeile,* ţipînd de încîntare cînd pe ecran apărea vreo actriţă care purta o pălărie asemănătoare cu una din cele pe care le îndesase pe capul tinerilor goi puşcă.

Şi tot Barbara, care la 50 de ani arăta încă foarte seducătoare, spune că Mercury avea un apetit sexual nedomolit şi că umbla după bărbaţii cu feţe şi mîini mari — pe care ea îi numea "tip şofer de camion". Pe unii îi agăţa doar pentru cîteva ore, pe alţii, cum a fost barmanul neamţ cu care Mercury schimbase chiar şi inele de logodnă — şi-i făcea amanţi pentru o perioadă mai lungă. Dar Barbara crede că, în ciuda nenumăraţilor bărbaţi din viaţa lui, dragostea pe care şi-o purtau reciproc era profundă şi mult mai devotată decît oricare dintre legăturile lui de la München. După moartea lui, ea a declarat revistei germane "Bunte": "N-am fost geloasă pentru atîta lucru. Întotdeauna am petrecut cu el mult mai mult timp decît oricare altă persoană".

Uneori, temperamentoasa actriţă se mai înfuria din cauza tratamentului grosolan pe care Freddie îl accepta de la acele "putregaiuri pederaste" pentru care el avea atîta slăbiciune. Îi spunea că nu poate pricepe cum un bărbat cu intelectul lui, cu inteligenţa şi farmecul lui se poate prosti singur, imaginîndu-şi că oricare dintre indivizii aceia era chiar domnul Perfecţiune sau un chipeş Einstein. Barbara îşi aminteşte: "El mi-a mulţumit şi a recunoscut: 'Barbara, fără tine, m-aş culca şi cu cîinii'."

"Uneori, bărbaţii cu care se încurca erau atît de primitivi, spunea Barbara, încît unii dintre ei nu aveau mai mult de patru clase primare. I-am spus asta la un moment dat lui Freddie şi m-a amuţit răspunzîndu-mi, n-o să-ţi vină să crezi, să nu mă pierd cu firea, că el nu purta conversaţii savante în ocaziile astea, se mulţumea să se culce cu respectivii. Asta era tot. Prefera aventurile de-o noapte, pentru că erau mai simple, mai fără complicaţii."

Alteori, încurcăturile lor cu alţi bărbaţi dădeau naştere la tot felul de scene. Barbara spunea: "Odată, un prieten de-al lui s-a apucat să mă spele pe cap ia chiuveta din spatele barului, la clubul în care ne aflam. Freddie, gelos, l-a lovit. Altă dată am flirtat cu cineva şi, de asemenea, Freddie s-a supărat şi m-a plesnit. Dar pentru mine palma aceea a fost ca un buchet de trandafiri! Dar, dincolo de toate, relaţia noastră era greu de înţeles şi nu mă aştept de la nimeni s-o facă".

Cei doi s-au plimbat şi s-au distrat pretutindeni. La Rio, unde Queen ţinea capul de afiş al prestigiosului festival "Rock in Rio", Mercury, ajutat de Barbara, a dezbrăcat pînă la piele un ofiţer din serviciul de securitate al hotelului şi i-a aruncat apoi uniforma în bazinul de sub ferestrele camerei. Ofiţerul venise în apartamentul luxos pe care îl deţinea Mercury pentru a se interesa dacă totul este pe placul oaspeţilor, şi a fost prins în capcană. Mercury l-a implorat să mai rămînă ca să-l poată privi şi, cum stătea dezbrăcat în faţa celor doi, cîntăreţul chicotea şi rîdea, spunîndu-i: "Grozav! Ăsta-i rock and roll". Dar — şi asta se datorează farmecului irezistibil al lui Freddie —, în loc să-i dea una de să-i clănţăne dinţii, bietul ofiţer, năucit, a acceptat după toate astea o invitaţie la băutură.

Altă dată, Mercury însuşi s-a dezbrăcat, după cum povesteşte tot Barbara, şi-a pus rochia ei, pantofi cu toc şi a improvizat o întreagă scenă, în intimitatea apartamentului lor de un milion de lire. Actriţa descoperise şi altă faţă a lui Freddie. Uneori se lăsa pradă unor asemenea accese de furie, încît arunca tot ce-i ieşea în cale, chiar şi mobila scumpă care-i era atît de dragă, iar vocea lui răsuna încă mai tare decît reuşise vreodată un microfon să i-o amplifice. Dar, după o oră, totul era dat uitării şi el se apuca să îngrijească trandafirii cu mîini delicate de femeie sau să vorbească cu begoniile, şoptind drăgăstos. Această instabilitate comportamentală devenea uneori periculoasă pentru el însuşi. Astfel, odată, intrînd parcă într-un fel de transă, a început să se dea cu capul de calorifer pînă cînd, şi el şi caloriferul, erau plini de sînge. Altă dată, Barbara a fost salvată de asistentul ei cînd Mercury a încercat să o strîngă de gît în somn. "Freddie habar n-avea că făcea toate astea", a declarat ea mai tîrziu, în reportajul din "Bunte". "Era ca şi cum se afla în transă."

Cel mai adesea însă, Barbara îl vedea pe cîntăreţ ca un om blînd, atent. "Freddie era foarte romantic. Uneori îi plăcea să exagereze aptitudinile lui de pederast, dar, în realitate, era bun şi blînd, şi foarte uman. Ştia ce e bine şi ce e rău. Şi a ajutat atîta lume, că nu avea fire de păr în cap să-i numere. Mulţi oameni cu profesia şi cu faima lui ţi-ar fi înfipt cuţitul în spate de cum ai fi întors capul. Dar Freddie n-ar fi făcut aşa ceva niciodată. Nu era un individ cu două feţe.

Uneori se plîngea că detestă să fie singur. În asemenea momente, ne destăinuiam grijile unul altuia pînă noaptea tîrziu. Iar de cîte ori îi înşiram necazurile mele, era atît de atent, de grijuliu... Umorul lui mă ajuta mai mult decît orice pe lume. Era de-ajuns să-mi spună că sînt o proastă, că mă f... — că-mi şi veneam în fire. Şi întotdeauna avea dreptate. Nu făceam decît să vorbim şi iar să vorbim.

Era foarte grijuliu cu mine. Odată am fost bolnavă şi el a stat la căpătîiul meu fără întrerupere. L-am rugat să se ducă şi să-şi vadă de treburile lui, pentru că mi-era greu să dorm ştiind că mă veghează, dar el a refuzat să mă lase singură.

Pe cînd era la München, una din pisicile lui pe care le lăsase la Londra suferise o operaţie şi murise. Cînd a aflat, Freddie şi-a pierdut cumpătul şi a izbucnit în lacrimi. A doua zi dimineaţa a luat avionul şi s-a dus să-i facă funeraliile pisicii.

Vara trecută, la Londra, unul din frumoşii lui peşti ornamentali s-a îmbolnăvit şi îngrijirile lui Jim, prietenul lui Freddie, în speranţa de a-l vindeca, n-au dat rezultat. În cele din urmă a fost nevoit să-l omoare, pentru că intervenţia pe care i-o făcuse îi provoca dureri prea mari. Stăteam de vorbă cu Freddie cînd a intrat Jim şi ne-a spus ce trebuise să facă. N-o să-ţi vină să crezi, dar Freddie a început să plîngă, lacrimile şiroindu-i pe obraji."

Brusc, în 1985, totul s-a schimbat. Mercury s-a hotărît dintr-o dată să părăsească Münchenul şi să se întoarcă la Londra. Nu i-a dat nici o explicaţie zăpăcitei acrtriţe, dar ea se întreba ce l-o fi determinat pe Freddie să plece dintr-un oraş în care se simţise atît de bine. "Am simţit că ceva nu e în regulă cu Freddie încă de acum cinci ani, a spus ea după moartea lui. Am ştiut că are SIDA." La Londra, nesăbuitul cîntăreţ se transformase deodată într-o pudică violetă, preferind compania florilor, a pisicilor şi peştilor lui, în locul petrecerilor, hoinărelilor şi amorului. Ajunsese umbra bărbatului care o fermecase pe Barbara în discoteca deocheată din München.

Cei doi s-au revăzut în 1987, cînd Barbara a venit să vadă duetul *Bracelona,* înregistrat de Mercury cu Monserrat Caballé. După cum a declarat ea mai apoi, a recunoscut îngrozită petele întunecate care-i apăruseră pe faţă. Actriţa pierduse mulţi prieteni din cauza acestei boli şi ştia că este vorba de sindromul Kaposi, unul din semnele incontestabile ale fatalei boli. "Am simţit că se scufundă pămîntul cu mine. M-am uitat la Freddie şi el s-a uitat la mine. N-am scos nici o vorbă — nici el, nici eu —, dar eu ştiam acum adevărul.

După cîteva minute, i-am spus că nu poate apărea pe scenă aşa, că trebuia să acopere cu fard petele alea afurisite de pe faţă."

În lunile următoare, petele s-au întins pe nas, pe gît pe umeri şi pe picioare. Ca şi Mary Austin, Barbara a confirmat că el avea dureri groaznice şi că recurgea la calmante, dar nu s-aplîns niciodată de suferinţele pe care le îndura. S-a dus de multe ori la spital, în cel mai mare secret, ultima oară pentru o transfuzie sanguină, după cum susţine Barbara. În toată această stare de tensiune, cei doi s-au dus odată la biserică, în Elveţia, au îngenuncheat şi s-au rugat împreună pentru un miracol care nu avea să se producă niciodată.

Mercury se bucura de vizitele prietenilor care îi fuseseră cîndva atît de apropiaţi şi le spunea, printre altele, că se bucură de prezenţa Barbarei pentru că îl face să se simtă din nou fericit. În vara dinaintea morţii lui, cînd actriţa l-a vizitat pentru ultima oară, Mercury i-a cîntat *The Show Must Go On,* cel din urmă cîntec pe care formaţia avea să-l editeze, (în octombrie 1991) înainte de a se despărţi de el pentru totdeauna. Stătea întins în imensul lui pat, arătînd îngrozitor de slab şi smochinit. Au depănat amintiri şi au privit fotografiile pe care şi le făcuseră unul altuia, fotografii pe care Mercury le ţinea într-o cutie de pantofi într-un dulap din dormitor.

Mercury, care altădată nu dormea zile şi noţi în şir, era acum atît de obosit şi de slab, iar Barbara a văzut pe chipul lui semnele apropiatului sfîrşit. A părăsit casa plîngînd, ştiind că nu le va mai fi dat să petreacă împreună nici o clipă de fericire. Cîteva săptămîni mai tîrziu, ea i-a trimis o cheie făcută din aur de 18 carate, cheia apartamentului lor din München în care locuiseră cîndva împreună şi unde Freddie nu avea să mai calce niciodată.

Capitolul 9
MERCURY... ŞI ALTE STARURI

Colaborări intre muzică şi dans

"Talentul va fi astfel împlinit, dragă"

Freddie Mercury era foarte sociabil, ambiţios şi se plictisea lesne. Constituia, dacă ne putem exprima astfel, formula ideală pentru o largă gamă de modalităţi de lucru, îndeosebi în colaborare cu alţi artişti. Îi făcea plăcere compania unor celebrităţi din lumea spectacolului şi pe mulţi dintre aceştia îi invita bucuros la petrecerile lui. Deşi era convins că este "number one", deşi îşi dorea din tot sufletul să fie cea mai strălucită stea a rock-ului, niciodată nu şi-a privit rivalii întru rock ca pe nişte duşmani, ci mai degrabă ca pe nişte catalizatori care puteau determina orientarea carierei lui pe noi căi. Mercury lucra neobosit şi, datorită acestui lucru, a făcut multe înregistrări fără formaţia lui, inclusiv creaţiile lui solo. S-a implicat, de asemenea, într-o serie de colaborări, dintre care cea mai îndrăzneaţă

a fost, desigur, cea cu cîntăreaţa Monserrat Caballé. Alte două colaborări interesante în muzica pop le-a întreprins cu David Bowie şi Michael Jackson.

Queen şi Bowie s-au dus împreună în Elveţia, unde au făcut treabă bună, înregistrînd *Under Pressure* în splendidele studiouri Mountain, acolo unde formaţia lucrase şi albumul *Hot Space.* Era de fapt o înregistrare de muzică de dans ce se baza pe una dintre cele mai captivante fraze muzicale de bas ce se realizase vreodată şi care, în noiembrie 1981, avea să ocupe locul întîi în clasamentul din Anglia. Nouă ani mai tîrziu, o altă versiune a melodiei *Under Pressure* revenea în topul clasamentelor, cînd grupul rapper Vanilia Ice a preluat fraza muzicală pentru a o intercala în hitul lor *Ice Ice Baby,* un disc care a ajuns la o vînzare de peste un milion de exemplare. Colaborarea cu Bowie a fost pur accidentală, după cum îmi spunea Mercury: "Discul a ieşit din întîmplare, dragul meu. David a venit într-o zi să ne facă o vizită la studiourile pe care le aveam la Montreux şi unde lucram. Ne-am apucat să încropim ceva împreună. A fost ceva absolut spontan şi rapid realizat, bine înţeles, dar amîndoi am fost satisfăcuţi de rezultat.

Poate părea neobişnuit, dar noi, ca grup, sîntem cu toţii înclinaţi să facem lucruri neobişnuite, neaşteptate, ieşite din comun. Nu vrem să acceptăm rutina sau să ne blazăm; or, ca formaţie, acesta este un pericol potenţial, mai ales atunci cînd lucrezi de atîta vreme împreună, ca noi. Există, de asemenea, pericolul să te culci pe laurii victoriei, să te relaxezi, şi nici unul dintre noi nu doreşte asta în ruptul capului.

A fost într-adevăr o plăcere să lucrezi cu David. El are un talent remarcabil. Cînd l-am văzut pe scenă, pe Broadway, cîntînd *The Elephant Man,* interpretarea lui mi-a sugerat o mulţime de gînduri legate de interpretare. E ceva ce aş putea face şi eu pe viitor, dar chiar acum mă gîndesc la alte proiecte cu grupul Queen. Nu vrem să se poată spună că formaţia noastră stă liniştită. Sînt atîtea perspective de explorat...

Bowie, unul dintre cei mai cameleonici interpreţi de muzică rock, îşi cumpărase o casă chiar la marginea liniştitului oraşel elveţian Montreux, unde spera să se poată pune la adăpost de viaţa agitată, de drogurile care fuseseră pe punctul să-i distrugă cariera. Queen se întorsese în oraş, iar eu m-am dus la studio să-i văd, spunea Mercury, Am început să fredonăm împreună şi, treptat, a apărut o schiţă de cîntec. Mi s-a părut că rezultase o melodie interesantă; le-a plăcut şi lor, aşa că ulterior l-am finisat. Dar a fost totuşi un lucru făcut în pripă. În douăzeci şi patru de ore era gata. Ar fi fost bine să mai fi insistat".

Mercury şi Jackson au lucrat împreună la cîteva cîntece, dar, spre deosebire de colaborarea cu Bowie, acestea n-au văzut niciodată lumina zilei, rămînînd ascunse în sertarele studioului. "Aveam trei negative în rezervă, povestea Mercury, dar, din nefericire, ele n-au fost niciodată finisate. Puteau fi nişte cîntece de primă mînă, dar problema a fost timpul. Amîndoi eram foarte ocupaţi în perioada aceea şi am lipsit mult din ţară, aşa că n-am avut timp să terminăm treaba." Unul dintre cîntecele la care cei doi au lucrat mult — ambii fiind însetaţi de perfecţiune — a fost *State Of Shock,* care, mai tîrziu, avea să devină duetul lui Michael Jackson cu Mick Jagger. Deci Mercury a lucrat patru zile cu Michael Jackson în studiourile acestuia din Los Angeles, dar a fost un meci inegal: lui Mercury îi plăceau drogurile şi sexul, iar Jackson era complet pe din afară în legătură cu aceste "accesorii" ale lumii rock-ului. Ca să ţină pasul cu şedinţele de lucru, Mercury se furişa la toaletă ca să prizeze cocaină, spre a nu-l supăra pe extrem de credinciosul star cu înfăţişare de copil, pentru care drogurile, alcoolul şi ţigările erau toate un adevărat blestem.

Mercury l-a întîlnit pe Jackson după ce straniul star al rock-ului a asistat la un spectacol al formaţiei Queen la Los Angeles. "Venea deseori să vadă spectacolul, spunea Mercury. Şi în felul acesta ne-am împrietenit. Eram totdeauna interesaţi unul de stilul celuilalt şi eu totdeauna îl puneam să asculte, ceea ce urma să conţină viitorul album Queen, iar el îmi cînta melodiile lui. În cele din urmă, mi-a spus: 'De ce n-am face noi ceva împreună?' Am rămas încremenit. Urma să apar în *Thriller.*

A fost grozav să lucrez cu el şi, pentru că eram prieteni mai de mult, asta a înlesnit lucrurile. Una e să intri în studio pentru a lucra cu cineva necunoscut, şi altceva era în cazul nostru. Unul dintre cîntece a fost intitulat *State Of Shock.* Michael m-a sunat să mă întrebe dacă l-am completat, dar, din nefericire, am fost nevoit să-i spun că nu am avut timp din cauza multiplelor obligaţii faţă de formaţia mea. Atunci Mike Jagger a luat totul de la început, în locul meu. Era o ruşine, dar, la urma-urmei, un cîntec e un cîntec. Şi cîtă vreme există prietenie, asta e tot ce contează."

Mercury a făcut o mulţime de înregistrări pe care nu le-a editat niciodată. Una dintre cele mai surprinzătoare a fost cea cu Wayne Eagling, fostul prim balerin de la Royal Ballet şi prieten apropiat al lui Mercury. El l-a convins pe cîntăreţ să prezinte un balet în înregistrarea video a cîntecului *I Want To Break Free.* "Freddie venea adesea să mă vadă dansînd la Covent Garden, spunea Wayne, iar eu mă duceam de asemenea destul de des să-l văd la spectacol. Am devenit buni prieteni. Am înregistrat chiar şi un rock mai 'cuminte', intitulat *No, I Can 't Dance.* A fost o încercare foarte grea pentru mine să cînt — nu puteam auzi decît bătăile inimii mele, atît de tari, încît îmi acopereau vocea... Dar a fost grozav să lucrez cu Freddie, şi mai păstrez încă şi acum caseta cu 'interpretarea' noastră comună." Eagling spunea că Mercury visa continuu la ceva nou, că mintea lui scotocea mereu în căutare de noi creaţii, eventual noi colaborări. "Una dintre idei era să facem o înregistrare video trucată, în care să includem cei mai mari balerini, ca Nureev şi Fonteyn într-un disco. Aceasta ar fi fost cu totul altceva dacă s-ar fi întîmplat cu adevărat.

Idolul muzicii pop al anilor '60, Dave Clark, a fost cel care s-a aflat alături de Mercury pînă în cele

din urmă clipe, fiind martorul lungii şi curajoasei lui lupte cu boala. Dave Clark, cîndva şeful unei formaţii nord-londoneze — Dave Clark Five — a fost un apropiat prieten al cîntăreţului încă de pe la mijlocul anilor 70 şi l-a vizitat frecvent, îndeosebi de-a lungul ultimelor luni de viaţă.

Scena morţii lui nu s-a desfăşurat tocmai aşa cum şi-ar fi dorit Mercury. Înconjurat de cei mai apropiaţi prieteni, toastînd în ultimele clipe cu cea mai fină şampanie şi cu icre negre — asta, da, ar fi fost o scenă demnă de fostul rege al muzicii pop. A fost să fie, în schimb, o moarte foarte liniştită. Cu toate că prietenii lui cei mai apropiaţi ştiau că Freddie pierduse bătălia cu boala, nu se aşteptau ca sfîrşitul să se producă atît de brusc. Mulţi dintre ei, inclusiv Clark, credeau că vor mai petrece împreună un Crăciun în frumoasa casă a lui Freddie.

Aşa se face că Mercury a murit fără a-i avea în preajmă pe unii din cei mai apropiaţi prieteni — valetul lui credincios Peter Freestone, bucătarul său Joe Fanelli, iubitul lui Jim Hutton, fosta lui prietenă Mary Austin, managerul Jim Beach, restul formaţiei şi unul dintre cei mai vechi prieteni, Peter Straker. Nu era nimeni nici din familie, deşi părinţii lui Freddie, Jer şi Bomi Bulsara, şi-au părăsit casa din Feltham de cum au primit ştirea şi au venit în Kensington. Nu era de faţă nici doctorul, care tocmai plecase cu cîteva minute mai devreme.

Doar un alt idol al muzicii pop, a cărui glorie era şi ea de domeniul trecutului, era acolo, ţinînd în mîinile sale mîna ca de pergament a lui Mercury cînd şi-a dat ultima suflare.

Dave înregistrase o serie de succese nemaipomenite în anii '60, printre care *Glad All Over* şi *Bits And Pieces,* care a ajuns pe locul doi. Formaţia lui a fost vîrful de lance în provocarea la întrecere pe care a lansat-o Londra în momentul "invaziei" celor din Liverpool — Beatles-ii şi muzica beat. Clark s-a născut în 1942, la Tottenham, în nordul Londrei, şi a rămas în memoria peliculei ca un personaj cu ochi negri ca noaptea. Formaţia s-a alcătuit cînd Clark avea şaisprezece ani, dar au fost nevoiţi să aştepte pînă în 1963 pentru a simţi gustul succesului, cînd pe un ritm straniu de muzică neagră şi blues, au creat *Do You Love Me?,* care a ajuns pe locul 30 în clasamentul din anul acela.

Dave Clark s-a descurcat bine şi în afara spectacolelor de muzică pop, dînd mai multe lovituri, dar el a avut mereu ambiţia să facă ceva şi în afară de muzică uşoară. Era hotărît să nu rămînă doar o fosilă pop, ducînd o existenţă sărăcăcioasă, de azi pe mîine, ca mulţi dintre camarazii săi din vremea aceea, cînd lumea muzicală a hotărît că nu mai are nevoie de ei. La vremea cînd numeroase staruri de muzică uşoară se zbăteau în fel şi chip, Clark a dovedit o mare perspicacitate şi calităţi nebănuite de businessman; el trăieşte astăzi, milionar fiind, într-un splendid apartament din cartierul londonez Mayfair. Talentele sale în afaceri se întrezăreau încă de la începutul carierei. În 1967, grupul a decis să-şi facă propria companie de film, Bib Five Films, care făcea atît filme artistice, cît şi documentare, unul dintre primele fiind chiar despre succesul lor în muzica pop.

Clark a încercat chiar şi o carieră actoricească, a urmat cursurile şcolii Centrale de Dramă, dar curînd şi-a dat seama că punctul lui forte sînt mai curînd afacerile. S-a lansat deci în publicitate muzicală şi ca manager în muzică pop; dar una din loviturile de maestru a fost aceea de a cumpăra drepturile de emisie ale unuia din cele mai bune programe britanice de muzică pop, "Ready Steady Go", unde el şi formaţia lui apăreau regulat. Clark s-a îmbogăţit din ce în ce mai mult, manevrînd afaceri în spatele scenelor, pînă cînd, în 1986, a ieşit din nou la lumina rampei cu *Time,* un spectaculos West End muzical pe care îl concepuse şi scrisese el însuşi.

Clark, un bărbat încă prezentabil, mi-a spus, cînd am discutat cu el la biroul lui din inima West End-ului: "Numai eu am fost de faţă cînd a murit Freddie. Eram foarte liniştit, dar nu mă aşteptam deloc la aşa ceva. Doctorul lui nu plecase nici de trei minute şi este sigur că, dacă ar fi întrevăzut o asemenea posibilitate, ar fi rămas acolo. Nimeni nu s-a aşteptat la aşa ceva; pur şi simplu s-a întîmplat. Eram toţi şocaţi de faptul că lucrurile s-au petrecut atît de repede. Credeam că Freddie o va mai putea duce pînă la Crăciun.

Cred că oricine se află în pragul morţii îşi doreşte să fie înconjurat de cei dragi, dar realmente nimeni nu s-a gîndit că Freddie va muri chiar atunci. Dacă am fi ştiut că nu mai are decît cîteva ore de trăit, părinţii lui ar fi fost cu siguranţă alături de el. A fost însă cu totul neaşteptat."

Clark spune că Mercury şi-a păstrat demnitatea pînă în ultima clipă: "Freddie a fost foarte curajos şi era hotărît să nu fie o povară pentru nimeni. A fost independent pînă la sfîrşit. Freddie a luptat cu boala cu o forţă incredibilă şi niciodată n-a încetat să spere şi să se roage să se însănătoşească. Extraordinar a fost şi felul în care a continuat să lucreze atîta vreme".

Cu o zi înainte de a muri, Freddie a anunţat public că este bolnav de SIDA. Clark a respins afirmaţiile celor care pretindeau că Mercury a făcut cunoscută boala lui numai atunci cînd a ştiut că-i mai rămăsese puţin timp de trăit; inimosul Clark era supărat şi pe "prietenii" care n-au fost niciodată cu adevărat alături de cîntăreţ în ultimii lui ani, dar după moartea lui au declarat că de fapt au ştiut totul despre el pînă la sfîrşit. "Freddie a simţit că e momentul să anunţe că este bolnav pentru a pune capăt speculaţiilor despre sănătatea lui. Nu au dreptate cei ce pretind că el a făcut acest lucru pentru că ştia că va muri a doua zi. Asta este curată prostie. Habar n-avea cînd o să moară. A fost un act foarte curajos din partea lui Freddie, dar a făcut acest lucru pentru că ţinea la familia şi prietenii lui şi considera de datoria lui să vorbească despre această boală.

El făcea totul în felul său şi chiar anunţul l-a scris singur. Pînă la sfîrşit, Freddie a fost stăpînul propriei sale vieţi. Dar el ar mai fi putut rămîne cu noi săptămîni ori chiar luni.

Ceea ce ar fi dorit foarte mult Freddie era să poată lupta pentru a învinge această boală îngrozitoare şi pot spune că a simţit acest îndemn mult înainte de-a muri. În aprilie 1988 a participat

chiar la un spectacol în beneficiul trustului Terrence Higgins. Nimeni nu are dreptul să-i spună celuilalt cum să se poarte, mai ales pe nişte vremuri ca acestea. Trebuie să se gîndească la sine însuşi, dar şi la cei din jurul său. Eu apreciez că acest anunț a fost foarte curajos, şi cu asta am spus tot. Cred că a ajutat enorm o mulțime de oameni. Chiar dacă au fost unul sau doi tipi care l-au comentat pe Freddie, deşi nu-l văzuseră de ani de zile. A fost un lucru unt, trist şi mai ales dureros pentru prieteni şi familie."

Clark a dezmințit şi ştirea cum că toată casa cîntărețului fusese transformată în spital şi a spus că, ori de cîte ori a fost acolo, n-a văzut nici urmă de infirmieră şi nici un fel de echipament medical.

Clark l-a întîlnit pe Mercury prima oară în septembrie 1976, la spectacolul formației Queen din Hyde Park. "Am fost invitat de Queen la concert, îşi aminteşte el, şi am văzut spectacolul dintr-o parte a scenei. După aceea ne-am dus la un restaurant chinezesc, la domnul Chows.

Îmi plăcea felul în care lucra Freddie, şi cînd am ajuns să lucrăm împreună, am avut succes. L-am întîlnit în diverse situații sau la diferite petreceri, dar am devenit prieteni buni în adevăratul înțeles al cuvîntului abia după ce am lucrat împreună în studio."

Colaborarea a început cînd Clark, impresionat de şeful formației Queen, i-a propus lui Mercury să scrie ceva pentru musicalul său — *Time,* în 1985. Era primul musical la care a lucrat Mercury, şi el a scris piesa cu acelaşi nume, care a fost editată ca single şi a ocupat locul 32 în clasamentul britanic din vara anului următor. "Aveam mult respect pentru ceea ce făcea Queen, spune Clark, însă îmi închipuiam că va fi greu de lucrat cu Freddie, dar el s-a dovedit o persoană cu care era foarte uşor să te înțelegi. Da, era un perfecționist, dar oricînd se putea plia pe o altă direcție. Era nemaipomenit de muncitor. Putea să înceapă la 6 seara şi s-o țină aşa pînă la 6 dimineața. Şi tot ce făcea era desăvîrşit. Chiar în studio, cînta de parcă se afla dinaintea a mii de oameni, aşa ca pe Wembley. Îşi dădea pînă la ultimul strop de energie şi niciodată n-a dat înapoi — se dăruia fără rezerve. Freddie interpreta de fiecare dată de parcă acela ar fi fost spectacolul vieții lui.

Dar, deşi lui Freddie i-a plăcut să scrie pentru musical, nu a avut şi ambiția să strălucească în spectacol. "Freddie pretindea că nu poate susține mai mult de trei spectacole pe săptămînă, după spusele lui Clark, dar nu credea că ar fi suficient de disciplinat pentru a susține opt spectacole; însă mi-a spus că ar putea să cînte vreo două cîntece într-un spectacol, ceea ce a şi făcut cînd am dat concertul de binefacere pentru Terrence Higgins Trust.

Mai exista o anume latură a firii lui Mercury, aminteşte Clark, o latură pe care publicul n-a avut niciodată şansa s-o cunoască: "Era bun, atent, generos. În particular, Freddie era foarte diferit de personajul scandalos pe care-l vedeați pe scenă. Era foarte îndatoritor. Cît timp am înregistrat în studioul de pe Abbey Road, obişnuia să aducă un coş mare cu fructe exotice, caviar, somon, diferite brînzeturi şi şampania lui favorită 'Cristal'. Era cu adevărat foarte atent în viața particulară. Şi generozitatea lui mergea mult dincolo de cercul prietenilor apropiați şi al tovarăşilor de muncă. Oameni cu desăvîrşire străini beneficiau de generozitatea lui. Dacă se transmitea la televiziune despre cineva care are necazuri financiare, el expedia imediat un cec printr-una din companiile lui. Îmi amintesc că, odată, a trimis un asemenea cec unui cuplu care rămăsese fără slujbă şi a cărui casă fusese confiscată. Freddie a făcut de multe ori asemenea lucruri. Iubea într-adevăr oamenii. Poate că a fost unul dintre cei mai generoşi oameni şi unul dintre cei mai buni cîntăreți ai lumii, iar în particular a fost foarte-foarte omenos. Este eterna poveste a artistului care, cînd se află pe scenă, îşi distrează publicul, dar dincolo de scenă are multe tristeți şi o enormă sensibilitate. Nu trebuie să vă lăsați niciodată înşelați de imaginea sclipitoare din luminile rampei.

Clark a luat parte la cîteva din extravagantele petreceri ale lui Mercury, inclusiv la aniversarea zilei lui de naştere de la Ibiza, din 1987. El a fost unul din cercul apropiat de prieteni care au sosit la hotel cu avionul închiriat de Mercury. "Freddie adusese un personal suplimentar, în jur de 150 de oameni, îmbrăcați foarte şocant, pe care îi amestecase printre invitați pentru a servi băuturi. O persoană avea pe cap o colivie, cu păsări adevărate înăuntru. Era absolut uluitor — parcă o imagine desprinsă dintr-un film. Freddie era şi el gătit, cred că purta o cămaşă hawaiiană foarte sclipitoare."

Clark a participat şi la faimoasa petrecere a pălăriilor, organizată de Mercury în 1986, petrecere la care parcă chiar şi dulciurile erau făcute de o modistă. "A fost o zi splendidă şi fiecare participant trebuia să vină la petrecere purtînd o pălărie. Erau acolo cele mai năstruşnice creații, ceva în genul celor pe care le puteai vedea la Ascot şi la Gertrude Shilling. Ceea ce a dat un plus de atracție petrecerii a fost faptul că toate chelnerițele pe care le angajase Freddie erau chinezoaice. Eu am purtat atunci o pălărie australiană cu franjuri jur-împrejurul borului.

Nimic nu era prea dificil sau prea costisitor pentru Freddie cînd trebuia să dea o petrecere. "La o aniversare (cam cu trei ani în urmă), a adus mai mulți bucătari care au pregătit acelaşi fel de mîncare în 25-30 de moduri. S-a servit totul, minunat, pe masa lungă din casa lui. Era o gazdă foarte îndatoritoare şi ştia într-adevăr să se bucure de banii lui, pe care îi risipea în beneficiul multor oameni. Se poate spune că era un perfecționist chiar şi în ceea ce priveşte petrecerile lui."

Clark susține că Freddie avea două feluri diferite de comportare — în public şi în particular. Pe scenă, Freddie se dăruia fără rezerve. Îi plăceau petrecerile, era un cunoscător în materie culinară şi vinuri, dar n-ar fi făcut niciodată nimic din ceea ce nu dorea să facă."

Tot Clark i-a făcut cunoştință lui Mercury cu *Sir* Laurence Olivier: "Lucram cu Olivier la *Time* şi venea să mănînce la mine. Într-o zi, asculta un album şi tocmai venea la rînd cîntecul lui Freddie. 'Iată un actor pentru tine', a spus imediat Olivier, fără să ştie că era vorba de Mercury. I-am povestit acest

lucru lui Freddie, şi lui nu-i venea să creadă că unul dintre cei mai mari actori din lume a spus aşa ceva despre el. Se bucura ca un copil. Curînd după aceea l-am sunat pe Larry, l-am întrebat dacă i-ar face plăcere să-l cunoască pe Freddie şi am aranjat un dineu pentru şase persoane. Freddie a ajuns la mine acasă înaintea lui Larry şi era puţin nervos. Dar cînd Larry a sosit, împreună cu *Lady* Olivier, ei s-au înţeles de îndată. Freddie avea un extraordinar simţ al umorului şi era un foarte bun interlocutor — ca şi Laurence Olivier — pur şi simplu ambii te făceau să rîzi. Freddie avea o educaţie foarte bună, după spusele aceluiaşi Clark, şi era foarte citit.

"Freddie era un mare inovator. Lui îi plăcea muzica de operă şi a fost realmente prima persoană care a dezvăluit maselor acest gen muzical. Freddie a fost întotdeauna foarte cutezător. A cînta *Barcelona* cu Monserrat Caballé a fost un act de mare curaj. Freddie era un perfecţionist în orice întreprindea şi făcea o mulţime de cercetări pentru orice nou proiect. Chiar şi înregistrările video le gîndea cu grijă şi mare minuţiozitate.

Mercury a făcut în întregime scenariul pentru înregistrarea video *I'am Going Slightly Mad.* Îmi amintesc că a răscolit o mulţime de cărţi pentru a-l reda pe Cecil Beaton în culorile cele mai fidele. Cînd te uiţi la înregistrările lui, îşi dai seama că ştia să descrie exact ceea ce spunea în versuri. Ştia perfect ce vrea, unde să cadă lumina. Făcea multe comperaje şi repeta mult înainte de a interpreta pentru înregistrare. Freddie n-a încetat niciodată să caute noi variante."

Fanii care l-au adorat pe Freddie au pierdut un adevărat gigant al rock-ului, dar Clark a pierdut mult mai mult — un mare prieten: "El era ca o pictură rară. Nu va exista niciodată un al doilea Freddie".

Mercury lăsa o impresie puternică asupra oricărei persoane cu care venea în contact, fie şi pentru scurtă vreme. O astfel de persoană, unul dintre cei mai vorbăreţi şi ambiţioşi proprietari de cluburi, a fost Peter Stringfellow, care ţinea topuri în programele de noapte atît în Ameria, cît şi în Anglia. Stringfellow avea 52 de ani şi fusese etichetat de cineva ca cel mai bătrîn swinger din oraş; văzuse trecînd prin cluburile lui o mulţime de celebrităţi, capete de afiş. Una dintre acestea a fost Freddie Mercury. Cîntăreţul a provocat un asemenea impact cînd a sosit la clubul London's Hippodrome, pe atunci proprietate lui Stringfellow, încît lumea s-a oprit din dans, uimită, după care toţi au izbucnit în ropote de aplauze. "Era noaptea noastră, a homosexualilor, şi se dusese vestea că avea să vină şi Mercury, îşi aminteşte Stringfellow. Era ca şi cum ne onorau regele şi regina Siamului, sau oricare altă înaltă personalitate din lume. Vestea s-a răspîndit ca fulgerul şi era electrizantă. Toată lumea se oprise din dans şi se înghesuia sub balcon, unde se auzise că urma să se arate Freddie. El a apărut într-adevăr, în toată splendoarea, îmbrăcat din cap pînă în picioare în saten alb, şi atunci au izbucnit noi ropote de aplauze.

Toată lumea ştia că se află în prezenţa unui star şi el ştia că ei ştiu... Se comporta ca un star, se simţea ca un star şi acest lucru respira din toată făptura sa. Şi-a făcut intrarea la London's Hippodrome Club ca pe scenă. Lipseau doar trompetele. Era teatru, teatru în toată puterea cuvîntului."

În 1972, cînd Stringfellow l-a întîlnit pe Mercury, a fost cu totul altă poveste. Mercury era pe atunci un cîntăreţ neexperimentat, iar numele lui nu era încă rostit cu subînţeles în cercurile homosexualilor. Dar ceva anume în legătură cu cîntăreţul i-a rămas lui Stringfellow în minte din ziua aceea: vanitatea lui. "Era abia un băieţel frumos, cu plete cîrlionţate, care m-a amuzat. Ne-am întîlnit la clubul meu 'Cinderella Rockefellers' şi i-am spus că mi-ar plăcea să mă fotografiez cu el. Aveam un aparat Polaroid şi i-am spus că o să ne distrăm foarte bine. 'Să imortalizăm momentul!'" Mercury se înfoia şi poza în timp ce Stringfellow lua cîteva instantanee. Dar de fiecare dată cînd "fotograful" îi arăta rezultatul, Freddie declara că imaginea este imperfectă şi, obraznic, îi cerea lui Stringfellow să facă o fotografie mai bună. "Se posta în faţa aparatului, dar de fiecare dată îi trebuia mult timp pînă să se decidă ce atitudine să adopte, spune Stringfellow. De fapt, cred că am consumat două filme pînă să se hotărască asupra uneia pe care puteam s-o păstrez pentru club. Putea fi o companie foarte agreabilă, dar îngrozitor de serios în legătură cu felul în care arăta.

După un dineu de gală într-unul din cele mai selecte restaurante din Londra, "Pontevecchio", urma adesea o scurtă plimbare pînă la Freddie acasă şi, după ce luase asupra lui toată nota de plată, insista ca toată compania să continue petrecerea la el acasă.

Odată întorşi la Logan Place, pe lîngă că ascultau discuri şi se uitau la video, el şi oaspeţii comentau şi argumentau pînă tîrziu în noapte despre cel mai bun cîntăreţ, cel mai fermecător interpret, după gustul fiecăruia. Dar Freddie şi prietenii lui nu discutau despre rivalii lui în domeniul rock-ului — Mike Jagger, David Bowie sau Elton John, ori despre tinerii pretendenţi la "coroana" lui de rege al rock-ului. Conversaţia se axa mai mult pe operă şi stelele baletului — subiect care devenise obsedant pentru Freddie. De-a lungul pereţilor splendidului living erau rafturi întregi de casete video cu spectacole de operă şi balet.

Unul dintre cei ce au participat la astfel de discuţii pînă tîrziu în noapte a fost şi balerinul Wayne Sleep, care îmi spunea: Freddie era absolut nebun după operă şi balet. Aşa l-am şi cunoscut. Era foarte serios interesat de subiect şi avea foarte multe cunoştinţe în domeniu. Putea vorbi ore în şir pe această temă. Avea în casa lui mii de casete video cu operă. Punea cîte o casetă, o priveam, apoi puteam discuta ceasuri la rînd despre cel mai bun cîntăreţ de operă sau cine era cel ce putea lua acutele mai bine decît un altul. Era tocmai felul în care îmi imaginam eu că se realizează o operă bufă, după cîteva pahare de vin roşu.

Freddie era un foarte bun cunoscător a tot ceea se lega de operă. Îi plăceau sopranele şi avea el însuşi o voce uimitoare. Ştia multe şi despre balet. Briony Brind a fost dansatorul lui favorit. Îi plăcea să se ducă la spectacolele de balet şi-şi petrecea mult timp acolo. Se ducea la orice spectacol. Una dintre preferinţele lui a fost *A Month In The Country,* care m-a impresionat şi pe mine. Apoi era Wayne Eagling cu care dansam eu însumi în *Lacul Lebedelor. Romeo şi Julieta* era şi acesta unul din baletele care-i plăceau foarte mult. Datorită pasiunii lui pentru balet şi ca urmare a vizitelor lui frecvente la operă, am ajuns să-l cunosc foarte bine."

Sleep crede că duetul lui Mercury cu Monserrat Caballé era doar începutul unui proiect uriaş, şi că el dorea să pătrundă cît mai mult în lumea operei şi baletului. "Moartea lui a fost o tragedie, pentru că era un om foarte prietenos, fermecător şi talentat. Cel mai mult regret faptul că Freddie abia apucase să spargă puţin gheaţa... A fost singurul cîntăreţ din lume care a făcut un duet cu una dintre cele mai mari cîntăreţe de operă ale vremii sale. Acest domeniu ar fi vrut el să-l dezvolte. A fost, sînt sigur, doar începutul unei noi dimensiuni. Mi-a spus foarte hotărît că acesta era domeniul în care voia să pătrundă.

De fapt, Freddie era deja angajat pe un asemenea drum. Noi am făcut un număr de spectacole cu Freddie şi am pus în scenă cîteva din cîntecele lui, folosind dansatori de balet clasic. Cred că, în cele din urmă, ar fi scris ceva pentru Opera House sau pentru Royal Ballet."

Din colaborarea lui Mercury cu Monserrat Caballé — care a demonstrat foarte clar orientarea lui către muzica rafinată de operă şi balet — a rezultat albumul de mare succes *Barcelona.* În octombrie 1988, albumul ocupa locul 25 în clasementele britanice, iar single-ul cu acelaşi nume escaladase Top Ten-ul încă din noiembrie 1987. Mercury scrisese cîntecul ca imn pentru Jocurile Olimpice din 1992, care aveau să se ţină la Barcelona, cînd celebra cîntăreaţă a avut ocazia să-l vadă într-un spectacol.

Pasiunea lui Mercury pentru operă era susţinută în bună măsură de admiraţia lui pentru Caballé, pe care a văzut-o prima oară într-un concert din 1983. Dar s-au întîlnit abia după ce Mercury declarase la televiziunea spaniolă că adoră stilul de interpretare al minunatei cîntăreţe. Ulterior, ea l-a căutat şi i-a sugerat să se întîlnească. "După ce Monserrat a văzut spectacolul, m-a căutat, îmi spunea Mercury. Nu-mi amintesc decît că m-a întrebat, nici una-nici două, dacă n-aş vrea să fac o înregistrare cu ea. Am fost mai mult decît copleşit. Deşi ador opera, nu m-am gîndit niciodată că aş putea cînta operă. Dar, după ce am întîlnit-o pe Monserrat, am învăţat foarte multe lucruri despre muzică şi am un mare respect pentru ea." Prima lor întîlnire a fost o încercare îngrozitoare pentru Mercury, siderat de ideea că sta de vorbă cu idolul său: "Prima oară cînd ne-am văzut, eram într-adevăr foarte nervos. Nu eram sigur că mă port cum trebuie, îndatoritoare, ea m-a ajutat chiar de la început să mă relaxez şi imediat m-am simşit mult mai bine". După alte cîteva întîlniri, Mercury a descoperit că aveau foarte multe în comun: "Am realizat ca amîndoi eram înzestraţi cu un dezvoltat simţ al umorului, ceea ce m-a fermecat şi m-a surprins, în acelaşi timp, pentru că, pînă atunci, aveam credinţa — greşită, fireşte — că marii cîntăreţi de operă sînt severi, distanţi, în general, de natură să te intimideze. Dar Monserrat era minunată. După ce i-am spus că îmi place cum cîntă şi că am toate albumele ei, mi-a mărturisit, la rîndu-i, că şi ea are albumele Queen în colecţia ei. S-a gîndit chiar că am să-i cer să cînte un rock, ceea ce a si încercat".

Visul de a înregistra un cîntec cu Caballé a devenit realitate şi l-a entuziasmat atît de mult pe Mercury, încît devenea din zi în zi mai nerăbdător. 'Totul a început cu un cîntec, dar, într-un fel, lucrurile s-au derulat ca un bulgăre de zăpadă ce se rostogoleşte. Următorul lucru pe care ştiam că-l vom face împreună era un album. La început, aşa cum mi-a mărturisit şi mie, Mercury găsea dificil să scrie muzică de operă: "A fost foarte greu la început, pentru că trebuia să scriu cîntece de o factură pe care nu o mai abordasem niciodată pînă atunci, şi mai ales trebuiau scrise în aşa fel încît să se potrivească cu vocile noastre. Poate părea ridicol să te gîndeşti la noi doi, împreună, cert este însă că între noi exista ceva care ţinea de domeniul muzicii şi care era atît de adevărat, încît nu conta cum arătăm sau din ce mediu provenim. Rezultatul final este dovada".

Insolitul duet pop şi-a făcut debutul în faţa a 6000 de fani, în exoticul bar de noapte Ku, din Ibiza (Spania), în mai 1087. De mai bine de cîţiva ani, Mercury era îndrăgostit de această insulă excentrică, mare amatoare de distracţii. Concertul "Ibiza '92" a fost proiectat să popularizeze calitatea de gazdă a Spaniei pentru Jocurile Olimpice din 1992, la Barcelona. Caballé şi Mercury, îmbrăcat în costum negru şi vestă argintie, au fost stelele concertului în care au cîntat *Barcelona,* acompaniaţi de optsprezece instrumentişti.

După spectacol, Mercury remarca: "A fost fantastic să cînt cu ea! N-am scris niciodată nimic pentru operă sau pentru o voce de operă. Acesta este, într-adevăr, un vis care a devenit realitate.

Chiar înainte de a urca pe scenă, nu mă puteam opri să nu mă întreb dacă toate astea mi se întîmplă mie. Şi, deşi ştiam că mi se oferă o mare şansă, aveam în acelaşi timp sentimentul fantastic că trebuie să mă grăbesc să mai fac şi alte lucruri de felul acesta."

În octombrie 1988, pe stadionul "Avigunda De Maria Cristina", într-o adevărată paradă a vedetelor, Mercury şi Caballé au interpretat *Barcelona,* oferit ca imn al J.0.92. Pînă la data Jocurilor, cîntecul a devenit un mare succes. Am fost unul dintre ziariştii care au zburat de la Londra la Madrid pentru a vedea spectacolul. Avea să fie ultima apariţie a lui Freddie Mercury în public.

Această paradă a vedetelor, care îi indusese şi pe Dionne Warwick, Earth Wind and Fire şi baletul Spandau, a fost filmată de televiziunile din întreaga lume; asistenţa a fost alcătuită din multe nume celebre, de mare rezonanţă, inclusiv casa regală. Printre cei 150000 de spectatori se numărau regele

Juan Carlos, regina Sofia şi prinţesa Cristina, care, după spectacol, s-au întreţinut cu Mercury.

Dar cei ce se aşteptaseră să audă vocea lui Mercury desfăşurîndu-şi toată gama de posibilităţi au fost dezamăgiţi. Mercury a fost nevoit să mimeze duetul cu Caballé din cauza necazurilor pe care le avea cu vocea. De-atunci au început să circule zvonurile în lumea muzicii uşoare cum că se întîmplă ceva cu extravagantul cîntăreţ. Cu puţin timp înainte, el trebuise să abandoneze planurile unei somptuoase petreceri ce urma să aibă loc, după spectacol, la Palacio del Perdrables. Unul din purtătorii de cuvînt ai cîntăreţului a pretextat atunci că aceasta era o măsură de securitate în favoarea reginei Elisabeth II, care avea să locuiască aici o săptămînă mai tîrziu.

În ciuda "interpretării" neobişnuite a lui Mercury, cu acest spectacol s-a încasat totuşi o mare sumă de bani, şi profiturile au fost vărsate la Crucea Roşie Internaţională, în beneficiul copiilor bolnavi din zonele aflate în război din întreaga lume. Mai tîrziu, dezamăgitul Mercury comenta: "Atmosfera a fost uimitoare. Numai vocea mea şi-a făcut de cap. Am avut dificultăţi chiar din momentul în care am început să repetăm, aşa că n-an vrut să risc să cînt *live".* Mai tîrziu avea să adauge: "Într-adevăr, n-am vrut să cînt *live,* pentru că am simţit că ar mai fi fost nevoie să repetăm, ceea n-a fost posibil, n-am mai avut timpul necesar. Cîntecele sînt un lucru complex şi greu de făcut".

Despre întîlnirea cu regele Spaniei, Juan Carlos, şi cu familia sa, Freddie a declarat: "Au fost nemaipomenit de amabili, în special regele, care m-a făcut să mă simt la largul meu în prezenţa lui. Mi-a spus că este încîntat că am scris un cîntec pentru Jocurile Olimpice '92 şi a adăugat că este sigur că va fi un mare succes."

Caballé are amintiri minunate despre timpul petrecut cu Mercury. Într-un interviu pe care mi l-a acordat prin telefon de-acasă, mi-a vorbit despre talentul, bunătatea şi generozitatea lui: "Obişnuia să-mi spună că vocea mea este ca un cristal şi-mi trimitea lădiţe cu şampanie 'Cristal', foarte scumpă, pentru a-mi dovedi că ceea ce spune este adevărat. Era foarte generos. Cred că a cheltuit o avere cu şampania pe care mi-a dăruit-o.

Eu i-am trimis, în schimb, unul din costumele mele de catifea cu aur, pe care mi-a promis că avea să-l expună în casa lui.

În timpul pe care l-am petrecut împreună a fost un gentleman desăvîrşit, întotdeauna foarte atent cu mine.

Între noi s-a legat o mare prietenie, întemeiată pe dragostea noastră comună pentru muzică.

Lui Freddie îi plăceau toate genurile muzicale, dar avea o pasiune deosebită pentru operă. Cred că-şi dorea să impulsioneze mai ales tineretul, să-i deschidă apetitul pentru muzica de operă; era capabil de aşa ceva, pentru că avea nenumăraţi fani pretutindeni.

Orele de înregistrare, şedinţele de studio erau foarte amuzante. Freddie se aşeza la pian, iar eu cîntam alături de el. Voiam să-l aud cîntînd arii de operă, pentru că avea o voce extraordinară, şi de multe ori am reuşit să-l determin să facă acest lucru."

Caballé îşi aminteşte că Mercury părea cam istovit în decursul ultimei lor şedinţe de înregistrare: "Freddie era puţin obosit, dar nu m-am gîndit la nimic rău. Şedinţele de înregistrare puteau fi uneori epuizante, în special cînd au un atît de puternic caracter creativ şi productiv". Cîntăreţul nu i-a mărturisit niciodată lui Caballé că e bolnav de SIDA, doar la una din ultimele lor convorbiri telefonice i-a mărturisit că nu va putea veni la Barcelona. "Freddie se gîndea că este prea departe pentru el să vină să mă vadă la Barcelona. Dar vorbind cu el la telefon, mi s-a părut că are o bună dispoziţie şi că e foarte vesel. N-am avut nici cea mai mică bănuială că era atît de bolnav".

Pasiunea lui Mercury pentru balet s-a manifestat de-a lungul întregii lui cariere, şi nu s-a rezumat doar la purtarea maioului de balet şi a pantofilor cu poante în diversele sale apariţii pe scenă. El credea că baletul, ca şi opera, ar putea crea, împreună cu rock-ul, o înlănţuire decisivă pentru a rupe închistatele bariere dintre genurile artistice, oferind astfel artei noi teritorii, la noi dimensiuni.

După ce s-a împrietenit cu mulţi dansatori din Royal Ballet Company, precum şi cu *Sir* Joseph Lockwood, fostul director al companiei, Mercury a cîntat şi a dansat împreună cu ei într-un balet, la un spectacol de binefacere. "Au repetat cu mine tot felul de mişcări şi de paşi de dans, îşi amintea el. Aşa că acum stăteam la bară, îndoindu-mi şi întinzîndu-mi picioarele, încercam să fac în cîteva zile ceea ce ei deprinseseră în ani de muncă. Şi, dă-mi voie să-ţi spun, a fost o crimă! La sfîrşitul repetiţiei aveam dureri peste tot, chiar şi în locurile pe care pînă atunci nu simţeam că le am."

Pe scenă, în timpul galei, marele moment al lui Mercury a fost acela cînd a executat săriturile şi piruetele care însoţeau interpretarea cîntecului *Bohemian Rhapsody:* "Am făcut o săritură grozavă, aruncîndu-mă în braţele dansatorilor, care m-au purtat de-a lungul scenei în timp ce eu cîntam. Încă nu-mi vine să cred că eu am făcut toate astea. A fost extraordinar de spectaculos şi a ridicat sala în picioare.

Nu eram eu chiar Barîşnikov, pe care îl ador, dar n-a fost nici prea rău pentru un debutant bătrîn ca mine".

Capitolul 10

JOCUL PUBLICITĂŢII

Public Relations şi Freddie

"Nu-mi plac dinţi mei, ieşiţi în afară. Dar, în rest, sînt perfect."

Cînd Freddie Mercury l-a întîlnit pentru prima oară pe Tony Brainsby, i-a spus în faţă, direct: "Vom fi cea mai mare formaţie din lumea rock-ului, şi tu poţi să ne ajuţi". După care, tînărul "slab ca o grisină", cu trăsături fine, sculpturale, şi-a ridicat braţele într-un gest teatral, mai potrivit unui actor din epoca victoriană, apoi le-a lăsat încet jos, lăsîndu-le să atîrne cu un uşor balans relaxat. După care, Mercury i-a întins mîna lui Brainsby, în semn de bun venit. Era o mînă lungă şi delicată, cu unghiile îngrijit manichiurate şi date cu pastă neagră, arătînd mai curînd ca o piesă japoneză frumos lăcuită decît ca o parte a unui corp omenesc.

Mercury, al cărui păr negru ca lignitul cădea pe umerii îmbrăcaţi cu o jachetă de un albastru închis, nu era încă nici starul de primă mărime al muzicii uşoare, acreditat de o serie de hituri, nici vreun nume de notorietate — formaţia lui nu editase încă un disc —, iar el şi Roger Taylor, se vedea cît de colo, se îmbrăcau de la un magazin de mîna a doua din Kensington Market. Asta nu-l împiedica să se împăuneze mai ceva decît cel mai îndreptăţit monarh al rock-ului. Această primă întîlnire l-a convins pe Brainsby că are dinaintea lui un interpret care, într-o bună zi, avea să fie cu adevărat faimos.

Brainsby era pe-atunci în plină ascensiune şi avea să devină unul dintre cei mai mari agenţi de publicitate din Marea Britanie. El mi-a spus: "Freddie era un star înnăscut. De cum a intrat în biroul meu, am ştiut că îl aşteaptă o carieră glorioasă. Nu se întîmplă des să ai sentimentul acesta, dar cu el l-am avut. Era foarte încrezător în destinul formaţiei Queen şi în muzica lor. Ştia exact ce voia să facă împreună cu ceilalţi — nu numai în ceea ce priveşte tonalitatea, ci şi în ceea ce priveşte muzica în general.

Cum spuneam, eu am înţeles atunci că mi-a fost dat să întîlnesc un element de excepţie şi că formaţia asta avea să fie una de succes. Freddie avea datele unei persoane ieşite din comun. Era deja şocant cu unghiile lui date cu negru şi hainele extravagante. Era, de asemenea, cam boem şi, la vremea aceea, asta reprezenta chiar un risc, mai ales pentru că nu avea încă un nume care să justifice un asemenea comportament şi astfel de maniere pretenţioase".

Bărbatul volubil, obişnuit cu limbajul publicitar, s-a decis să se ducă să-i vadă pe Mercury şi formaţia lui la lucru, într-unul din primele spectacole de la South Kensington's Imperial College, unde Brian May era încă student. Cu prilejul acela, Brainsby a devenit un fan al formaţiei şi, mai tîrziu, îşi amintea: "A fost una dintre reuşitele lor. Nu aveau scenă, erau înconjuraţi de sute de oameni, dar au dat un spectacol grozav. Freddie făcea toţi banii. Literalmente, nu-şi puteai lua ochii de la el. Încă de pe atunci ştia să ţină publicul în mînă şi să-l încînte".

Brainsby s-a dus la mai multe spectacole. "Ceva ce n-am reuşit să înţeleg niciodată, spunea el, era acea precizie cu care, încă de la începuturile carierei lor, membrii formaţiei făceau exact ce trebuie pentru a atrage mulţimile, şi nu se poate spune că printre auditori erau doar adolescenţi. Aş putea jura că printre ei se aflau şi părinţi şi bunici. Mi se părea aproape de neconceput faptul că reuşiseră să aibă o asemenea audienţă încă de la început, cînd nu erau decît un modest grup de heavy metal. Era un adevărat mister capacitatea de care dădeau dovadă de a captiva categorii atît de diferite de fani."

Brainsby a găsit că se putea lucra destul de uşor cu formaţia, pentru că toţi patru erau foarte ambiţioşi, aveau multă imaginaţie şi o hotărîre de neclintit în ceea ce priveşte drumul pe care îl vor urma şi care trebuia să ducă, negreşit, la succes. "De exemplu, şedinţele foto, care par un coşmar pentru unele formaţii ce sînt mai puţin încrezătoare în legătură cu aspectul lor fizic sau nehotărîte asupra felului în care ar vrea să fie portretizaţi membrii grupului —, cu cei de la Queen erau relativ uşoare.

S-au descurcat cu aceeaşi abilitate şi în ceea ce priveşte interviurile, iar replicile lui Freddie erau cele mai strălucite, cu mult deasupra unui nivel mediu de inteligenţă."

Dar Mercury, deşi spiritual şi incitant în interviuri, nu le-a acordat de prea multe ori. "El a înţeles jocul popularităţii. Nu a vrut niciodată să cadă în capcana excesului de popularizare. De asemenea, n-a vrut să atragă prea mult atenţia în dauna celorlalţi membri ai grupului. Era hotărît să se asigure că formaţia înseamnă toşi cei patru, şi nu doar Freddie Mercury plus trei muzicieni. Şi a reuşit în sensul ăsta. Ar fi putut foarte uşor să adopte formula 'Freddie şi ceilalţi', dar nu s-a întîmplat aşa. Queen a fost totdeauna privită ca o formaţie compactă."

Unele subiecte nu făceau parte din temele acceptate la interviuri, dar, cu diferite ocazii, Freddie le-a adus totuşi în discuţie de-a lungul timpului: unul era cel referitor la copilăria lui, iar altul homosexualitatea. "Nu vorbea despre copilăria lui. Acesta era un secret păzit cu străşnicie. Cred că intuia că fanii rock-ului ar fi acceptat greu ideea unui star de origine persană, născut pe o insulă africană — Zanzibar. Nu exista precedent în acest sens. Nu-mi amintesc să-l fi auzit vorbind despre faptul că este pederast, ceea ce nu-l împiedica însă să aibă o comportare ultra-imorală. În orice clipă, fiecare gest era incitant, şi fiecare propoziţie se termina cu un 'scumpule' sau un 'dragă'."

Unul din aspectele care l-au fascinat pe Brainsby în legătură cu persoana lui Mercury a fost "clasa" acestuia: "Nu era niciodată vulgar, dar îi plăcea să aibă tot ce-i mai bun. Odată, la sfîrşitul unui turneu în America, un taxi ordinar venise să-l ia pe Mercury de la hotel şi să-l ducă la aeroport.

Freddie avea stilul lui de a călători, în sensul că nu folosea decît limuzine; dar cum limuzinele erau o raritate în partea aceea a Americii, el a refuzat să părăsească hotelul pînă cînd nu s-a găsit una. Şi cînd problema s-a rezolvat, Freddie a ajuns la aeroport în maniera proprie stilului lui de viaţă."

Brainsby a luat parte şi a contribuit la organizarea cîtorva dintre petrecerile date de Queen, care deveniseră pentru ei un mod de viaţă. "Una dintre cele mai reuşite a avut loc la New Orleans, la 'Halloween Night'. Am închiriat tot hotelul şi l-am transformat într-o mlaştină, cu copaci, tîrîtoare şi ceaţă, produsă de o maşină specială. A fost o petrecere pe cinste. Am avut şi dansatoare de striptease, şi pitici, dar una dintre cele mai valoroase achiziţii cu prilejul acela a fost o fotografie a lui Freddie semnînd un autograf pe fundul unei dansatoare de striptease. Mulţi invitaţi au fost foarte încîntaţi deoarece, pentru noapte, aveam o cameră specială cu cîteva tinere care se puteau ocupa de dorinţele trupeşti ale oaspeţilor.

O altă orgie a avut loc la Stadionul Wembley, unde peste 50 de manechine, aproape goale, au pedalat pe pista stadionului pentru a face publicitate discului dublu al formaţiei Queen cu *Fat Bottomed Girls* şi *Bicycle Race,* care au fost lansate în 1978. "Nu era chiar o petrecere oficială, cît mai curînd un cadru pentru înregistrarea video, spune Brainsby. Am adunat aproape 50 de tinere pe care le-am pus să meargă pe biciclete de jur împrejurul arenei. A fost un succes uriaş."

Mercury era foarte cheltuitor încă de la începutul carierei. Potrivit spuselor lui Brainsby: "Putea cheltui o avere pe camioane întregi cu antichităţi din import, chiar de pe vremea cînd nu avea cine ştie ce în contul din bancă. Freddie Mercury cheltuia banii cum ne trece nouă apa printre degete. Avea un neîntrecut simţ al calităţii — tot ceea ce cumpăra era de bun gust şi foarte scump. Era foarte generos, cu toate că mie nu mi-a dat niciodată nimic, dar ăsta nu-i un motiv să spun că n-ar fi fost. Noi n-am avut nimic de împărţit, nicicînd, nici măcar vreo poveste de dragoste".

În perioada în care au lucrat împreună, Mercury şi Brainsby au avut un singur conflict, şi acesta din cauza lui McCartney, un alt client al agentului de publicitate. "A fost singura problemă pe care am avut-o, îşi aminteşte Brainsby. Paul McCartney şi Queen plecau în turneu, la un moment dat, în acelaşi timp şi eu m-am decis să merg cu McCartney. Pentru asta am intrat în conflict cu Freddie, care voia ca eu să însoţesc formaţia lor şi să mă ocup numai de ei. Turneul acela a fost un infern. A trebuit să bîntui prin toată ţara, de colo-colo, să alerg la spectacolele lui McCartney, apoi să mă arunc în maşină şi să alerg la concertul lui Queen."

Cînd membrii formaţiei au realizat *Bohemian Rhapsody,* Brainsby a fost unul dintre cei care au considerat că făceau o mare greşeală: "Cînd am auzit-o pentru prima oară, deşi era foarte bună, am socotit că era inadmisibil de lungă. A pleca cu ea la drum aşa cum se prezenta însemna să acontăm un eşec. Dar Freddie ne-a dovedit tuturor că nu aveam dreptate. El era într-adevăr plin de talent."

Un alt agent de publicitate britanic care a jucat un rol important în menţinerea formaţiei Queen în linia întîi a fost Phil Symes. El a lucrat cu cele mai mari nume din industria spectacolului, cum a fost Diana Ross. Cu formaţia Queen a colaborat timp de opt ani, începînd din 1976, cînd a avut loc concertul în aer liber din Hyde Park, în luna septembrie.

"Freddie avea un aplomb nemaipomenit, dar în acelaşi timp era incredibil de timid, mărturisea Symes. În public, era sclipitor. Îi plăcea să dea petreceri — petreceri ofensatoare din punct de vedere moral. Atmosfera era întotdeauna electrizantă, şi Freddie se simţea bine să fie în centrul atenţiei. În timp ce alte celebrităţi, cînd dau o petrecere, se ţin cît mai la o parte, Freddie se comporta exact invers. Lui îi plăcea să se afle în prim-plan, să se distreze şi să se asigure că toată lumea petrece la fel. Veselia oamenilor îi procura o mare mulţumire.

Dar mai presus de toate, era extrem de generos. Cînd şi-a invitat prietenii la petrecerea de la München, aceea la care toţi invitaţii trebuiau să vină costumaţi, le-a plătit biletele de avion şi camerele la hotel. Le-a servit o cacialma pe cinste, pentru că în timp ce toţi prietenii se deghizaseră în haine femeieşti, Freddie a apărut într-un costum bărbătesc. Mi-a plăcut petrecerea de la München. Ne-am distrat grozav. Managerul formaţiei, Jim Beach, se costumase în chip de Carmen Miranda. Se aflau acolo o mulţime de 'foşti', printre care Steve Strange şi John Reid. Freddie avea obiceiul să semnaleze o invitaţie pentru o noapte trimiţînd persoanelor vizate propriile fotografii, cu un scurt mesaj scris pe verso. Au fost unele 'invitaţii' bizare la petrecerea aceea.

Dar după ce se distra în felul lui la petrecerile acelea, Freddie revenea la viaţa lui personală, unde era extrem de liniştit şi rezervat. Şi această atitudine este ceva ce mulţi oameni nu au înţeles niciodată, probabil din cauza imaginii lui publice, destul de bătătoare la ochi.

Era foarte rezervat în compania străinilor. Trebuia să cunoască bine pe cineva înainte de a fi capabil să discute cu respectivul. Dar odată cunoscut, era un prieten de nădejde. Avea un cerc de oameni foarte apropiaţi în jurul lui, şi aceia erau cei pe care îi chema la acasă. Preţuia foarte mult loialitatea. Dar dacă cineva care fusese primit în cercul său vindea informaţii despre propria-i persoană, se simţea ofensat. Socotea că dacă te-a primit în viaţa lui, îi datorai o discreţie absolută.

Nu toate petrecerile lui Freddie aveau caracterul acela de orgie despre care se povesteşte cu precădere. "Unele, bineînţeles, erau deocheate, dar erau şi unele plăcute şi discrete, spune Symes. Îl frecventau o mulţime de oameni din lumea artelor, literaturii, modei, şi aveau loc conversaţii remarcabile. Era foarte mîndru de locuinţa lui şi una din marile lui satisfacţii era să-şi plimbe oaspeţii prin casă pentru a le-o arăta."

Ca şi Brainsby, Symes spune că lui Mercury nu-i plăcea să dea interviuri: "De fapt, el socotea că se exprimă suficient prin muzică, şi-şi apăra cu dîrzenie viaţa intimă. Iar cînd dădea interviuri,

redevenea actor — putea fi nostim, istericos, ostentativ, numai ca să rămînă în prim-plan. Îi plăcea să fie showman şi, la drept vorbind, a fost probabil cel mai mare showman pe care l-am avut în rock. Era, cum s-ar spune, foarte pe fază. Ştia cînd anume să spună ceva, cum şi ce anume să spună. Orice, inclusiv editările de discuri, era plănuit pînă în cele mai mici detalii."

Această adevărată măiestrie în a planifica totul, credința în muzica formației Queen şi ambiția arzătoare l-au propulsat pe Mercury în top. "Am fost cu ei în America de Sud, unde erau aşteptați cu nerăbdare, fiind primul turneu al unei formații străine de rock în această zonă a lumii, spune Symes. Şi asta pentru că lui Freddie îi plăcea să facă totul în premieră, să nu fie niciodată al doilea. Trebuia să fie totdeauna cîştigător."

Deşi Tony Brainsby era agentul de publicitate al formației, unul din asistenții lui, Chris Poole, era cel care venea mai des în contact cu membrii grupului. El călătorea cu ei în turneu, asigurîndu-se că numele lor se află în atenția tuturor jurnaliştilor din întreaga Anglie.

Astăzi, Poole este unul dintre cei mai încîntători agenți de publicitate din Anglia şi are propria sa firmă de Public Relations, împreună cu un alt om de presă, Alan Edwards. Cei doi au avut în "grija" lor un mare număr de nume celebre, inclusiv David Bowie şi Prince. Poole îşi aminteşte: "Freddie era şocant încă din primele zile ale carierei sale, deşi nu chiar atît pe cît avea să devină mai tîrziu. Obişnuia să poarte jachete scurte de blană, unghii negre, lăcuite, şi era încîntat să scandalizeze lumea. Dar el era incitant şi fără să se poarte ca un pederast. Queen şi-a început cariera cam pe vremea cînd, la Londra, începea să fie acceptată homosexualitatea. Mai înainte, toată lumea care se preta la asemenea practici se ascundea cu mare grijă".

Cînd Poole a lucrat prima oară cu Queen, Mercury avea, împreună cu Roger Taylor, un magazin de confecții în Kensington Market. La vremea aceea, adică la sfîrşitul anilor '60, Ken Market, după cum se ştie, era cunoscut ca locul de întîlnire al hippy-lor, care atrăgea o întreagă lume de vînzători ambulanți, gură-cască, turişti, staruri de rock, scotocind care mai de care prin feluritele mărfuri expuse, inclusiv haine la mîna a doua. Atraşi de stilul boem al celor care frecventau aceste locuri, dar şi de şansa unui cîştig uşor, Mercury şi Taylor s-au decis ca, în timpul lor liber, să conducă magazinul. Plăteau 10 lire pe săptămînă pentru prăvălie şi intenționau să achiziționeze haine vechi pe care, recondiționîndu-le, să le revîndă ca noi. Treaba lui Taylor era să bată magazinele de vechituri, în căutare de marfă. Uneori făceau afaceri bune; de exemplu, Taylor a cumpărat odată o sută de pardesie cu 50 de şilingi bucata, pe care le-au vîndut apoi chiar cu 4 lire bucata. Legenda spune că, din greşeală, ar fi vîndut şi pardesiul lui Mercury.

Un fost prieten de la colegiu, Tim Staffell, îşi amintea că Mercury se stilase mult după ce începuse să lucreze în magazin, înlocuind jeans-ii şi tricoul alb cu haine din saten negru, şi cum a ținut dugheana închisă la moartea lui Hendrix, ca semn de respect pentru idolul său. După 18 luni, cînd cei doi s-au hotărît să se ocupe exclusiv de muzică, prăvălioara a fost închisă pentru totdeauna. Poole n-a fost surprins: "M-am dus la magazin de cîteva ori şi, deşi le mergea foarte bine, ei n-au făcut prea mulți bani. Întotdeauna erau strîmtorați. Vindeau genul de haine pe care obişnuiau să-l poarte ei înşişi — cele mai multe din saten şi catifea".

Cînd Queen a început să plece în turnee, pe Mercury l-a însoțit mereu iubita lui Mary Austin, care i-a rămas una dintre cele mai apropiate prietene toată viața lui. "Cred că erau foarte ataşați unul de altul, spune Poole. Ea credea nețărmurit în prietenul ei şi, probabil, la vremea aceea, el nu era încă totalmente homosexual. Am intuit încă de la început că formația Queen avea să devină vedetă. Nu numai Freddie era hărăzit succesului, ci ei toți. Toată lumea se uita cu precădere la Freddie, dar toți membrii formației erau sclipitoari şi ambițioşi şi aveau un 'ce' numai al lor. Îți dădeai repede seama că se îndreaptă spre vîrf."

Formația s-a împărțit, de la sine, în două tabere. De o parte — Freddie şi Roger; de cealaltă — Brian şi John. Deşi Roger nu era pederast, el se înțelegea foarte bine cu Freddie. Ei erau cei ce se aşezau întotdeauna la coada avionului, acolo unde se petreceau tot soiul de treburi nu tocmai curate, în timp ce Brian şi John stăteau în partea din față.

"Am petrecut foarte bine cu ei, dar nu era un grup cu care să te descurci uşor. La primul turneu pe care l-am făcut cu ei, cînd susțineau *Mott The Hoople,* s-au supărat că nu aveau o presă corespunzător aşteptării lor. Erau încă o formație ca oricare alta, dar aveau deja mentalitatea marilor vedete."

Poole s-a despărțit de Queen în momentul în care a renunțat la agenția de publicitate pentru a lucra ca jurnalist la gazeta specializată în muzică pop — "Record Mirror". Membrii formației n-au mai vorbit cu el vreme de opt ani, ca urmare a unei cronici proaste pe care le-a făcut-o la cel de-al doilea album al lor. "Nu mi-a plăcut, i-am ars şi asta nu mi-au iertat-o niciodată, spunea el. Nu mi-au mai vorbit opt ani de zile şi abia în ultimii şase m-au iertat şi mi-au vorbit din nou."

Poole l-a văzut ultima dată pe Mercury la o petrecere în elegantul club "Groucho" din Londra, dată pentru a sărbători premiul ce fusese acordat formației Queen — "BRIT Lifetime Achievement Award". "Freddie nu arăta încă foarte rău atunci, dar, evident, nu se simțea bine."

La peste 12000 de metri altitudine, Bryn Bridenthal şi Freddie Mercury se rostogoleau într-un pat mare, chicotind ca nişte şcolari, pe cînd "Lisa Marie" îşi continua ruta spre America. "Lisa Marie" era fostul avion personal al lui Elvis Presley, dotat cu un pat în cabina din spate. Evident, formația considerase că ceea ce fusese bun pentru "Rege" era la fel de bun pentru "Regină", şi a închiriat avionul pe durata unuia din turneele lor de succes din America. Chiar la mii de metri altitudine,

distracția nu înceta pentru Mercury, care nu socotea că există un timp şi un loc anume pentru ceva; pentru el, păcatul capital al vieții lui putea fi acela de a deveni el însuşi plicticos sau de a se plictisi.

"Pur şi simplu m-a înşfăcat, învinețindu-mă, m-a aruncat în pat şi a sărit peste mine; am început atunci să ne rostogolim, rîzînd ca nebunii, îşi aminteşte Bridenthal. Mă simțeam de parcă aveam din nou doisprezece ani şi mă aflam pe o cîmpie însorită. Ăsta este efectul pe care-l avea Mercury asupra ta. Te putea face să te bucuri de viață ca un copil, fără nici un motiv şi fără nici un interes." Bridenthal îmi vorbea în biroul ei spațios din Los Angeles, de unde conducea o agenție independentă de publicitate, finanțată inițial de Queen. De ani de zile, ea era agentul american de publicitate al formației, călătorind cu ei în toată lumea şi bucurîndu-se de stilul lor ireal de viață. Vioaia agentă PR — care acum lucrează cu interpreți de top ca Guns N' Roses — i-a întîlnit pentru prima oară pe cei patru în 1977, pe cînd era şefă de publicitate la "Elektra", compania americană care gira formația Queen la vremea aceea.

"Atunci, mulți dintre cei de la compania de înregistrare, personal, nu erau foarte ataşați de formație, dar eu chiar m-am îndrăgostit de ei, spunea ea. Circulau fel de fel de poveşti în legătură cu faptul că ar fi imposibil s-o scoți la capăt cu Freddie, însă eu n-am avut niciodată prilejul să constat aşa ceva. Pentru mine, el a fost minunat încă de la început. Sumedenie de camarazi din compania de înregistrare nu mă înțelegeau. Mă tachinau întruna în legătură cu faptul că-mi petreceam mult timp cu cei din formație, socotindu-i absolut imposibili, dar mie nu-mi păreau niciodată aşa. Îmi plăcea pur şi simplu să fiu cu ei. Şi, cinstind vorbind, mulți dintre cei din companie erau atît de conservatori, banali şi plicticoşi, iar dacă Freddie era intolerant cu ei, asta era tocmai pentru că el nu suporta să piardă timpul. Viața avea un preț prea mare pentru el.

Freddie nu suferea cu nici un chip proştii, pentru că socotea că un prost e plicticos şi el detesta să fie plictisit. Mi-a spus odată că cel mai mare păcat din lume e să fii plictisitor. Cînd privesc acum înapoi, la lunile acelea de început, un lucru mi se pare într-adevăr remarcabil, şi anume modul în care m-a acceptat toată formația. Începusem prin a le fi complet străină şi foarte curînd m-am apropiat de ei ca şi cum ne cunoşteam de cînd lumea. Nu poți fi niciodată sigur de ce un asemenea lucru se petrece la un moment dat, dar eu cred că ei au simțit că-mi erau foarte dragi şi au dorit să-mi răspundă cît de repede cu aceeaşi monedă."

Mercury avea un caracter complex, care îi putea deconcerta chiar şi pe cei din imediata lui apropiere. Putea fi de-a dreptul deşănțat într-un spectacol, pentru ca imediat după aceea să fie rezervat, tăcut, retras. Dacă muzica formației Queen era greu de etichetat şi clasificat, asta se explica, în primul rînd, prin aceea că aşa era omul care o cînta. Bridenthal, care avea să-l cunoască la fel de bine ca mulți alții, spune: "El era ca un diamant, pentru că avea atît de multe fațete, şi toate acestea reflectau personalitatea lui şi fiecare dintre ele contribuiau la strălucirea personajului. În afara scenei se putea purta tot atît de scandalos ca şi pe scenă, dar putea fi, tot atît de bine, rezervat şi liniştit. Acestea erau două aspecte importante ale personalității lui. La început am crezut că perioadele de linişte corespundeau unui soi de reîncărcare a bateriilor, dar abia acum realizez că, de fapt, totul era mult mai complicat. El era şi puternic, şi vulnerabil. Avea un caracter foarte complicat.

Uneori, cînd ne hotăram să mergem cu toții la masă, el domina în întregime atmosfera din restaurant, spunînd cele mai hazlii nimicuri şi povestind întîmplări nemaipomenite. Altă dată, putea sta liniştit într-o cameră şi nimeni nu-l remarca. Variațiile de comportament erau într-adevăr uimitoare."

Mercury mai avea un talent deosebit: deşi era foarte inteligent, concepția despre viață nu-l stînjenea defel să se bucure de ea în cel mai înalt grad. "Îmi vorbea despre viață şi despre sensul ei, spune Bridenthal. Uneori ne petreceam toată noaptea stînd la taclale şi Freddie era extrem de interesant şi fascinant. Dar tot atît de bine putea fi fi clevetitor şi uşuratic. Întotdeauna era însă foarte antrenant, deşi adesea obositor. Cîteodată, după ce stăteam treji toată noaptea, eram atît de obosită încît mă tîram în patru labe afară din camera lui.

Unul dintre lucrurile care-mi plăceau realmente la Freddie şi care ținea evident de deşteptăciunea lui era faptul că nu i-a plăcut niciodată să pescuiască în ape tulburi, cum se întîmplă adesea celor ce devin vedete. Nu era genul de om care să se ducă în anumite locuri, la anumite ore, ca să se facă văzut în compania anumitor persoane. N-a fost niciodată interesat de astfel de lucruri şi tocmai asta-i dovada despre neta lui superioritate calitativă.

Era mulțumit cu sine şi se simțea realizat. Din cauza asta nici nu făcea mare caz de celebritatea lui. Mulți artişti se agață de imaginea lor publica şi fac aceasta pentru că se simt goi pe dinăuntru; ei cred că succesul poate suplini totul, ceea ce ştim bine că nu este posibil. Totdeauna am avut sentimentul că Freddie avea propria personalite, propria identitate."

Bridenthal i-a cunoscut atît de bine pe Freddie şi pe ceilalți trei membri ai formației pentru că a petrecut multe săptămîni pe drumuri cu ei, seară de seară în restaurante şi baruri, ba i-a însoțit şi în lungile traversări peste ocean. "Într-o zi, eram în cabină şi băieți au început să-şi schimbe hainele. Atunci mi-am dat seama că se simțeau la largul lor în prezența mea."

Bridenthal a însoțit formația în turneul lor deschizător de drumuri din America de Sud, turneu care a început în februarie 1981. "A fost excursia vieții mele, îşi aminteşte ea, chiar dacă uneori lucrurile erau ceva mai complicate. De pildă, cînd am ajuns în Venezuela, tocmai murise preşedintele țării şi în aer plutea un sentiment de teamă. Fuseseră atîtea răzmerițe şi revoluții în țară că, pentru moment, ne-am întrebat dacă n-ar fi cazul să plecăm de-acolo."

Deşi circulau numeroase poveşti despre dezmățul lui Mercury — în special în America —, Bridenthal crede că el era mai curînd un romantic, nimic altceva. "Era un romantic pătimaş. Îi plăcea să fie îndrăgostit. Dar el era dintre cei ce dăruiesc, şi dacă eşti dintre aceia, cel mai bun lucru ce şi se poate întîmpla este să găseşti pe cineva să-şi dăruiască în schimb dragoste. Freddie avea o fire pătimaşă. Dar şi o minte brici, şi acesta a fost unul din factorii care au contribuit la propulsarea formației pe culmile gloriei. Nici lui, nici celorlalți membri ai formației nu le surîdea ideea de a cînta în cîrciumi şi baruri şi să aibă bătăi de cap pe drumul lor de-a lungul şi de-a latul țării. Aveau un plan al spectacolului, o perspectivă mai cuprinzătoare, şi asta puneau în practică. Nu construiau lucrurile de la an la an. Ar fi fost prea plicticos pentru ei.

Una dintre cele mai complexe trăsături ale lui Mercury era aceea că, deşi era incredibil de deschis cu prietenii, nu tot aşa se purta cu ocazia interviurilor. Lui Bridenthal i-a trebuit multă vreme spre a-l face pe Mercury să stea de vorbă cu presa de toate felurile, care o asalta întruna pentru a le organiza un interviu cu şeful formației: "Freddie a dat rareori vreun interviu aici. La început, a acceptat unul sau două pe an, dar apoi a renunțat. Am încercat mereu să obțin mai multe, dar n-a fost posibil. Freddie detesta interviurile şi îmi închipui că-i displăceau pentru că se simțea, într-un fel, adus la un numitor comun. Nu era nimic incitant în chestia asta, nici interesant şi îi displăcea profund ideea de a sta de vorbă cu cineva care încearcă să surprindă esențialul ființei sale în douăzeci de minute."

Una dintre persoanele care l-au determinat pe Mercury să dea interviuri a fost Peter Prenter, fostul lui manager personal şi cîndva iubit, cel care a murit de SIDA cu cîteva luni înaintea cîntărețului. Prenter a fost unul din puținii care l-au "trădat" pe Mercury cînd a vîndut povestea vieții şi timpului petrecut cu Freddie unui ziar de scandal din Anglia; a povestit toate ticăloşiile lor, toate scenele de desfrîu, cu referiri la frenetica promiscuitate a vedetei şi despre obişnuința lui cu drogurile. 'Trebuie să spun că Paul m-a ajutat să pregătesc interviurile pe care le-a dat Freddie, spune Bridenthal. Cînd a plecat el, eu n-am mai fost în stare să obțin interviuri cu Freddie. Dar am să mă întreb întotdeauna de ce a vîndut povestea aceea. Era un lucru atît de josnic! Am fost foarte surprinsă. Freddie a fost atît de bun cu cei din jurul său, atît de generos şi de atent, încît trebuia să fii cel mai mare ticălos să te ridici împotriva lui şi să nu fi recunoscător că ai avut privilegiul de a-i fi apropiat. Încă din America am avut sentimentul că-i va periclita cariera pentru că era foarte brutal şi se purta extrem de urît cu oamenii. Aşa încît, atunci cînd s-au despărțit, am fost convinsă că e mai bine şi mai sănătos şi pentru grup, şi pentru cariera lor în America."

Bridenthal a fost una dintre persoanele care au beneficiat de legendara generozitate a lui Mercury. Cei patru de la Queen au fost aceia care i-au dat agentei de publicitate banii necesari pentru a începe să lucreze pe cont propriu: "Ei au părăsit 'Elektra', tot aşa am făcut şi eu şi într-o zi m-am hotărît să-mi deschid propria companie. La scurtă vreme după ce am închiriat un apartament aici, în Los Angeles, am primit un telefon de la biroul formației Queen prin care mi se comunica cum că îmi propun să mă angajeze ca reprezentantul lor independent PR. Ei au vrut să-mi finanțeze această companie, şi managerul lor, Jim Beach, mi-a relatat că fusese una din rarele ocazii în care toți membrii formației au fost imediat şi întru totul de acord. Asta m-a făcut cu adevărat fericită.

Au fost foarte generoşi cu mine. Ca independentă, ei voiau să mă plătească totdeauna în avans, şi de fiecare dată îmi trimiteau un extra-cec, aşa că n-am fost niciodată stresată din cauza banilor."

Bridenthal şi-a dat seama că Mercury este bolnav cu cîțiva ani înainte. Deşi nu erau decît zvonuri despre boala lui, ele au făcut înconjurul Londrei, iar ecoul lor a trecut oceanul, ajungînd şi în lumea rock-ului de la Los Angeles. "Cred că am ştiut ce se întîmplase cu el, mi-a spus Bridenthal. Am petrecut o vreme cu Brian, pentru că el, spre deosebire de ceilalți membri ai formației, îşi acorda mai mult timp liber. De cîte ori îl întrebam despre Freddie, îmi răspundea că are probleme cu rinichii. Dar Brian era un băiat sensibil şi mințea prost, aşa că am ştiut că era mai mult decît o problemă de rinichi. Dar dacă aşa simțea el că trebuie să facă, să nu-mi spună exact despre ce este vorba, am socotit că este dreptul lui. Mă gîndeam că nu are nici un sens să-l fac să se simtă prost dacă nu voia să discutăm despre această problemă."

Bridenthal a făcut apoi o pauză, învăluită parcă în aburul amintirilor legate de clipele petrecute cu Freddie: "Ori de cîte ori ne revedeam după un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, mă săruta îndelung, mă potopea cu vorbe drăgăstoase, într-un cuvînt, mă făcea să mă simt ca o regină. Freddie se pricepea să-mi dea sentimentul că sînt persoana cea mai de seamă din univers. A face publicitate este o treabă importantă în lumea rock-ului, cu toate acestea, rar te simți apreciat. Iar Freddie m-a făcut să am sentimentul că sînt apreciată mai mult decît oricine dintre cei cu care am lucrat în întreaga mea viasă. Ăsta era inegalabilul lui farmec.

Era atît de încîntător şi de amabil, cu totul altfel decît te-ai fi aşteptat de la o personalitate de talia lui. Da, avea, bineînțeles, temperament. Şi care mare vedetă nu are? Dar nu a fost niciodată nerespectuos cu mine. Amintirile legate de el îmi aduc o imensă căldură în suflet. A avut un mare talent, incontestabil, dar, mai mult decît atît, a ştiut să se bucure de viață, a ştiut să se distreze. Moartea lui a lăsat lumea mult mai săracă, mai singură.".

Capitolul 11
INNUENDO

Zvonurile despre SIDA.
Adevăr şi binefaceri

"Nu mă aştept să ajung la bătrîneţe. Mi-e totuna ce va mai fi. Ar fi plicticos să trăiesc pînă la şaptezeci de ani."

Cînd într-o zi friguroasă de februarie, la 10 dimineaţa, Freddie Mercury a păşit pragul studiourilor de televiziune de la Wembley pentru a începe lucrul la o înregistrare video pentru noul single al formaţiei, *I'm Going Slightly Mad,* micul grup al celor angajaţi să lucreze la filmul de popularizare a încremenit. Cîntăreţul, bărbatul solid şi musculos de altădată, era acum doar o palidă umbră a celui ce fusese. Hainele atîrnau pe el, iar faţa suptă, acoperită de pete, avea o culoare cenuşie, bolnăvicioasă.

Mercury mai avea de trăit, de fapt, numai nouă luni. Directorul avertizase personalul şi tehnicienii că el oboseşte foarte uşor şi că trebuiau să se aştepte la tot felul de amînări şi reveniri, dar nu s-a pomenit niciodată de SIDA. Oamenilor care trăgeau ultimul video pe care avea să-l facă Mercury li s-a spus, în schimb, că are o problemă la genunchi şi că trebuie să aibă răbdare.

Chiar Mercury se exprimase către cineva din echipă: "Genunchiul mă necăjeşte grozav, ceea ce înseamnă că trebuie să mă odihnesc din cînd în cînd". În cabina lui, păzită de doi oameni din serviciul de securitate al studioului, fusese instalată o canapea pe care firavul cîntăreţ se putea odihni.

Desigur, chiar dacă nu s-a pomenit de SIDA, şi nici starea precară a sănătăţii lui Mercury nu a fost menţionată cu voce tare în timpul celor trei zile istovitoare de filmare, o parte din personal ştia că oboseala lui nu avea nimic de-a face cu genunchiul. Unul dintre ei mi-a spus chiar, mai tîrziu: "Am pierdut cîţiva prieteni apropiaţi bolnavi de SIDA, şi Freddie arăta ca ei înainte de sfîrşit. Arăta într-adevăr foarte rău. Era ca şi cum ai fi privit moartea în faţă. Şi-apoi, povestea cu genunchiul era cam neverosimilă. În timpul cîtorva secvenţe, Freddie a trebuit să se tîrască pe podea, furios. Dacă ar fi avut într-adevăr ceva la picior, n-ar fi putut face aşa ceva. În ce mă priveşte, genunchiul părea partea cea mai sănătoasă din trupul lui".

Pentru că Mercury nu putea apărea pe ecran cu faţa aceea devastată de boală, se machiase cu un strat gros de fard alb şi-şi pusese pe cap o imensă perucă neagră, înspăimîntătoare. Iar pentru a părea mai gras, pe sub costumul pe care-l purta în film, îmbrăcase un tricou matlasat. Privind pelicula, nimeni n-ar fi crezut că e ceva în neregulă, pentru că cei patru se deghizau adesea, iar tema acestui cîntec deosebit era, la urma-urmei, nebunia. Freddie Mercury ştia de cinci ani că este bolnav de SIDA, dar a recunoscut acest lucru doar cu douăzeci şi patru de ore înainte de a muri. Cu toate că era o mare vedetă, discreţia a fost una din trăsăturile lui caracteristice, iar cînd a aflat că este bolnav, a devenit şi mai precaut, destăinuindu-şi necazul doar unui mic grup de prieteni intimi, pe care i-a pus să jure că nu vor spune nimic, nimănui.

Atît de aprigă a fost hotărîrea lui de a păstra secretul bolii, încît nu l-a împărtăşit nici măcar camarazilor săi din formaţie, cu care petrecuse atîta vreme împreună, decît cu cîteva luni înainte de a se sfîrşi. Chitaristul Brian May remarca, la cîteva zile după moartea lui: "A fost întotdeauna foarte discret în ceea ce priveşte viaţa lui personală. Noi am intuit că se întîmplase ceva, dar nimeni n-a scos o vorbă. Nu ne-a mărturisit decît în urmă cu cîteva luni. El ştia însă, cu siguranţă, de acum cinci ani. A trăit multă vreme într-o umbră".

May şi Roger Taylor s-au decis să vorbească despre agonia şi moartea lui Mercury într-un interviu din programul de dimineaţă al televiziunii britanice, aducînd un omagiu curajului cu care a înfruntat boala, admiţînd în cele din urmă că avea SIDA. May a spus: "Freddie a luat penibila decizie de a recunoaşte că este bolnav de SIDA. Ar fi putut obţine lesne un certificat care să ateste că are o pneumonie. N-ar fi întîmpinat nici-o piedică. Dar, în cele din urmă, a spus: 'Am SIDA, şi nu este nici o ruşine, nu cred că este un stigmat'."

Dar dacă fanii lui au aflat despre faptul că este bolnav de SIDA cu douăzeci şi patru de ore înainte de sfîrşit, în lumea industriei spectacolului zvonurile circulau de mulţi ani, nu de luni. Chiar de la început, cînd Mercury nu arăta încă precum o stafie, cu figura aceea spectrală pe care a avut-o în ultimii doi ani, "mafia" industriei spectacolului simţise că ceva nu este în ordine. Contribuia la aceasta şi faptul că vedeta nu mai ieşea decît rar din casă şi abia dacă mai apăruse de cîteva ori în public. Era o stare de lucruri în total dezacord cu modul lui obişnuit de viaţă, pentru cel care obişnuise lumea cu petrecerile lui dezlănţuite. Mercury încercase să explice absenţa lui de la diferite petreceri ocazionale, pretinzînd că el însuşi îmbătrînise şi nu mai avea chef să vadă aceleaşi mutre bătrîne. Ba mai spusese că acum preferă să stea mai mult acasă, să-şi îngrijească florile, decît să umble creanga. Dar scuzele erau destul de transparente pentru cei care ştiau deja cîte ceva.

Zvonurile că Mercury are SIDA au început să circule încă din 1986, după ce s-a aflat că făcuse o analiză sanguină la clinica de pe Harley Street. Mercury, tocmai revenit din Japonia, unde făcuse o mulţime de cumpărături, s-a înfuriat şi a spus: "Arăt eu ca şi cam aş fi pe moarte? Mă simt foarte bine şi sînt perfect sănătos. Zvonurile astea sînt doar prostii şi mă dezgustă".

Dar şuşotelile n-au încetat. Din 1988, de la spectaculosul concert NIT de la Barcelona, cînd Freddie şi-a pierdut vocea, ştirea că de fapt era foarte grav bolnav a început din nou să circule. Cîteva zile mai tîrziu, la o recepţie la Royal Opera House, a fost din nou asaltat cu întrebări despre presupusa

lui boală. "Zvonurile astea sînt absolut prosteşti, mi-a spus el mie. Este adevărat că am încetat să mai chefuiesc nopțile, dar asta pentru că nu mai sînt prea tînăr. Şi chiar nu mai pot continua să alerg după pipițe. Nu mai este un mod de viață potrivit pentru un om matur. Dar asta n-are nimic de-a face cu sănătatea mea. Pur şi simplu, m-am copt, ceea ce, la urma-urmei, înseamnă de fapt să fii matur". Cînd l-am întrebat de ce nu a mai organizat o petrecere pentru recent trecuta lui aniversare, mi-a răspuns: "Pentru că nu țin să rămîn un extravagant. De data asta am vrut altceva. Am început să prefer o societate mai restrînsă, mai intimă. Mereu aceeaşi petrecere *à la Freddie* ar fi putut să devină plictisitoare".

Managerul formației, Jim Beach, a declarat că Mercury avea acum patruzeci de ani, adăugînd: "Stilul de viață al lui Freddie s-a schimbat mult. A luat-o mai domol. Vîrsta de patruzeci de ani este un prag în viața oricărui bărbat şi Freddie nu este o excepție". Dar doi dintre cei mai apropiați prieteni ai lui Mercury muriseră recent de SIDA, şi o sursă apropiată formației Queen mărturisea: "Asta l-a înnebunit pe Freddie. Da, a fost destrăbălat, imprudent, dar acum nu mai voia să-şi rişte viața. Soco-teşte că n-are nici un sens să continue". Mercury, el însuşi, recunoştea că amorurile de ocazie nu mai făceau parte din viața lui şi era îngrijorat pentru tinerii care pot avea probleme cu sinistra boală. "Nu te poți aştepta ca tinerii să renunțe la relațiile sexuale. Iată de ce cred că mesajul pentru protejarea vieții sexuale este extrem de important, de crucial. Oricine se culcă prin vecini poate avea un test pozitiv. Şi pentru mine sexul a avut cîndva o mare însemnătate, dar acum m-am schimbat foarte mult. Şi totul e în regulă. Nu duc dorul vechiului meu stil de viață." Era, desigur, un alt Freddie Mercury.

După petrecerea dată cu prilejul apariției albumului *Barcelona,* Mercury a mai apărut o dată în public. În februarie 1990, Queen avea să fie prezentă la prestigioasa ceremonie BRIT cu *An Outstanding Contribution,* pentru Premiul Muzicii. Afaceriştii din industria muzicii au văzut atunci cît de bolnav era Mercury. Cînd a venit pe scenă cu întreaga formație pentru a primi premiul, arăta slab şi prăpădit. De obicei reprezentant al formației sale, el stătea acum rezervat, deoparte, în timp ce Brian May s-a dus să primească onorurile. Unii prieteni atribuiau pierderea în greutate a vedetei unui regim sever alimentar, pentru că, spuneau ei, era foarte preocupat să nu se îngraşe, şi paloarea lui a fost explicată: în seara respectivă nu şi-a aplicat nici un fel de machiaj! Apoi, Mercury a apărut din ce în ce mai rar în public, şi de fiecare dată arăta încă mai rău. Cu toate acestea, el se ținea tare, declara că se simte bine, iar purtătorul lui de cuvînt, Roxy Meade, plusa: "Freddie este sănătos. Perfect sănătos. Nu are nimic". Camarazii lui din formație negau, de asemenea, cu încăpățînare că ar fi bolnav.

În primăvara acelui an, Mercury a mai dat o raită pe la magazinul de antichități Chelsea de pe King's Road, să mai achiziționeze cîte ceva pentru colecția lui, inclusiv cîteva piese de Art Nouveau. În ciuda vremii calde, se înfăşurase cu un şal lung de lînă. Era însoțit de un om de pază, o prezență permanentă acum, gata să înlăture orice imixtiune neavenită.

Acum, zvonurile despre boala lui Mercury se amplificaseră. Reprezentanții lui erau zilnic asaltați cu noi speculații asupra a ceea ce se presupunea că se întîmplă. Dar bariera creată de prieteni în jurul lui a funcționat pînă la sfîrşit. Răspunsul în legătură cu sănătatea lui Mercury era invariabil acela că totul este în ordine. 'Tocmai a luat o masă copioasă", avea să spună Roxy Meade, sau: "Şi-a mai cumpărat zilele astea nişte tablouri".

Adevărul este că Mercury murea încet de SIDA. În luna iulie a aceluiaşi an, eu pregătisem deja un necrolog pentru ziarul meu londonez, "Daily Mirror", unul dintre cele bine vîndute în lumea întreagă. Începea astfel: "Freddie Mercury a fost cel mai strălucit superstar. Viața bisexuală a cîntărețului îl făcea pe Elton John să pară o *mimosa pudica* în comparție cu el. Pe scenă, a fost un cîntăreț debordant, grandios şi incandescent, cu o mare risipă de gesturi actoriceşti. Dincolo de scenă era puțin altfel. I-a plăcut să trăiască din plin, să petreacă neîncetat şi să cheltuiască fără stavilă".

În luna ce a urmat s-a răspîndit un alt zvon, şi anume că Mercury murise deja, că fusese înmormîntat în taină şi că moartea lui avea să fie anunțată după funeralii. Era, fireşte, o minciună, aşa că serviciul de publicitate al formației Queen a răspuns că, peste cîteva zile, Mercury va da o declarație care va dovedi că este "foarte viu". Dar el n-a făcut-o şi zvonurile despre boala lui au luat o nouă amploare.

Cineva din personalul de la reşedința din Londra, acum refugiul lui, a declarat: "Freddie trăieşte, se simte bine şi tocmai ia masa. Îi vom da în judecată pe toți cei ce răspîndesc întruna zvonuri. El a fost sîmbăta trecută la cumpărături şi se va duce din nou săptămîna asta". Dar dacă sfîrşitul nu venise încă, nici nu era prea departe.

Şi totuşi, certitudinea că este bolnav de SIDA l-a determinat pe neobositul şi harnicul cîntăreț să reia cu frenezie un program de înregistrări. Dacă ar fi murit cu cinci ani mai devreme, nu ne-ar fi lăsat o atît de vastă moştenire muzicală. Dar, ştiind din timp că sfîrşitul era relativ aproape, el a urmărit să creeze noi şi noi melodii, străduindu-se ca ele să fie care de care mai frumoasă. S-a lansat în vechi proiecte la care ținea foarte mult. Prietenii spun că încă a mai lucrat doar cu şase săptămîni înaintea morții.

Bineînțeles, aceea a fost perioada în care Mercury a decis să facă ceva pentru victimele cumplitei boli care avea să-i curme şi lui viața.

Instituțiile de binefacere pentru lupta împotriva SIDA aveau mereu nevoie de mari sume de bani, atît pentru ajutorul celor în suferință, cît şi pentru extinderea cercetărilor ştiințifice în vederea eradicării bolii într-un viitor cît mai apropiat. Aşadar, rezemat în imensul său pat, luptînd cu disperare

împotriva inevitabilului sfîrşit, Freddie a decis că trebuie să lase nişte bani uneia din aceste instituţii. Şi atunci a avut ideea să doneze profiturile unuia dintre cele mai frumoase cîntece ale sale Instituţiei de binefacere Terrence Higgins Trust, care făcuse o muncă de pionierat în direcţia îngrijirii şi tratării bolnavilor de SIDA.

Oricum, n-a fost o decizie uşor de luat, pentru că boala făcea mult mai mari ravagii în America decît în Anglia, deci nevoia de bani era mai acută acolo.

Cîteva zile mai tîrziu, dilema în legătură cu donaţia a fost rezolvată. Legendarul baschetbalist american Magic Johnson, care se lăuda cîndva cu deprinderile lui homosexuale, a declarat la televiziune că şi el contractase virusul HIV. El fondase o instituţie de binefacere care să atace hotărît această problemă. Aşa că Mercury, împreună cu un restrîns cerc de prieteni au hotărît că asta ar fi o cauză care ar merita să beneficieze de vistieria *Reginei* (Queen).

Pe 26 noiembrie, exact după două zile, a fost anunţată publicului moartea lui Freddie Mercury. Cei trei colegi din formaţie, Roger Taylor, Brian May şi John Deacon, au luat hotărîrea de a relansa *Bohemian Rhapsody,* succesul de rezistenţă al *Reginei.* Ei au declarat că au făcut acest lucru ca un omagiu adus dragului lor prieten, iar beneficiile vor reveni, în totalitate, lui Terrence Higgins Trust, Institutul britanic de binefacere SIDA. La cîteva zile după aceea, ei au mai făcut o promisiune, şi anume aceea că profiturile din vînzarea discului în America vor reveni noii fundaţii instituite de Magic Johnson. Managerul lui Queen a anunţat: "Sperăm ca, unindu-ne eforturile cu Magic, să creăm o legătură puternică între sport şi muzică şi, aşa cum a dorit şi Freddie, să aducem la cunoştinţa tuturor că SIDA ne priveşte pe toţi".

Răspunsul publicului a fost extraordinar. La numai şase zile după relansare, *Bohemian Rhapsody,* — single-ul care asigura locul formaţiei Queen în analele istoriei rock-ului —, a dat peste cap toate clasamentele şi a cucerit locul întîi. După cum am mai spus, această înregistrare avea să devină discul cel mai bine vîndut vreodată în Anglia, depăşind chiar cele trei milioane pe care le vînduse Band Aid cu ocazia spectacolului de binefacere pentru Etiopia, şi anume *Do They Know It's Christmas?* Omagiul adus lui Mercury avea să învingă în clasament şi o altă înregistrare făcută în scop de binefacere de duetul Elton John şi George Michael — *Dont't Let The Sun Go Down On Me.* Întrucît această înregistrare ţinea locul de hit în clasament, Michael avea să spună: "Sînt încîntat că formaţia Queen a urcat pe locul întîi. Am fost întotdeauna un mare admirator al lor, iar moartea lui Freddie m-a afectat enorm".

A doua relansare a discului *Bohemian Rhapsody* s-a realizat într-un timp record. S-au făcut toate eforturile pentru a se pune în mişcare mecanismele necesare, spre a realiza discul la cît mai scurtă vreme după moartea cîntăreţului. Potrivit lui Tony Wadsworth, directorul general al Companiei de înregistrări a formaţiei, "Primele copii urmau să fie trase vinerea următoare. Toată lumea a contribuit după puteri". Şi numai după o zi, rezultatul se vedea: aveau o tragere de probă. Graham Walker, de la studioul de sondaj al grupului ERA, spunea: "Vînzările au fost extraordinare. Asta înseamnă să ai cel mai bine vîndut disc din Anglia. În primele şase zile, am estimat că s-au vîndut şase sute de mii de exemplare.".

Chiar şi dincolo de moarte, Mercury era încă show-man-ul perfect. Cu o lună înainte de sfîrşit, Queen editase unul dintre cele mai subtile şi mai emoţionante cîntece ale sale, *The Show Must Go On,* cu o lirică tulburătoare, care, deşi punea întrebări asupra sensului existenţei, sfîrşea prin a fi un mesaj de speranţă şi dorinţă de supravieţuire. La două săptămîni după lansarea single-ului, a urmat albumul formaţiei *Greatest Hits II,* conţinînd cele mai electrizante cîntece ale grupului. Chiar în condiţiile unei asemenea tragedii, totul părea să fie perfect regizat — un final potrivit pentru un mare om actor, care a ştiut întotdeauna să-şi facă intrarea şi ieşirea din scenă.

Cu toate că cei mai buni prieteni au lăudat curajul lui Mercury în lupta cu boala, unele persoane din lumea muzicii uşoare l-au acuzat de trădare faţă de cauza homosexualităţii. Ei au apreciat că Mercury trebuia să recunoască deschis că era bolnav de SIDA cu mult timp înainte şi că faptul de a fi făcut acest lucru cu douăzeci şi patru de ore înaintea morţii n-a fost deloc eroic. Mulţi au considerat că, nerecunoscînd mai devreme că este bolnav, a făcut un deserviciu homosexualităţii şi bolii înseşi, ele continuînd să rămînă o ruşine, un stigmat. De asemenea, susţineau că dacă ar fi recunoscut cinstit, la timp, adevărul, s-ar fi putut aduna uriaşe sume de bani pentru lupta contra SIDA. Cercetătorul doctor Roger Ingham de la Universitatea din Southampton spunea şi el că regretă că Mercury nu a mărturisit încă de la început necazul lui, aşa cum a făcut-o Magic Johnson: "Poate că ar fi fost mai bine dacă Freddie ar fi dezvăluit mai devreme şi ar fi adus în discuţie boala lui".

La scurt timp după moartea lui Mercury, i-am luat un interviu lui Danny Minogue, un alt idol al adolescenţilor din Anglia şi unul dintre adepţii ideii că Mercury ar fi trebuit să vorbească mai devreme despre boala lui. El spunea: "Moartea lui este ceva foarte trist. N-am fost un mare fan al formaţiei, dar am cîţiva prieteni care-i erau apropiaţi şi consider că e păcat că nu i-a încunoştiinţat la vreme. Toată lumea putea să vadă ce se petrece. Era absolut evident. Este o ruşine că nu şi-a asumat răspunderea pentru cele ce i s-au întîmplat. Dacă ar fi făcut-o, toată lumea ar fi fost aproape de el. Ar fi trebuit să procedeze ca Magic Johnson şi să folosească situaţia în care se afla ca pe o platformă de pe care să transmită, în lumea întreagă, adevărul despre SIDA, să adune bani pentru cei bolnavi. În schimb, n-a făcut decît să dovedească cum că se ruşinează. Cînd, în cele din urmă, s-a hotărît să dea declaraţia, spunîndu-ne cum să luptăm împotriva acestei boli, fiecare în mediul nostru, a fost un gest frumos, nu zic nu, dar eu cred că era un mesaj pe care trebuia să-l transmită mult mai devreme".

Dar, la urma-urmei, hotărîrea i-a aparţinut lui Mercury şi, bună-rea, este opţiunea lui. Şi dacă el a ales să tăinuiască totul, a fost pentru că ştia că, oricît ar fi de greu să trăieşti în bătaia reflectoarelor, este şi mai greu să mori în lumina lor.

RICK SKY

QUEEN — TABEL CRONOLOGIC

1968 Brian May, student la cursul de fizică al Colegiului Imperial din Londra, afişează o notiţă prin care se adresează colegilor, invitîndu-i să i se alăture în alcătuirea unei formaţii de muzică uşoară. Unul dintre primii studenţi care au răspuns invitaţiei a fost basistul şi voca-listul Tim Staffell, urmat de bateristul Roger Taylor. Ei s-au intitulat "Smile".

1969 O casă de înregistrări americană, "Mercury", semnează un contract cu grupul. Rezultatul colaborării este *Earth,* cîntecul lui Tim Staffell, lansat numai în America, dar fără succes. Casa "Mercury" abandonează grupul.

1970 Staffell părăseşte grupul pentru a se alătura altuia, numit "Humpy Bong". Dar el îl convinge pe un fost coleg, student la Arte, Freddie Bulsara (Mercury mai tîrziu), să se alăture lui "Smile". Se auzise că Freddie locuia chiar foarte aproape de Brian May, în Feltham, deşi ei nu se întîlniseră niciodată. Freddie mai cîntase înainte cu grupuri ca "Wreckage" sau "Sour Milk Sea". În noiembrie, formaţia — acum numită "Queen", avea să cînte la Ballspark College, în Hertford.

1971 În continuare, formaţia nu avea încă un chitarist bas de bază, dar, în februarie, John Deacon răspunde cerinţelor şi li se alătură. În aceeaşi lună, formaţia cîntă la Hornsey Town Hall şi Kingston Politechnic. Din iulie pînă în septembrie, formaţia porneşte în primul turneu, cîntînd în localităţile din cuprinsul sud-vestului Angliei. La sfîrşitul anului, ei dau două concerte: pentru prietenii de la Imperial College din Londra şi la balul clubului de rugby de la Twickenham. În acelaşi an obţin şi primul lor mare succes. Sînt chemaţi să facă demonstraţii pentru noul echipament de la studiourile Lane Lea. Drept răsplată, au la dispoziţie un timp nelimitat pentru a folosi studioul spre a face muzică pop.

1972 "Queen" începe anul în turneu. În anul acesta vor da numai cinci spectacole — inclusiv unul organizat de Deacon doar pentru şase persoane. Dar între aceste turnee, cel mai important este cel de la renumitul club Marquée din Londra, la sfîrşitul anului. În acest an ei şi-au îndreptat eforturile spre realizarea primului lor album la studiourile Trident, cu care au semnat un angajament de înregistrare şi editare. Este, de asemenea, şi anul în care Mercury pune bazele proiectului pentru a duce "Queen" pe culmi.

1973 După albumul lor de debut, cei de la "Queen" intră în atenţia marii case de discuri EMI. În aprilie, din nou spectacol la Marquée. EMI intenţionează să facă imprimările pentru lansarea grupului. În iunie, Mercury, sub pseudonimul Larry Lurex, editează un single numit *I Can Hear Music.* În luna următoare apare single-ul de debut al formaţiei "Queen", *Keep Yourself Alive,* care este primit nefavorabil de critică şi le atrage acuzaţia de hippy. Radio One refuză să pună single-ul pe lista lor şi cîntecul nu intră în clasament.

În aceeaşi lună se editează albumul de debut "Queen", care este urmat de un al doilea — *Queen II,* înregistrat în august. În septembrie are loc concertul de la Golden Green Hippodrome, iar în luna următoare, formaţia cîntă la Frankfurt, în Germania, apoi la Paris Theatre din Londra. Cîntecele lor sînt înregistrate de Radio One. Apar şi la televiziunile franceză şi germană. În noiembrie, "Queen" cîntă din nou la Imperial College, apoi pornesc într-un turneu în toată Anglia pentru a susţine succesul *Mott The Hoople.* Este perioada în care formaţia începe să-şi construiască viitoarea carieră.

1974 Reprezintă, chiar de la început, anul consacrării. În februarie apare lista participanţilor la Sunbury Music Festival, de la Melbourne — Australia. În aceeaşi lună apare single-ul *Seven Seas Of Rhye,* care intră în clasament pe locul 10.

În martie, deschide stagiunea de la Winter Gardens, Blackpool, primul pas din primul lor turneu de succes, care se încheie la Rainbow din Londra, pe 31 martie. Mercury nu este surprins de această evoluţie. El spunea pe-atunci: "Întotdeauna ne-am gîndit că sîntem o formaţie de top".

În aceeaşi lună se reeditează *Queen II,* şi ajunge pe locul 5 în clasament.

În mai, urmează turneul în America, care se întrerupe pentru că May se îmbolnăveşte de hepatită. Se întorc acasă şi încep activitatea pentru umătorul lor album, planificîndu-şi timpul în aşa fel încît să poată lucra în jurul patului în care zăcea Brian.

În octombrie urmează cel de-al treilea album, încă needitat, *Killer Queen.* Înregistrat iniţial ca single, el este un mare succes şi ocupă locul 2. Formaţia cîntă la Palace Theatre din Manchester, primul concert din turneul prin Anglia.

În luna următoare este lansat noul lor album, *Sheer Heart Attack,* ce ocupă locul 2, după care "Queen" pleacă într-un turneu prin Europa.

1975 Încep anul cu o nouă editare, *Now I'm Here,* care ajunge pe locul 11. În februarie, încep primul turneu de succes în America, în statele Columbia şi Ohio. Un nou succes — sînt recunoscuți de către "Melody Maker" ca "Formația anului".

Mercury se îmbolnăveşte, face o viroză respiratorie, dar cei patru reuşesc să termine turneul. După o scurtă vacanță, se întorc din nou la lucru, de data asta cu un turneu în Japonia. În august, formația străluceşte, alături de 'Trident" şi se decide semnarea unui contract cu John Reid, managerul lui Elton John. Potrivit spuselor lui Freddie:"Unul pleacă, altul vine". Între timp, înregistrează *Night At The Opera,* noul lor album. La sfîrşitul lui octombrie lansează o înregistrare din viitorul album, *Bohemian Rhapsody.* Casa de discuri EMI se îndoieşte că ar fi înțelept să facă publicitate acestei pastişe siropoase de operă, dar este contracarată de disc-jockey-ul britanic Kenny Everett, care face o prezentare excelentă piesei, determinînd o largă audiență.

În decembrie, single-ul *Bohemian Rhapsody* atinge locul 1 în clasament şi rămîne acolo nouă săptămîni. Apare filmul de reclamă şi începe revoluția video în muzica pop.

Între timp, "Queen" se află din nou în turneu prin Marea Britanie. Dau primul spectacol la Liverpool în noiembrie, şi ultimul la Hammersmith, Odeon, în ajunul Crăciunului. Ultima apariție a acestui turneu a fost urmărită în direct, într-o ediție specială a BBC-ului, *Old Grey Whistle Test.* La sfîrşitul anului, albumului *Night At The Opera* urcă pe locul 1 în clasament.

1976 "Queen" pleacă într-un alt turneu în Statele Unite, care începe la Waterbury Palace Theatre, în Connecticut. Turneul este răsplătit cu locul 9 în clasamentul american, loc pe care îl ocupă *Bohemian Rhapsody* în aprilie.

"Queen" îşi consolidează succesul continuînd turneul din America cu altul în Japonia şi Australia. În iunie este lansat cîntecul *You 're My Best Friend,* care ajunge pe locul 7. Se întorc în studiouri şi încep să lucreze pentru albumul următor. În septembrie, cîntă la Edinburgh şi Cardiff, după care obțin un imens succes cu concertul în aer liber din Hyde Park, un mare spectacol, urmărit de 150000 de oameni şi transmis *live* de Capital Radio.

În noiembrie, lansează single-ul *Somebody To Love,* care ocupă locul 2 în clasament, în timp ce noul lor album, *A Day At The Races,* lansat în luna următoare, intră în top. În timpul anului, Mercury a lucrat la *Man From Manhattan,* al lui Eddie Howell, în care a şi jucat.

1977 Încep cu turneul din America, susținut de Thin Lizzy. În martie lansează *Tie Your Mother Down,* care nu ocupă decît locul 31 în clasamentul britanic, şi 49 în cel american. După întoarcerea din America, decid să facă un turneu în Europa şi Anglia, pe care îl încheie cu două apariții la Earls Court, într-un decor opulent, costînd aproape 75000 de lire. Dar sînt criticați de presa muzicală britanică, ce-l socoteşte pe Mercury "uşuratic".

În mai, lansează primul lor LP, cu single-ul lider *Good Old-Fashioned Lover Boy,* care atinge locul 17.

Încep lucrul la un nou album, *News Of The World,* pe care-l termină în septembrie. Lansează single-ul *We Are The Champions,* care ajunge pe locul 12 în clasament, urmat îndeaproape de album (locul 4).

În noiembrie, pleacă într-un turneu în America şi dau primul spectacol la Portland, statul Oregon. Rămîn în America pînă la sfîrşitul anului.

Mercury proiectează să facă un album solo, scris de un vechi prieten, Peter Straker — *This One's On Me.*

1978 În februarie, editează single-ul *Spread Your Wings,* locul 34 în clasament. "Queen" continuă să se afle în turneu, de data asta în Europa, pe care îl încheie cu două spectacole la Wembley. După care, se retrag în studiouri pentru a lucra la noul lor LP — *Jazz.* Single-ul *Fat Bottomed Girls* este lansat în octombrie şi ajunge pe locul 11 în clasament.

Încep un alt turneu în America, pornind de la Dallas. Pe 10 noiembrie lansează LP-ul *Jazz* — locul 2. Continuă turneul prin America pînă la sfîrşitul anului.

1979 Anul acesta este marcat de un turneu în Europa, în timpul căruia lansează *Don 't Stop Me Now* — locul 9 în clasament.

În aprilie, pleacă în Japonia pentru un turneu mai lung. Aparițiile europene sînt înregistrate ca LP-uri, sub numele de *Live Killers.* Este al treilea LP al lor, dar calitatea sunetului este slabă şi Roger Taylor condamnă public LP-ul. Se editează un single luat din el, anume *Love Of My Life,* singurul care ajunge pe locul 63.

În iunie şi iulie, se întorc în studio pentru a înregistra noul lor album — *The Game,* din care, în octombrie, apare single-ul *Crazy Little Thing Called Love,* pe care Mercury declară că l-a scris în baie. Este un mare succes — locul 2 în clasamentele britanice şi locul 1 în America, dar mai important este că întruneşte sufragiile criticii — ceea ce lipsea de obicei. Constituie şi un punct de referință, pentru că Freddie se abate de la regulă şi acompaniază la chitară pentru ritm.

În cursul anului fac un turneu în Anglia, care se încheie la Hammersmith Odeon, de Ziua Boxului, cu un spectacol de binefacere în folosul poporului campucian.

1980 *Save Me* ajunge, în februarie, pe locul 11, iar ei se întorc în studio pentru a termina albumul *The Game.*

Single-ul *Play The Game* atinge recordul vînzărilor în mai şi locul 14 în clasament. Dar noul album, lansat în luna următoare, urcă pe locul 1.

Acum încep lucrul la coloana sonoră a unui film de lung metraj — "Flash Gordon", apoi un nou turneu american şi canadian, cu primul spectacol la Vancouver.

În august lansează un alt single din albumul *The Game — Another One Bites The Dust,* care urcă în top în clasamentele americane şi pe locul 7 în cele britanice.

În octombrie şi noiembrie, lucrează spre a finisa coloana sonoră pentru "Flash", care este lansat în decembrie, după plecarea formaţiei într-un turneu în Europa.

1981 Anul începe bine: *Flash* ocupă locul 10 la "single", în ianuarie.

În februarie se întorc în Japonia, apoi pleacă în America de Sud, unde puţini interpreşi de rock mai călcaseră pînă atunci.

În noiembrie, LP-ul *Greatest Hits* începe o lungă carieră în topuri. În aceeaşi lună, "Queen" se îndreaptă din nou spre vîrful clasamentelor cu colaborarea Queen-Bowie, *Under Pressure,* calificat de Taylor drept "unul din cele mai bune cîntece făcute vreodată de formaţia lor".

1982 Turneul european începe în aprilie, la Gothenburg. În aceeaşi lună, lansează un alt single — *Body Language,* locul 25 în Anglia.

În luna mai are loc lansarea albumului *Hot Space,* considerat o mină de aur, şi albumul ajunge pe locul 4.

În iunie, formaţia se află încă în turneu, iar concertul de la Milton Keynes Bowl este filmat pentru Canalul 4. Din Anglia, "Queen" pleacă în Canada, America, Japonia. Şi tot în iunie, single-ul *Las palabras de amor* ajunge pe locul 17. Apoi, în iulie, este lansat în America single-ul *Calling All Girls,* dar nu ajunge decît pe locul 60. Următorul single, în Anglia, *Back Chat,* nu are o soartă mai bună — locul 40.

1983 Au ales acest an pentru a-şi lua o vacanţă şi a se ocupa fiecare de propriile proiecte. John Deacon cîntă bas într-un single scris de Man Friday şi Jive Junior — *Peaking Up Sounds.* Brian May cîntă *live* pe o scenă din Los Angeles, cu Def Leppard, şi face un album de grup cu "Heavy Pettin". Apoi lansează albumul solo *Star Fleet Project.* Mercury lucrează la *Mr Bad Guy,* la München.

1984 În luna ianuarie apar două single-uri. Unul este *Radio GaGa,* scris de Taylor, care a fost inspirat, spune el, de fiul lui de trei ani pe care l-a auzit spunînd "Radio poo-poo". Single-ul nu ajunge pe primul loc, fiind devansat de succesul formaţiei "Relax" cu *Frankie Goes To Hollywood,* dar ajunge pe locul 1 în alte nouăsprezece ţări.

În februarie, pot fi văzuţi la Festivalul San Remo — Italia, şi în aceeaşi lună se editează LP-ul *The Works,* care ocupă locul 2 în Anglia, devenind albumul cel mai bine vîndut al formaţiei după *Greatest Hits.* Taylor spunea la vremea aceea: "Ne-am gîndit să le dăm de lucru".

În aprilie este relansat single-ul *I Want To Break Free —* locul 3 în hit.

În mai, "Queen" este invitată la Festivalul Golden Rose de la Montreux, iar în iulie lansează single-ul *It's A Hard Live —* locul 6.

În august, pleacă în turneu în Europa, incluzînd şi patru spectacole pe arena Wembley, în Anglia.

Între timp, în septembrie, se lansează o compilaţie video *We Will Rock You.* Aceasta, ca şi *Love Lills,* primul single solo al lui Mercury sub adevăratul lui nume, avea să fie folosită la coloana sonoră a versiunii modernizate a filmului "Metropolis". Single-ul formaţiei, *Hammer To Fall,* lansat în aceeaşi perioadă, ocupă locul 13.

Cea mai controversată apariţie a formaţiei a fost cea din octombrie, de la Sun City — Africa de Sud, un spectacol cu casa închisă, unde au cîntat în faţa unui public extrem de numeros. Hotărîrea lor a atras multe critici. Brian May explica: "Noi sîntem total împotriva apartheid-ului şi tot ceea ce tăcem susţine această idee. Dar am simţit că puteam oferi oamenilor o punte prin muzică".

În noiembrie, apare single-ul de Crăciun — *Thank God It's Christmas,* locul 21.

1985 În ianuarie, "Queen" participă la Festivalul de rock de la Rio, după care, în aprilie, urmează un turneu în Australia şi Noua Zeelandă, iar în mai în Japonia.

Cel de-al doilea single solo al lui Mercury, *I Was Born To Love You,* este lansat în aprilie şi ocupă locul 11. Albumul lui solo, *Mr Bad Guy,* scris şi interpretat de el însuşi, ocupă locul 6.

În iulie, "Queen" cîntă în magnificul concert "Live Aid". Vînzarea de discuri atinge apogeul, justificînd aprecierea lui May că ei sînt "probabil cea mai vie formaţie din lume în acest moment". Dar în aceeaşi lună, al treilea single al lui Mercury din albumul *Mr Bad Guy* ajunge doar pe locul 57.

În septembrie, un alt solo al lui Freddie, *Living On My Own,* ocupă locul 50

Noiembrie este martora lansării single-ului formaţiei, *One Vision,* obţinut din coloana sonoră a

filmului "Iron Eagle". Ajunge pe locul 7.

În decembrie apare o ediție limitată a unui set de albume — *The Complete Works.*

1986 În martie este lansat ca single *A Kind Of Magic,* o melodie din coloana sonoră a filmului "Highlander", care urcă pe locul 3.

Melodia cu acelaşi titlu a musicalului lui Dave Clark, *Time,* cîntată de Freddie, este lansată ca single în mai — locul 32. Este una din cele două imprimări cu care solistul contribuie la difuzarea înregistrării.

În iunie, albumul *A Kind Of Magic* dă peste cap toate clasamentele şi ajunge pe locul 1. În aceeaşi lună, single-ul *Friends Will Be Friends* — locul 14.

Anul 1986 este martorul succesului imens al formației în turneul din Europa. "European Magic Tour" începe pe 7 iulie, la Stockholm, şi se termină pe 9 august, la Knebworth Park, în Anglia. Este ultimul mare show al formației, şi cel mai mare pe care l-au susținut vreodată în Anglia. Între timp, "Queen" intră în istorie cîntînd în spatele Cortinei de Fier, la 27 iulie, pe Nepstadion din Budapesta. În octombrie, *Who Wants To Live For Ever* atinge locul 24.

În decembrie se editează *Live Magic* — locul 3 în clasamentul albumelor.

1987 începe anul care va fi martorul unui nou moment în care cei patru se despart pentru o vreme. Este un an rodnic pentru cariera solo a lui Mercury, care lansează, în februarie, single-ul *The Great Pretender,* care va fi cel mai mare succes personal, locul 4 în luna mai. Tot în mai, Mercury îşi satisface pasiunea pentru operă, cîntînd în duet cu Monserrat Caballé, la clubul Ku, pe insula Ibiza. Single-ul lor, *Barcelona,* este adoptat de Comitetul Olimpic Spaniol ca imn al Jocurilor Olimpice care aveau să se desfăşoare la Barcelona în 1992, şi ocupă locul 8 în noiembrie.

Tot în toamnă, Taylor înființează o formație — "The Cross", pentru că el ducea dorul turneelor şi voia să mai călătorească în perioada de "relache" a lui "Queen". În septembrie, Taylor şi Cross lansează primul lor single — *Cowboys And Indians.*

1988 Cariera lui Mercury în domeniul operei sporeşte din momentul în care o întîlneşte pe scenă pe Caballé, în octombrie, la Barcelona. Dar cîntărețul este nevoit să mimeze cu acest prilej, determinînd controverse. În aceeaşi lună, cei doi editează albumul *Barcelona,* care atinge locul 25.

Se editează un single din albumul *The Golden Boy.*

Tot în acest an se editează şi albumul de debut al noii formații a lui Taylor — "Cross", iar anul se sfîrşeşte cu alăturarea lui Brian May şi John Deacon grupului "Cross" pe scena de la Hammersmith Palais.

1989 Cariera în muzica de operă a lui Mercury continuă. În ianuarie, el editează al treilea single din albumul *Barcelona — How Can I Go On?,* dar nu ocupă decît locul 95.

În mai se lansează single-ul din albumul *The Miracle - I Want It All,* locul 3 în clasament. Albumul însuşi este editat mai tîrziu, în aceeaşi lună.

În iulie, single-ul *Breakthru* urcă pe locul 7, rămînînd în clasament şapte săptămîni.

Următorul single, *The Invisible Man,* este lansat în august şi ocupă locul 12, urmat îndeaproape de înregistrarea video *Rare Live.*

Scandal intră de asemenea în clasament în octombrie, iar în decembrie ajunge pe locul 25. *The Miracle* urcă pe locul 21, apoi încă mai sus.

În decembrie apare *Queen At The Beeb,* o compilație după înregistrările din 1973, locul 67. Acum formația porneşte să lucreze un alt album.

1990 Este anul în care sporesc speculațiile presei în legătură cu boala lui Mercury, în ciuda eforturilor celor din formație de a nega. Apariția fantomatică a lui Mercury la premiul BRIT, în februarie, relansează zvonurile. Formația primeşte premiu pentru constanta lor contribuție muzicală.

În septembrie, "Cross" lansează un al doilea album.

În decembrie, "Queen" lansează filmul video *Queen At Wembley.*

1991 Anul începe promițător cînd single-ul *Innuendo* urcă în clasament direct pe locul 1.

În februarie se reeditează *Greatest Hits,* album de succes, ca şi cel nou — *Innuendo,* care ocupă locul 1. Tot acum, "Queen" face noi înregistrări.

În martie, *I'm Going Slightly Mad* urcă pe locul 22.

În mai, single-ul *Headlong* vine pe locul 14, în toiul speculațiilor referitoare la sănătatea lui Mercury.

În octombrie este lansat single-ul *The Show Must Go On.* Lirica acestui cîntec este comentată şi considerată morbidă; ca urmare, înregistrarea video se va face cu ajutorul unor pelicule mai vechi. Ultimul album, *The Greatest Hits II,* este lansat cu o lună înainte de moartea lui Mercury.

Pe 23 noiembrie, Mercury recunoaşte public că este bolnav de SIDA şi, după douăzeci şi patru de ore, moare.

În decembrie, "Queen" este din nou nominalizată pentru premiul "Cel mai bun grup britanic", premiul BRIT pe 1991. În aceeaşi lună se reeditează *Bohemian Rhapsody,* ca omagiu adus lui Freddie,

şi melodia ocupă, din nou, locul 1. Profiturile sînt donate cercetărilor împotriva SIDA.

MULŢUMIRI
Am fost ajutat la realizarea acestei cărţi de mulţi oameni. Printre cei pe care aş vrea să-i menţionez în mod deosebit este John Johnox, documentaristul meu, care a avut o excelentă şi inestimabilă contribuţie. Se cuvine să aduc mulţumiri lui Richard Stott, redactor-şef la "Daily Mirror", care mi-a permis să mă lansez în proiectul acesta, lui Don Short, agentul meu, lui Val Hudson de la editura Harper and Collins, Chris Britcher — pentru cercetări suplimentare în muzică, şi lui Nick Gibson care, împreună cu Toni Swindells, au asigurat rubrica mea cotidiană la ziar, pentru ca eu să pot lucra în linişte la carte, activitate care s-a dovedit atît de repede a fi o nebunie.

Mulţumiri tuturor celor care au vorbit deschis despre Freddie Mercury şi mi-au spus ce ştiau; printre ei, Tony Pike, Reinhold Mack, Barbara Valentin, Dave Gark, Denis O'Regan, Tony Brainsby, Bryn Bridenthal, Roxy Meade, Chris Poole, Phil Symes, Wayne Eagling, Wayne Sleep şj Tim Staffell.

Am folosit sute de ziare, reviste, cărţi, filme video despre Mercury şi subiecte apropiate ca surse secundare pentru propriile mele interviuri, inclusiv "Daily Mirror", "Daily Express", "Rolling Stone", "Q", 'Vox", NME, "Melody Maker", "Daily Star", "Sun", "Bunte", Evening Standard", Evening News", "compilaţia video "The Magic Years" şi "Queen The New Visual" a lui Ken Dean.

Aş vrea să mulţumesc, de asemenea, bibliotecii "Daily Mirror" şi şefului departamentului de documentare -Derek Drury, pentru toate eforturile lor.

RICK SKY